

CBS

COPENHAGEN
BUSINESS SCHOOL

HANDELSHØJSKOLEN

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Udviklingen af ESG-rapportering:

En analyse af ESG-rapportering i den finansielle sektor

Vejleder: Caroline Aggestam Pontoppidan

Antal sider: 78 / 80

Antal anslag: 182.000 / 182.000

Udarbejdet af:

Nicklas Kofoed Haarman

S92752

Niha14ax@student.cbs.dk

Copenhagen Business School

Cand.merc.aud

Kandidatafhandling

Dato for aflevering: 16/09/2019

Abstract

The purpose of this thesis is to explain and analyze the development of mandatory and voluntary ESG reporting between 2014 and 2018 of banks in Denmark. The topic of the thesis was motivated by an increased importance of addressing issues relating to the environment and climate change. This has received increased attention from global society over the last three decades. The grown interest has spawned lots of initiatives, that have resulted in the production of a number of standards and frameworks, which companies voluntarily can base their ESG-reporting on. In addition, mandatory reporting in the area has been introduced by national and European legislation.

This thesis, more specifically, examines the development of the banks' ESG reporting. The thesis is based on empirical data collected by using a content analysis of banks' annual reports and ESG reports. Four different groupings of banks are included in the thesis. The banks in three of the four groupings are based in Denmark. The purpose has been to investigate how ESG reporting has developed over time in banks. In conducting this analysis, the thesis makes a distinction between mandatory reporting requirements and voluntary.

The analysis uses a theoretical framework that combines legitimacy theory, stakeholder theory and multi-level governance. The results have shown that only bigger banks of a certain size draw upon voluntary and mandatory reporting, while smaller banks exclusively try to comply with the mandatory requirements of the legislation through their ESG reporting.

The ESG reporting within the Danish banking sector has become more informative due to stricter regulatory requirements. In addition, the largest banks of Denmark have welcomed the SDGs and incorporated them into their reporting, thereby contributing to sustainable development, as an international effort.

Indholdsfortegnelse

Ordliste – Forkortelser	6
Begrebsforklaring	7
1. Indledning	8
1.1 Historien bag ESG-rapportering.....	8
1.2 Problemstilling: banker og ESG	10
1.3 Problemformulering.....	11
1.4 Afgrænsning.....	12
1.5 Afhandlingens struktur	13
2. Videnskabelig metode	14
2.1 Undersøgelsesdesign	14
2.2 Teoretisk tilgang	14
2.3 Kvalitativ og kvantitativ metode.....	15
3. Lovgivning og begrebsrammer.....	16
3.1 CSR-, ESG- og bæredygtighedsrapportering	16
3.2 Dansk lovgivning	16
3.3 Internationale rammer.....	19
3.4 Øvrige begreber og standarder.....	21
3.5 Opsummering	22
4. Teori.....	23
4.1 CSR som koncept.....	23
4.2 Legitimitetsteori.....	24
4.3 Interessentteori.....	25
4.4 Multi-level governance	26
4.5 Opsummering	27
5. Empirisk metode	28
5.1 Indholdsanalyse	28
5.2 Afkodning af data – Kodningsskema	29
5.3 Udvælgelsesmetode.....	33
5.4 Validitet og reliabilitet	34
5.5 Valg af virksomheder	35

5.6	<i>Kritiske refleksioner og begrænsninger.....</i>	42
5.7	<i>Opsummering</i>	42
6.	Empiri.....	43
6.1	<i>Danske Bank</i>	43
6.2	<i>Jyske Bank.....</i>	45
6.3	<i>Sydbank.....</i>	47
6.4	<i>Nykredit.....</i>	49
6.5	<i>Spar Nord Bank</i>	50
6.6	<i>Ringkjøbing Landbobank.....</i>	52
6.7	<i>Lån & Spar.....</i>	53
6.8	<i>Nordfyns Bank.....</i>	54
6.9	<i>Lollands Bank</i>	55
6.10	<i>Nordea</i>	56
6.11	<i>Santander.....</i>	57
6.12	<i>J.P. Morgan Chase.....</i>	58
7.	Analyse.....	59
7.1	<i>Gruppe 1 – Arb. kapital over 75 mia. kr.</i>	59
7.2	<i>Gruppe 2 – Arb. kapital over 12 mia. kr.</i>	66
7.3	<i>Gruppe 3 – Arb. kapital over 750 mio. kr.</i>	68
7.4	<i>Gruppe 5 – Filialer af udenlandske institutter i Danmark</i>	69
7.5	<i>Sammenligning af gruppe 1, 2, 3 og 5</i>	72
7.6	<i>Opsummering</i>	76
8.	Konklusion og videre arbejde med studiet.....	77
8.1	<i>Konklusion.....</i>	77
8.2	<i>Perspektivering</i>	78
	Litteraturliste.....	79
	Figur- og tabelliste	89
	Bilag	92
	<i>Bilag 1 – Beskrivelse af FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling</i>	92
	<i>Bilag 2 - Triple bottom line.....</i>	93
	<i>Bilag 3 – Skabelon til kodning</i>	94
	<i>Bilag 4 – Beskrivelser af udvælgelsesmetoder</i>	95

<i>Bilag 5 – Finanstilsynet: Pengeinstitutternes størrelsesgruppering 2019. Gruppe 1 – 3.....</i>	<i>96</i>
<i>Bilag 6 - Finanstilsynet: Pengeinstitutternes størrelsesgruppering 2019. Gruppe 4 – 6.</i>	<i>97</i>
<i>Bilag 7 – Grafer med kurs for euro og dollar ultimo 2018 hentet fra Danmarks Nationalbanks hjemmeside.....</i>	<i>98</i>
<i>Bilag 8 – Kodningsskema for Danske Bank</i>	<i>99</i>
<i>Bilag 9 – Kodningsskema for Jyske Bank.....</i>	<i>100</i>
<i>Bilag 10 – Kodningsskema for Sydbank.....</i>	<i>101</i>
<i>Bilag 11 – Kodningsskema for Nykredit</i>	<i>102</i>
<i>Bilag 12 – Kodningsskema for Spar Nord Bank</i>	<i>103</i>
<i>Bilag 13 – Kodningsskema for Ringkjøbing Landbobank</i>	<i>104</i>
<i>Bilag 14– Kodningsskema for Lån & Spar</i>	<i>105</i>
<i>Bilag 15 – Kodningsskema for Nordfyns Bank.....</i>	<i>106</i>
<i>Bilag 16 – Kodningsskema for Lollands Bank.....</i>	<i>107</i>
<i>Bilag 17 – Kodningsskema for Nordea</i>	<i>108</i>
<i>Bilag 18 – Kodningsskema for Santander</i>	<i>109</i>
<i>Bilag 19 – Kodningsskema for J.P. Morgan Chase</i>	<i>110</i>

Ordliste – Forkortelser

CSR	Corporate Social Responsibility
ESG	Environment, Social & Governance
EU	Den Europæiske Union
FN	De Forenede Nationer
GRI	Global Reporting Initiative
ISO	International Organization for Standardization
IR	Integrated Reporting
OECD	Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling
SDG	Sustainable Development Goals
MDG	Millennium Development Goals
UNCG	United Nations Global Compact
PRI	Principles for Responsible Investments
ÅRL	Årsregnskabsloven
DB	Danske Bank
JB	Jyske Bank
SB	Sydbank
Nyk	Nykredit
SNB	Spar Nord Bank
RL	Ringkjøbing Landbobank
L&S	Lån & Spar
NB	Nordfyns Bank
LB	Lollands Bank
N	Nordea
S	Santander
MC	J.P. Morgan Chase

Begrebsforklaring

CSR er en forkortelse for Corporate Social Responsibility. *CSR* dækker over, hvordan virksomheder arbejder med deres samfundsansvar og hvordan deres forretningsaktiviteter påvirker det omkringliggende samfund. I forhold til *CSR*, rapporterer virksomheder om, hvordan de arbejder med følgende områder: medarbejderforhold, sociale forhold, økonomiske forhold og klima og miljø.

ESG er en forkortelse for Environment, Social & Governance. *ESG* dækker over, hvordan virksomheder arbejder med samfundsansvar og hvordan de forholder sig til miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold. I forhold til *ESG*, rapporterer virksomheder om, hvordan de arbejder med de nævnte forhold samt, hvorledes deres samfundsansvar bidrager til den globale bæredygtige udvikling.

Distinktionen mellem de to begreber adskiller sig ved at *CSR* har fokus på det omkringliggende samfund, hvor *ESG* har fokus på både det omkringliggende samfund, og hvordan virksomhedens forretningsaktiviteter bidrager til den globale bæredygtige udvikling. *CSR* kan dermed ses, som noget lokalt og *ESG* kan ses, som noget globalt.

1. Indledning

Kapitel 1 giver en redegørelse for ESG-rapporteringens historie, hvordan de frivillige begrebsrammer har udviklet sig frem til i dag samt udviklingen af EU-direktivet 2014/95/EU, som den danske lovgivning er baseret på. Kapitlet runder af med at præsentere afhandlingens, problemformulering, afgrænsning og struktur.

1.1 Historien bag ESG-rapportering

Fokus på bæredygtighed kom første gang på den internationale dagsorden tilbage i år 1987, da Verdenskommissionen for Miljø og Udvikling fremlagde rapporten "Our Common Future" (Vores Fælles Fremtid), der i dag også kaldes for Brundtlandrapporten, opkaldt efter kommissionens formand Gro Harlem Brundtland (Miljøstyrelsen, 2019). Rapporten fremlagde et overblik over de største globale miljømæssige kriser samt forslag til, hvordan problemerne kunne løses. Med rapporten blev bæredygtighed præsenteret, som et bredt og holistisk begreb, der både inkluderede økonomiske, sociale, politiske og miljømæssige forhold (DAC, 2017). Dette har banet vejen for internationale begrebsrammer, frivillige initiativer og standarder (Ponte & Cheyns, 2013).

The Global Reporting Initiative (GRI) er en international begrebsramme, der udkom i slutningen af 1990'erne. GRI udarbejder vejledende standarder inden for bæredygtig udvikling til hjælp for interessenter, herunder medlemmer og virksomheder, der ønsker at bidrage til Jordens bæredygtighed. GRI er i dag et af verdens ledende initiativer samt mest anvendte, når det kommer til virksomheders rapportering af bæredygtighed (GRI, 2019a). Ud af verdens 250 største virksomheder anvender 93% af disse GRI til udarbejdelsen af deres ESG-rapportering (KPMG, 2017). Det betyder at GRI har en væsentlig rolle i forhold til, hvordan der rapporteres samt udviklingen heraf. (Milne & Gray, 2013).

De Forenede Nationer (FN) var involveret i dannelsen af GRI. FN introducerede endnu et frivilligt initiativ i år 1999 ved den årlige generalforsamling, her blev *The United Nations Global Compact* (UNGC) introduceret, som en opfordring til virksomheder verden over om at efterleve initiativets ti principper, som behandler menneskerettighederne, medarbejdervilkår, miljøet og anti-korruption (FN, 2004). ESG-rapportering er altid under fortløbende udvikling, hvorfor de globale initiativer samarbejder for at sikre høj kvalitet og sammenlignelighed af virksomheders rapportering verden over (GRI, 2019b).

Der eksisterer et utal af internationale initiativer, som virksomheder frivilligt kan anvende i stedet for GRI og UNGC eller, som supplement hertil. To eksempler herpå er OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og ISA 26000. OECD's retningslinjer har til formål at sikre, at virksomheder yder et positivt bidrag til den økonomiske, miljømæssige og sociale udvikling på verdensplan (OECD, 2011). ISO 26000 er en international standard, hvis formål er at vejlede alle virksomheder til bedre ESG-rapportering. Standarden opfordrer virksomheder til at fremme deres samfundsmæssige ansvar og derigennem bidrage til den bæredygtige udvikling (ISO, 2019). I takt med at antallet af begrebsrammer forøges inden for den bæredygtige udvikling, har flere virksomheder valgt at inkorporere en ESG tilgang i deres rapportering, hvormed det kan udledes, at der må være en korrelation herimellem (Dhaliwal, Li, Tsang, & Yang, 2011).

I år 2014 udarbejdede EU, et nyt direktiv, der byggede videre på EU-direktivet 2013/34/EU, som medlemslandene senest skal implementere i den nationale lovgivning den 20. juli 2015 og gældende regnskabsår, der begynder den 1. januar 2016 eller i løbet af 2016 (Europa-Parlamentet, 2013). Det nye EU-direktiv, 2014/95/EU, indeholder regler for ikke-finansielle og mangfoldigheds oplysninger for store selskaber. De nye regler henvender sig til virksomheder, der har mere end 500 medarbejdere, og retter

sig primært mod børsnoterede virksomheder, banker, forsikringsselskaber og andre virksomheder af offentlig interesse.

FN har afholdt flere generalforsamlinger med fokus på den bæredygtige udvikling, hvor der er indgået resolutioner. Den seneste udarbejdet resolution med fokus på den bæredygtige udvikling blev indgået i New York i september 2015 og blev navngivet Agenda 2030. Agenda 2030 introducerede FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling. Verdensmålene omtales også, som SDG'er, hvilket er en forkortelse for *Sustainable Development Goals*, og er adopteret af alle FN's medlemslandene. Gennem de 17 SDG'er er der indgået et globalt samarbejde om at forbedre uddannelse og helbred, reducere ulighed og skabe økonomisk vækst samtidigt med at der tages hensyn til miljøet (FN, 2019b).

Den danske regering har indarbejdet EU-direktivet 2014/95/EU gennem udarbejdelsen af Årsregnskabslovens (ÅRL) kapitel 11 § 99a, som er med i den ajourførte ÅRL, der trådte i kraft den 1. juli 2015. Selve loven vedrørende de nye krav for rapportering af ikke-finansielle oplysninger træder i kraft af to omgange. Årsagen hertil er at EU's medlemsstater har en vis frihed når de skal indarbejde nye EU-direktiver i deres nationale lovgivning. Den danske lovgivning foreskriver, at store virksomheder med mere end 500 medarbejder skal følge de nye regler pr. 1. januar 2016 og store virksomheder, der har mindre end 500 medarbejdere får en overgangsperiode til de nye regler i regnskabsårene 2016 og 2017 og skal derfor først følge de nye regler pr. 1. januar 2018 (Erhvervsstyrelsen, 2019).

1.2 Problemstilling: banker og ESG

Siden 1987, hvor Brundtlandrapporten blev fremlagt, har det været klart, at virksomheder skal bidrage til den bæredygtige udvikling. Rapporten fremlagde, hvilke miljømæssige kriser man stod over for på daværende tidspunkt samt, hvilke konsekvenser vores aftryk på miljøet og overforbrug af Jordens ressourcer vil have for fremtidige generationer, hvis vi blot fortsatte ud af samme kurs. Det blev klart at et globalt samarbejde var nødvendigt, hvis mennesket skulle have en bæredygtig fremtid på jorden. I de kommende årtier blev globale initiativer, såsom GRI, UNGC og SDG, udarbejdet, til hjælp for virksomheder, hvormed de på et fælles grundlag kan formidle ikke-finansielle oplysninger til deres interessenter.

Virksomheder har gennem tiden aflagt rapporter med ikke-finansielle oplysninger under betegnelsen CSR. Gennem CSR-rapporter har virksomheder kunne oplyse interessenter om, hvordan de arbejder med initiativer, der gavner det omkringliggende samfund. Fokus på den globale bæredygtige udvikling har alt andet lige øget efterspørgslen på oplysninger om, hvordan virksomheder bidrager til udviklingen gennem bæredygtige initiativer. Særligt da FN introducerede deres 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, de tidligere omtalte SDG'er. Hvilket har bidraget til en voksende efterspørgsel af bæredygtige initiativer hos mange af de store virksomheders interessenter. Det har betydet at fokus på miljø og klima i virksomheders ikke-finansielle rapportering er øget. CSR har derved udviklet sig fra at være et lokalt foretagende til et mere globalt fænomen. ESG er et nyt koncept, der bygger på CSR og, som inkluderer det globale aspekt, hvilket har medført et skift fra CSR- til ESG-rapportering (gkstrategy, 2017).

ESG-rapportering kan inddeles i obligatorisk og frivillig rapportering. Den obligatoriske rapportering reguleres af lovgivningen, der foreskriver nogle minimumskrav, som virksomheder skal oplyse om i deres ESG-rapportering. Den frivillige rapportering skal overholde internationale initiativer, som virksomheder frivilligt kan vælge at anvende, som supplement til den obligatoriske rapportering, i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapportering.

En undersøgelse har vist, at en af de mest effektive måder at bidrage til kampen mod klimaændringer og samtidigt hjælpe miljøet er gennem bæredygtige investeringer (Information, 2018). Bankerne i Danmark står for at formidle en stor andel af danskernes penge, hvormed bankerne har til opgave at sørge for at formidle og investere pengene på den mest bæredygtige måde. Det er derfor spændende at undersøge, hvorledes banksektorens ESG-rapportering har udviklet sig igennem den seneste årrække. Danmark har haft obligatorisk ESG-rapportering siden år 2009, hvor den første lov omkring samfundsansvar blev tilføjet til ÅRL (Erhvervsministeriet, 2008). Den daværende lov var gældende for store virksomheder, hvilket vil sige virksomheder, der enten var regnskabsklasse stor C eller D. Loven var endvidere relativt åben eftersom, at virksomheder skulle oplyse om, hvordan de frivilligt arbejder med menneskerettighederne, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korruption. Siden hen har regeringen ajourført lovgivningen ud fra EU-direktivet 2014/95/EU, hvor lovgivningen for den obligatoriske ESG-rapportering er blevet skærpet. Tidligere var lovens rammer mere åbne i forhold til, hvad ESG-rapportering skulle indeholde, hvor den ajourførte lovgivning har tilføjet minimumskrav for, hvad virksomhederne skal oplyse om i deres ESG-rapportering. EU-direktivet 2014/95/EU beskriver ikke, hvilke begrebsrammer virksomhederne skal anvende til udarbejdelsen af deres ESG-rapportering, men opfordrer til at virksomhederne kan gøre brug af diverse frivillige internationale initiativer, der findes inden for ESG-rapportering.

Tidligere studier har primært fokuseret på, hvordan banker rapporterer ESG (Farook & Roman, 2007; Khan, Halabi, & Samy, 2009; Khan, Islam, Fatima, & Ahmed, 2011). Andre studier har undersøgt sammenhængen mellem bankers ESG-rapportering og finansielle resultater (Wu & Shen, 2013) og, hvilke ESG-initiativer banker arbejder med (Narwal, 2007). Nyere studier har endvidere undersøgt konsekvenserne af obligatorisk ESG-rapportering (Ioannou & Serafeim, 2017).

Denne afhandling undersøger, hvorledes bankernes ESG-rapportering har udviklet sig i de seneste år. Afhandlingen undersøger, hvordan bankernes ESG-rapportering så ud både før og efter at lovgivningen blev ajourført samt, hvilke frivillige initiativer, der anvendes i ESG-rapporterne.

1.3 Problemformulering

Formålet med denne afhandling er at undersøge, hvordan bankerne arbejder med ESG-rapportering og hvorledes ESG-rapporteringen har udviklet sig i tidsperioden 2014-2018. For at undersøge dette har afhandlingen opstillet følgende problemformulering:

Hvordan har ESG-rapportering udviklet sig i banksektoren i tidsperioden 2014 – 2018?

Ovenstående problemformulering besvares ud fra følgende underspørgsmål:

1. Hvordan rapporteres der på ESG i banksektoren med fokus på obligatorisk og frivillig rapportering?
2. Hvilke faktorer har bidraget til udviklingen af banksektorens ESG-rapportering?

1.4 Afgrænsning

Af hensyn til opgavens størrelsesmæssige omfang og emnemæssige indhold, vil det være nødvendigt at foretage en række afgrænsninger.

Afhandlingen afgrænser sig til at se på banksektoren, som den eneste branche i den finansielle sektor. Der ses dermed ikke på udviklingen af ESG-rapporteringen hos realkreditinstitutter, fondsmæglerselskaber, pensionskasser, investeringsforeninger og lignende.

Afhandlingen har endvidere afgrænset sig til at se på udvalgte aktører i banksektoren, da det ville være for omfangsrigt at se på udviklingen af ESG-rapporteringen hos alle 96 aktører i branchen. Antallet af aktører er opgjort ud fra Finanstilsynets størrelsesgruppering fra år 2019 (Finanstilsynet, 2019).

Afhandlingen afgrænser sig til kun at inddrage virksomhedernes årsrapporter og ESG-rapporter, hvor ESG-rapporter dækker over rapporter der eksplicit indikere at den respektive rapport behandler virksomhedens arbejde med samfundsansvar, CSR eller ESG. De analyserede ESG-rapporter aflægges på koncernniveau, hvorfor afhandlingen ser på de udvalgte virksomheders koncernrapporter.

Afhandlingen afgrænser sig fra den nye ÅRL, herunder BEK nr. 838 af 08/08/2019, der er gældende fra 8. august 2019. Eftersom den nye ÅRL ikke har været gældende i den analyserede periode.

1.5 Afhandlingens struktur

Kapitel 1 redegør først for historien bag ESG-rapportering samt afhandlingens problemstilling, hvorefter problemformulering præsenteres. Kapitlet fremlægger ligeledes afhandlingens afgrænsninger og struktur.

Kapitel 2 behandler afhandlingens videnskabelige metode, hvori undersøgelsesdesign, teoretisk tilgang og kvantitativ og kvalitativ metode diskuteres.

Kapitel 3 redegør for den lovgivning og de internationale initiativer, der anvendes i afhandlingen.

Kapitel 4 redegør for afhandlingens teoretiske referenceramme. Her nævnes de teorier, der anvendes til at drage studiets endelige konklusioner.

Kapitel 5 redegør for afhandlingens empiriske metode, hvor der ses på, hvilken metode der anvendes til at behandle studiets empiri. Kapitlet introducerer ligeledes de udvalgte banker, som afhandlingen analyserer.

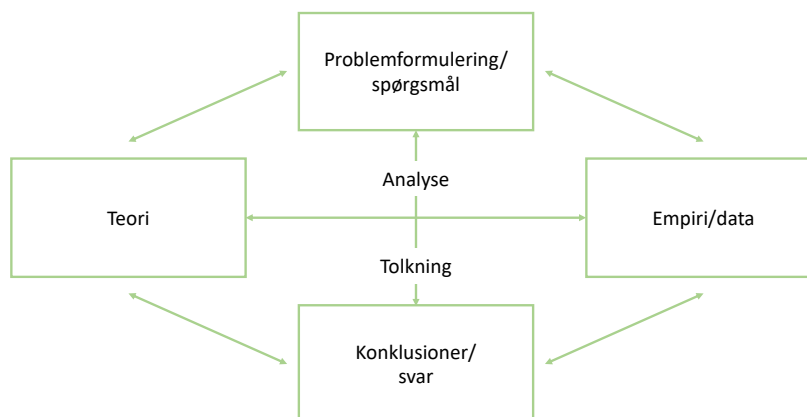
Kapitel 6 præsenterer den kvantificeret empiri og vurderer, hvorledes lovgivningen er overholdt ud fra kodningsskemaerne.

Kapitel 7 analyserer den kvantificeret empiri. Analysen udføres med afsæt i afhandlingens teoretiske referenceramme.

Kapitel 8 præsenterer afhandlingens konklusion samt perspektivering til videre arbejde med afhandlingens fund.

2. Videnskabelig metode

Kapitel 2 præsenterer vidensproduktionens grundelementer og redegør for afhandlingens undersøgelsesdesign, teoretiske tilgang samt diskuterer afhandlingens brug af kvalitativ og kvantitativ empiri.

Figur 1: Vidensproduktionens hovedelementer og arbejdsgang. Figuren er udarbejdet ud fra figur i Andersen (2013).

Figur 1 viser undersøgelsesprocessens arbejdsgang, der udgøres af de fire grundelementer *problemformulering*, *teori*, *empiri* og *konklusioner*. Processen er systematiseret, bevidst og reflektiv. Da der først udarbejdes en problemformulering med tilhørende underspørgsmål, hvorefter udvalgt teori præsenteres. Efterfølgende indsamles empiri, hvor teorien kan kobles og afslutningsvist kan der udledes konklusioner. Der er tale om en dynamisk proces, hvor der løbende reflekteres og justeres (Andersen, 2013).

2.1 Undersøgelsesdesign

Afhandlingen har til formål at analysere bankers ESG-rapportering og derved bidrage til forståelsen af, hvilken regulering samt begrebsramme, herunder dansk lovgivning samt globale initiativer, der bidrager til fælles retningslinjer, når bankerne skal udarbejde deres ESG-rapportering. Afhandlingen har udvalgt tolv banker, hvis ESG rapportering analyseres (Andersen, 2013) (Se kapitel 5 empirisk metode).

ESG-rapportering er et relativt nyt fænomen, der har vundet større interesse gennem de seneste år. Da afhandlingen har fokus på et særligt fænomen, vurderes det oplagt at anvende casestudie, som undersøgelsesdesign. Eftersom studiet analyserer tolv bankers ESG-rapportering er der tale om et multipelt casestudie, da hver bank ses, som sin egen case. Der er dermed tale om et komparativt studie, hvilket gør det muligt, at se om der er en overordnet tendens i ESG-rapporteringen for banksektoren, som helhed.

2.2 Teoretisk tilgang

Samspillet mellem teori og empiri kan beskrives ved hjælp af begreberne: deduktion og induktion. Begreberne bruges til at udlede videnskabelige konklusioner. Den deduktive tilgang karakteriseres ved at man forsøger at drage konklusioner om organisationer på baggrund af udvalgte teorier inden for et specifikt område. Her har man en omfattende viden, som man forsøger at anvende på enkeltstående virksomheder. Den induktive tilgang karakteriseres ved at man forsøger at konkludere noget på baggrund af et princip eller en hændelse (Andersen, 2013).

Afhandlingen forsøger gennem udvalgte teorier at forklare, hvorfor virksomheder løbende tilpasser deres ESG-rapportering i forhold til omverdenen. Afhandlingen undersøger om, der er en generel tendens i

banksektoren. Gennem indledende research af akademisk litteratur, der behandler ESG og bæredygtighed, har studiet identificeret anvendelige teorier, herunder CSR som koncept, legitimitets-teori, interessentteori og multi-level governance. Teorierne er tidligere anvendt regelmæssigt i lignende studier, der har behandlet ESG og bæredygtighed (Carroll, 1991; Fernando & Lawrence, 2014).

Teorierne vurderes passende eftersom virksomheders interesser samt samfundet i højere grad efterspørger mere bæredygtige og miljøvenlige produkter og løsninger, hvorfor det er interessant at undersøge, hvorledes virksomheder tilpasser sig denne efterspørgsel (gkstrategy, 2017). Teorierne anvendes til at give en forståelse for, hvordan lovgivning og internationale begrebsrammer, har været med til at påvirke virksomheders ESG-rapportering. Ud fra denne betragtning har studiet anvendt både en deduktiv og induktiv teoretisk tilgang i forbindelse med produktionen af viden.

2.3 Kvalitativ og kvantitativ metode

Data kan inddeles i to kategorier, herunder kvalitativt og kvantitativt data. Kvantitativ metode anvendes til at analysere tal og kvalitativ metode anvendes til at analysere tekster, billeder og lignende. Den kvantitative metode bruges i forbindelse med undersøgelser med store mængder af data, hvor den kvalitative metode anvendes i forbindelse med undersøgelser med mere kvalitative og ikke-målbare data. Det er muligt at kombinere metoderne, gør man dette er det muligt at få et mere fyldestgørende resultat (Andersen, 2013).

Med udgangspunkt i ovenstående gør denne afhandlingen brug af både kvalitativ og kvantitativ metode. Grundlaget herfor er at den kvalitative metode anvendes til at analysere bankernes ESG-rapporter gennem en indholdsanalyse. Ud fra indholdsanalysen kvantificeres data for bedre at forstå, hvilke rapporteringskrav virksomhederne er underlagt, herunder om lovgivningens krav er opfyldt og om virksomhederne rapportere i overensstemmelse med anvendte begrebsrammer. Data kvantificeres således at man nemt kan se, hvordan ESG-rapportering har udviklet sig igennem en udvalgt årrække. Øvrigt data er behandlet ved hjælp af den kvalitative metode til allerede opnået data.

3. Lovgivning og begrebsrammer

Kapitel 3 starter med en kort beskrivelse af distinktionen imellem CSR-, ESG- og bæredygtighedsrapportering. Herefter redegøres der for den lovgivning samt de standarder og begrebsrammer, der anvendes til udarbejdelse af ikke-finansielle rapporter. Lovgivningen og standarderne kan anskues ud fra de tre niveauer: nationalt, europæisk og globalt niveau. Distinktionen af de tre niveauer kan relateres til konceptet *multi-level governance* (Sievänen, Sumelius, Islam, & Sell, 2013). Kapitlet afsluttes med en kort beskrivelse af øvrige standarder og begrebsrammer, der kan anvendes i forbindelse med udarbejdelse af ikke-finansielle rapporter.

3.1 CSR-, ESG- og bæredygtighedsrapportering

Rapportering af CSR, ESG og bæredygtighed er tre koncepter, der nemt kan forveksles med hinanden. Koncepterne har sine ligheder og overlapper hinanden på nogle områder, men der er også forskellige definitioner til hvert koncept.

CSR fokuserer på virksomheders samfundsmæssige ansvar. Her ses der på, hvordan virksomheders forretningsaktiviteter påvirker det omkringliggende samfund. CSR har til formål at skabe værdi for virksomhedens interessenter og samfundet. CSR-rapportering indeholder oplysninger om virksomheders arbejde med følgende områder: medarbejderforhold, sociale forhold, økonomiske forhold og klima og miljø (CSR-Mærket, 2019).

ESG fokuserer på, hvordan virksomheder forholder sig til miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige aspekter af virksomhedens forretningsaktiviteter (PWC, 2019). ESG-rapportering oplyser om virksomheders arbejde med de tre aspekter samt, hvordan der bidrages til den globale bæredygtige udvikling (Kell, 2014).

Bæredygtighedsrapportering fokuserer på virksomhedens forretningsaktiviteters bidrag til den globale bæredygtige udvikling inden for fire aspekter. De fire aspekter er virksomhedens økonomiske, miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold. Der forefindes internationale vejledninger for, hvordan virksomheder bedst kan udarbejde deres rapportering (GRI, 2019c). Hos de fleste danske virksomheder aflægges der typisk en årsrapport og særskilt rapport, der behandler virksomheders bæredygtighedsrapportering.

Ud fra de tre ovenstående beskrivelser kan det udledes, at selvom de tre koncepter har hver sin distinktive beskrivelse forefindes der områder, hvor koncepterne overlapper. Det sociale aspekt indgår i alle tre koncepter. I denne afhandling fokuseres der på virksomheders ESG-rapportering, hvorfor der fremadrettet skrives ESG-rapportering frem for at veksle imellem de tre koncepter eftersom, der er sammenfald mellem koncepterne.

3.2 Dansk lovgivning

Afhandlingen inddrager EU-direktiver og dansk lovgivning, der vedrører ESG-rapportering. Et EU-direktiv fastsætter et mål, som EU's medlemslande skal opfylde. Danmark indarbejder EU-direktiverne i lovgivningen. Der gives en beskrivelse af EU-direktivet og hvordan det påvirker ESG-rapportering. Efterfølgende gives en beskrivelse af den danske lovgivning og hvilken betydning denne har for udarbejdelse af ESG-rapportering.

3.2.1 EU-direktiv 2013/34/EU og 2014/95/EU

EU-direktivet 2013/34/EU blev fremlagt i år 2013 og medførte en række nye tiltag, der blev indarbejdet i ÅRL. De mest relevante tiltag var direktivets artikel 3 og artikel 19. Artikel 3 sætter nye grænser for, hvilken regnskabsklasse en virksomhed tilhører. Denne er relevant i forhold til ESG-rapportering, da virksomheder af regnskabsklasse C stor og D skal udarbejde ESG-rapporter. Artikel 19 vedrører ledelsesberetningens indhold. Den siger blandt andet at såfremt det er nødvendigt for forståelsen af virksomhedens udvikling, resultat eller stilling skal der oplyses om finansielle og ikke-finansielle nøgleresultatindikatorer for specifikke aktiviteter samt oplyses om miljø- og personalespørgsmål (Europa-Parlamentet, 2013). I år 2014 blev EU-direktivet 2014/95/EU fremlagt. 2014/95/EU ændrer 2013/34/EU og indsætter artikel 19a.

Artikel 19a henvender sig til store virksomheder, der er af offentlig interesse og som på balancetidspunktet overskrider kriteriet om det gennemsnitlige antal på 500 ansatte i løbet af regnskabsåret. Virksomheder skal som minimum redegøre for, hvordan virksomhedens aktiviteter påvirker miljøet, deres sociale ansvar, medarbejderforhold samt hvordan virksomheden respekterer menneskerettighederne og bekæmpelsen af korruption og bestikkelse. Derudover foreskriver EU-direktivet at virksomheder skal give en beskrivelse af mangfoldighedspolitikken, der anvendes i forbindelse med virksomhedens centrale ledelsesorganer. EU-direktivet fastsætter ikke en bestemt ramme for, hvordan de ikke-finansielle oplysninger skal rapporteres, men lægger i stedet op til at der rapporteres ud fra nationale rammer, EU-baserede rammer eller anerkendte internationale rammer (Europa-Kommissionen, 2019; Europa-Parlamentet, 2014).

Formålet med 2014/95/EU er at virksomhedernes rapportering skal blive mere transparent. Som tillæg til 2014/95/EU har Europa-Kommissionen udarbejdet og offentliggjort retningslinjer med formålet om at hjælpe virksomheder med at offentliggøre relevante, hensigtsmæssige, sammenhængende og mere sammenlignelige ikke-finansielle oplysninger, herunder miljømæssige, sociale og ledelsesrelaterede oplysninger, hvilket hører ind under ESG-rapportering (Europa-Kommissionen, 2017). Retningslinjerne er udarbejdet med udgangspunkt i nationale, EU-baserede og internationale rammer blandt andet GRI, UNGC og FN's SDG'er (Europa-Kommissionen, 2017).

3.2.2 ÅRL Kap. 11 § 99a

Danmark var en af de første medlemslande til at indarbejde EU-direktivet i lovgivningen. Fristen for indarbejdelsen af 2014/95/EU var den 6. december 2016. Danmark indarbejdede allerede EU-direktivet tilbage i 2015 sammen med de nye tiltag fra EU-direktivet 2013/34/EU i ÅRL (Erhvervsministeriet, 2015c). Ændringerne i ÅRL, der vedrørte ESG-rapportering, trådte i kraft af to omgange, for henholdsvis år 2016 og 2018. Større virksomheder i regnskabsklasse D med mere end 500 medarbejdere har været omfattet af ÅRL § 99a siden 1. januar 2016 og mindre virksomheder i regnskabsklasse D eller C stor med mindre end 500 medarbejdere har været omfattet af lovændringerne i ÅRL § 99a siden 1. januar 2018 (Erhvervsministeriet, 2015d).

Virksomheder i regnskabsklasse D karakteres ved at være statslige eller børsnoterede aktieselskaber (Erhvervsministeriet, 2015b). For at blive klassificeret som en stor virksomhed i regnskabsklasse C skal virksomheden i to på hinanden følgende regnskabsår have overskredet 2 ud af følgende 3 grænser. Grænserne blev også ændret i forbindelse med ændringen af ÅRL i år 2015 (Erhvervsministeriet, 2015c):

- En nettoomsætning på 313 mio. kr. (før 1. januar 2016: 286 mio. kr.)
- En balancesum på 156 mio. kr. (før 1. januar 2016: 143 mio. kr.)

- Et gennemsnit antal heltidsbeskæftigede på 250 (før 1. januar 2016: 250 personer)

I den ajourførte ÅRL § 99a skal ESG-rapporteringen som minimum indeholde en redegørelse for, hvordan virksomheder integrere hensyn til miljø- og klimamæssige forhold, sociale forhold, menneskerettighederne og bekæmpelse af korruption i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter. I den forhenværende ÅRL § 99a var dette frivilligt, men har siden regnskabsår startende fra 1. januar 2016 eller senere været et minimumskrav (FSR, 2018).

Der stilles endvidere større krav til ESG-rapporteringen i den ajourførte ÅRL § 99a. Sammenholdes den forhenværende ÅRL § 99a med den gældende ÅRL § 99a kan det observeres at den forhenværende ÅRL § 99a forholder sig på et mere overordnet niveau omkring oplysninger af ESG, hvor den gældende ÅRL § 99a er mere specificeret, da denne stiller minimumskrav til rapportering af oplysninger inden for områderne: miljø- og klimamæssige forhold, sociale forhold, medarbejderforhold, respekt for menneskerettighederne og antikorruption og bestikkelse.

I den gældende ÅRL § 99a skal ESG-rapporteringen, som benævnt indeholde oplysninger om miljømæssige forhold, sociale forhold, medarbejderforhold, respekt for menneskerettighederne og antikorruption og bestikkelse. Rapporten skal redegøre for, hvordan virksomheden arbejder med de fem områder og de problemstillinger, der relatere sig hertil i følgende kategorier:

1. Kort beskrivelse af virksomhedens forretningsmodel
2. Oplysning af virksomhedens politikker inden for de 5 områder
3. Oplysning af, hvordan virksomheden omsætter sine politikker til handling for de 5 områder
4. Virksomhedens væsentligste risici i forhold til virksomhedens forretningsaktiviteter. Der skal kommenteres for hvert af de 5 områder.
5. Oplysning af virksomhedens anvendelse af ikke-ikke finansielle nøgletal.
6. Oplysning af resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil.

Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar på de anførte områder, skal dette oplyses i ledelsesberetningen med angivelse af grundende hertil for hvert enkelt af de anførte områder (Erhvervsministeriet, 2015a).

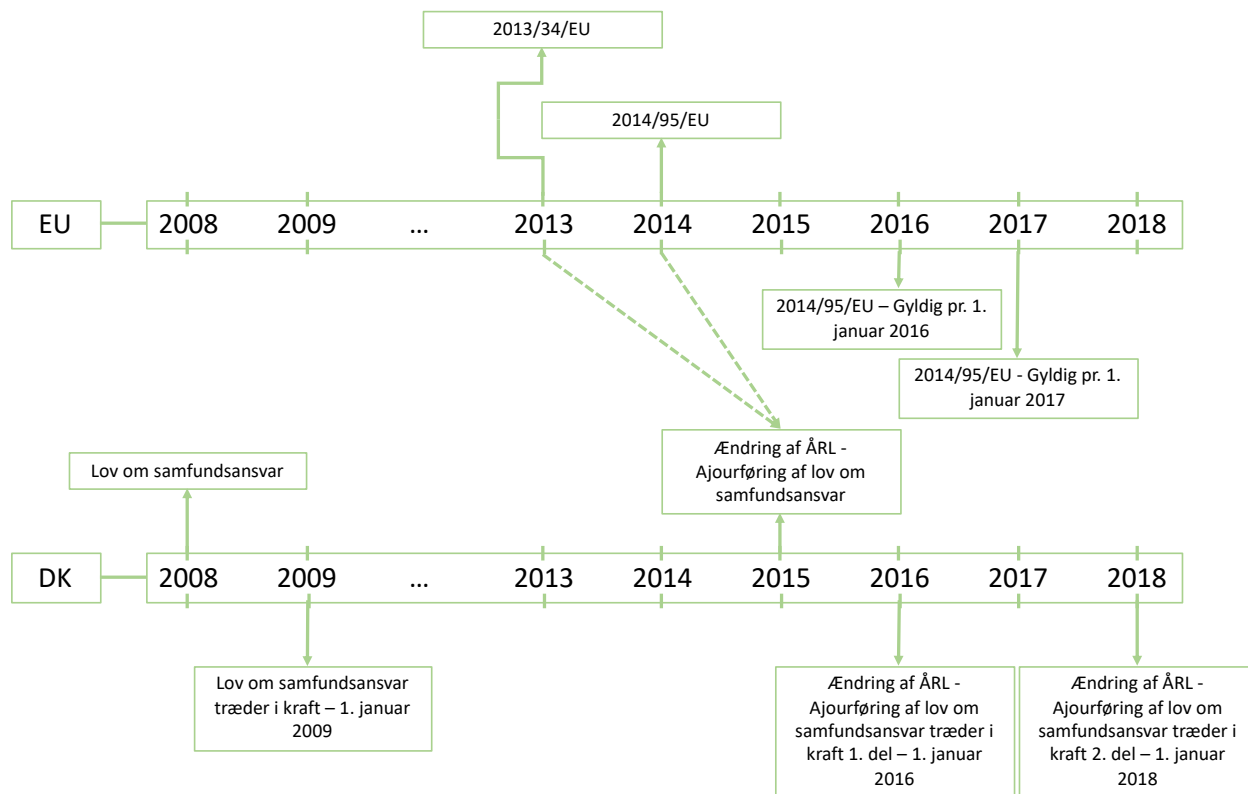
3.2.3 Særlovgivning for banker

Banksektoren har særlovgivning til bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme. Den danske Hvidvasklov trådte i kraft den 26. juni 2017 og udarbejdet, som følge af EU's 4. hvidvaskdirektiv 2015/849/EU (Erhvervsministeriet, 2017). Hvidvaskloven bidrager til at bankerne aktivt handler imod korruption og bestikkelse, der også var en af de fem områder anført i den ajourførte ÅRL § 99a.

En anden særlov er BEK nr. 281 af 26/03/2014, der omhandler finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglere m.fl. Kapitel 5 i denne lov omhandler ledelsesberetningen og ses der på bekendtgørelsens § 135 vil man kunne læse krav for ESG-rapportering i stil med ÅRL § 99a. Bekendtgørelsens § 135a omhandler status for måltal for det underrepræsenterede køn i bestyrelsen. (Erhvervsministeriet, 2014). I år 2016 blev BEK nr. 707 af 01/06/2016 offentliggjort og ændrer i førnævnte bekendtgørelse, ved blandt andet at indsætte § 135b. § 135b indeholder nye krav til ESG-rapporteringen, der er ajourført med EU-direktivet 2014/95/EU (Erhvervsministeriet, 2016).

3.2.4 Tidslinje

Figur 2 viser en tidslinje for, hvordan lovgivningen har udviklet sig i Europa og Danmark på årsbasis. Tidslinjen er udarbejdet ud fra de EU-direktiver og den danske lovgivning, der er blevet præsenteret.

Figur 2: Tidslinje for lovgivning på europæisk og nationalt niveau. Udarbejdet ud fra direktiver og lovgivning der er blevet præsenteret.

3.3 Internationale rammer

Afhandlingen har medtaget fire internationale begrebsrammer, som virksomheder frivilligt kan vælge at inddrage i deres ESG-rapportering, så de sikre sig at rapportere relevante oplysninger. Studiet har valgt at fokusere på fire internationale rammer. Disse er GRI, PRI, UNGC og FN's SDG'er. Afhandlingen fokuserer på disse rammer, da de ofte anbefales af organisationer, de anbefales blandt andet i EU-direktivet 2014/95/EU (Europa-Kommissionen, 2017; Europa-Parlamentet, 2014). SDG'erne er et af de seneste elementer inden for den akademiske regnskabslitteratur (Bebbington & Unerman, 2018). I de følgende afsnit redegøres der for de internationale rammer og hvordan de anvendes i forbindelse med ESG-rapportering.

3.3.1 Global Reporting Initiative

GRI er en uafhængig international organisation, der er grundlagt i 1997, og som har været forgænger på området for rapportering af bæredygtighed lige fra sin begyndelse. Organisationens standarder inden for bæredygtig rapportering, kendt som GRI-standarderne, er de videst anvendte standarder på globalt plan. (KPMG, 2017). GRI-standarderne er under kontinuerlig udvikling for løbende at have den bedst mulige ramme for rapportering inden for områderne: miljømæssige-, sociale- og økonomiske forhold. Organisationer har opsat et netværk, hvor de sammen med virksomheder og samarbejdspartnere i

fællesskab udvikler standarderne for at sikre det bedste udgangspunkt for alle (GRI, 2019a, 2019b). Samarbejdet skaber de bedste forudsætninger for at, der fremtidigt kun vil være én overordnet begrebsramme, som alle interessenter følger. Arvidsson (2019) argumenterer ligeledes herfor, når feltet for begrebsrammer for ESG-rapportering er modnet.

3.3.2 Principles for Responsible Investments

PRI er en uafhængig organisation, der støttes af FN. Organisationen har udarbejdet seks principper for hvordan virksomheder kan arbejde med ESG. Principperne er udviklet af investorer for investorer og blev lanceret tilbage i 2006, hvor omkring 100 investorer skrev under på at følge principperne. Investorer, der er medlem af PRI, omfatter institutionelle investorer, investeringsbanker og investeringsrådgivere. I dag er der over 2300 investorer, der har forpligtet sig til at følge principperne (PRI, 2019a).

3.3.3 UN Global Compact

UNGC er et initiativ introduceret af FN. Initiativet består af 10 principper inden for følgende områder: menneskerettighederne, arbejdsvilkår, miljøet og anti-korruption. UNGC er verdens største frivillige initiativ inden for ESG, med mere end 12.000 virksomheder i over 160 lande, der har tilsluttet sig initiativet (UNGC, 2019d). Virksomheder der har tilsluttet sig initiativet skal årligt aflægge en rapport, der viser tilslutning til principperne, og hvilke handlinger virksomheden har udført for at indarbejde principperne i virksomhedens aktiviteter (UN Global Compact, 2019)

GRI og UNGC indgik i et samarbejde tilbage i 2010, hvor de blev enige om at tilpasse deres arbejde for at fremme rapporteringen af ESG og gennemsigtigheden heraf. Følger en virksomhed begge initiativer kan virksomheden anvende GRI's rapporterings retningslinjer til at rapportere for begge initiativer (GRI, 2019d).

UNGC's formål er at mobilisere en global bevægelse af bæredygtige virksomheder og aktører for at skabe en bedre verden. Dette gør de ved at opfordre og støtte virksomheder til at indarbejde de 10 principper inden for menneskerettighederne, arbejdsvilkår, miljøet og anti-korruption i deres strategier og forretningsaktiviteter. Samt arbejde strategisk for at fremme bredere samfundsmæssige målsætninger, som FN's verdensmål (UN Global Compact, 2019).

3.3.4 UN Sustainable Development Goals

FN's SDG'er udgøres af 17 konkrete verdensmål, 169 delmål og 232 indikatorer, der anvendes til at gøre delmålene målbare. SDG'erne blev vedtaget af verdens stats- og regeringsledere i september 2015 og skal sikre en mere bæredygtig verden og planet frem mod 2030 ved at fokusere på bæredygtig udvikling inden for forskellige områder¹ (Udenrigsministeriet, 2019). SDG'erne bygger videre på MDG'erne, der bestod af 8 mål, som skulle reducere ekstrem fattigdom inden 2015 (UNDP, 2019). Det kan udledes at verdensmålene ser den bæredygtige udvikling, som en løsning på problemstillinger, såsom fattigdom, sult, ulighed, ligestilling mellem kønnene og klimaet, der i sidste ende er med til at sikre en bæredygtig planet og dens ressourcer.

Det kan være kompliceret for virksomheder og statslige institutioner at vide, hvordan de skal indarbejde SDG'erne i deres ESG-rapportering. FN har derfor sammen med et antal organisationer udarbejdet en vejledning til, hvordan virksomheder og regeringer nemmest kan anvende SDG'erne i deres rapportering.

¹ Der henvises til bilag 1 for en beskrivelse af områderne.

Vejledningen består af tre trin der hjælper virksomheder med at identificere SDG'er relevante for dem, hvordan de skal arbejde med dem og hvordan de skal rapportere på de udvalgte SDG'er.

Vejledningen er til for at virksomheder kan vise det fulde potentiale af deres arbejde med SDG'erne (GRI & UNGC, 2018). Figur 3 viser FN's 17 verdensmål.

Figur 3: FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling (FN, 2019a)

3.3.4.1 SDG Kompasset

SDG Kompasset er et værktøj virksomheder kan anvende, som vejledning til hvordan de kan tilpasse deres strategier såvel som deres måling og håndtering af deres bidrag til SDG'erne. Værktøjet består af fem trin, der assisterer virksomheder med at maksimere deres bidrag til SDG'erne. SDG Kompasset er udviklet til store multinationale virksomheder, men små og mellemstore virksomheder opfordres også til at gøre brug af værktøjet.

3.4 Øvrige begreber og standarder

Der findes flere forskellige begrebsrammer, standarder og begreber foruden dem, der er gennemgået, som også anbefales i EU-direktivet 2014/95/EU. Der gives nu en kort beskrivelse af følgende øvrige begreber: væsentlighedsanalyse, ISO 26000 og Integrated Reporting².

3.4.1 Væsentlighedsanalyse (Materiality Matrix)

Formålet med en væsentlighedsanalyse er at identificere og prioritere de forhold og problemstillinger der har størst betydning for virksomhedens interessenter (Calabrese, Costa, Levaldi, & Menichini, 2016). I forbindelse med ESG-rapportering kan virksomheder ved hjælp af væsentlighedsanalyser identificere, hvilke miljømæssige forhold, sociale forhold og ledelsesrelateret forhold, som virksomhedens interessenter har størst fokus på. Med resultaterne fra væsentlighedsanalysen kan virksomheden prioritere, hvordan og hvad der skal rapporteres ud fra et interessentperspektiv.

Fordelen ved at lave en væsentlighedsanalyse er at interessenter nemt og simpelt kan aflæse, hvilke forhold som virksomheden anser for værende væsentlige. Med denne information kan interessenter vurdere, hvorvidt de har lyst til at investere i virksomheden eller ej. En anden fordel ved væsentlighedsanalysen er at det kræve færre ressourcer at imødekomme interessenternes forventninger og krav, hvilket er med til at styrke virksomhedens ESG-rapportering (SustainAbility, 2019). Væsentlighedsanalysen er derfor et værktøj, der skaber værdi for både virksomheden og interessenterne. Virksomheden får indsigt i, hvilke miljømæssige forhold, sociale forhold og økonomiske forhold, der er væsentlige og kan dermed inddrage disse når, der skal rapporteres på forhold, som har økonomiske, miljømæssige og sociale konsekvenser. Interessenten kan ved at deltage i analysen tilkendegive sine interesser og derved få

² I bilag 2 gennemgås triple bottom line, der er forgænger til nutidige initiativer, begreber og standarder.

indflydelse (GRI, 2016). Formasino, Fedele og Calabrese (2018) analyserede væsentlighedsanalyser blandt banker for at forstå sammenhængen imellem, hvilke udvalgte forhold, der anses for værende signifikante af banker og, hvilke forhold, der er værdiskabende for interessenter.

3.4.2 ISO 26000

ISO 26000 er en international standard, hvis formål er at vejlede alle virksomheder til bedre ESG-rapportering. Standarden opfordrer virksomheder til at fremme deres samfundsmæssige ansvar og derigennem bidrage til den bæredygtige udvikling. Standarden er til for at fremme forståelsen og vigtigheden af virksomheders samfundsansvar. Den skal ses som en støtte til andre initiativer eller retningslinjer frem for en erstatning (ISO, 2019).

3.4.3 Integrated Reporting

IR er et internationalt koncept, der søger at øge brugen af integreret rapportering mellem den finansielle rapportering og ikke-finansielle rapportering. Hvor den finansielle rapportering beskriver virksomhedens resultater for året ved hjælp af tal, bruges den integrerede rapporteringen til at oplyse virksomhedens interessenter gennem en mere holistisk rapportering ved at vise, hvordan virksomheden skaber værdi over tid. Formålet med IR er at virksomheden skal forbedre kvaliteten af tilgængelige information og effektivisere allokering af kapital (IIRC, 2013).

3.5 Opsummering

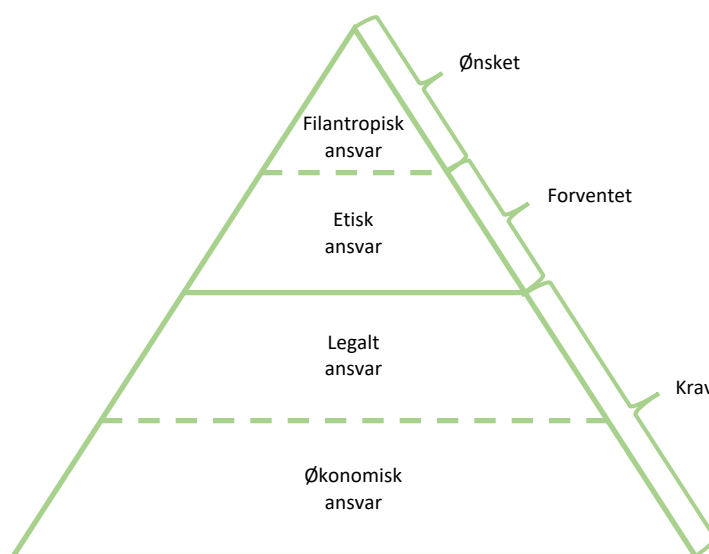
Kapitel 3 viser, gennem en redegørelse for den lovgivning og de internationale initiativer samt øvrige begreber, der kan anvendes for ESG-rapportering, at det er et kompliceret felt præget af en stor mængde af frivillige rapporteringsredskaber. Arvidsson (2019) beskriver det, som et *scattered reporting landscape*. Kapitlet giver et overblik over, hvordan lovgivningen, der forholder sig til ESG, har udviklet sig i Europa og Danmark igennem den undersøgte periode samt introduceret de initiativer, som afhandlingen har sit fokus på.

4. Teori

Afhandlingens formål er at analysere og forklare udviklingen af og eventuelle forskelle og ligheder i ESG-rapporteringen hos danske banker. I undersøgelsen heraf er der udvalgt 12 banker, hvor der ses nærmere på udviklingen af deres ESG-rapportering. For at få en dybere forståelse herfor er der taget udgangspunkt i følgende teorier: CSR som koncept, legitimitetsteori, interessentteori og multi-level governance. Med udgangspunkt i teorierne er det muligt at forklare, hvorfor virksomhederne har handlet, som de har gjort.

4.1 CSR som koncept

CSR bruges generelt om teorier der beskriver, hvordan virksomheder både har ansvar for at være profitable samtidigt med at der tages hensyn til deres omgivelser, her refereres der ofte til samfundet. Men behandles CSR som en specifik teori om, hvordan måden hvorpå virksomheder interagerer med sine omgivelser og samfund, både lokalt og globalt, kan CSR inddeles i fire ansvarsområder, der udøves på hvert sit niveau med tilhørende ansvar. Disse niveauer har hver sit ansvarsområde, hvilket er følgende: økonomisk, legalt, etisk og filantropisk. Dette er illustreret i figur 4 (Carroll, 2016).

Figur 4: Niveauer af samfundsansvar. Udarbejdet med inspiration fra Carrolls (2016) pyramide.

4.1.1 Økonomisk ansvar

Det økonomiske ansvar er placeret nederst i pyramiden for at illustrere at virksomheden skal være profitabel for at kunne overleve i det moderne samfund. Det økonomiske aspekt er virksomhedens fundament, hvorfor samfundet stiller krav om at virksomheden, som minimum er profitabel (Brusseau, 2013).

4.1.2 Legalt ansvar

Det legale ansvar er et niveau over det økonomiske ansvar. Dette ansvar handler om at virksomheden overholder den lovgivning og de reguleringer, som samfundet har tillagt virksomheden. Virksomheden bør overholde det legale ansvar for at blive accepteret i det moderne samfund, hvorfor samfundet stiller krav om at virksomheden, som minimum overholder de reguleringer og begrebsrammer, der er anvendelige for virksomheden. Det økonomiske og legale ansvar udgør pyramidens nedre halvdel, eftersom disse er samfundets minimumskrav til virksomheder (Brusseau, 2013).

4.1.3 Etisk ansvar

Det etiske ansvar er niveauet over det legale ansvar. Det etiske ansvar er ikke på samme vis påkrævet, som det økonomiske og legale ansvar. Når man diskuterer virksomheders etiske ansvar, ser man på, hvordan virksomheden agerer i forhold til det samfund, som det er en del af. Her er der ikke altid nogle konkrete regler eller retningslinjer for, hvordan virksomheden skal agere. Her handler det om, hvordan virksomheden ser sig selv som en legitim borger af samfundet. Gør virksomheden dette medfører det et indirekte ansvar om at gøre, hvad der er rigtigt samtidigt med at man undgår at skade sine omgivelser, herunder samfundet og miljøet. Samfundet stiller dermed ikke krav om at virksomheden overholder det etiske ansvar, men kan derimod kun forvente at virksomheden prioritere det etiske ansvar (Brusseau, 2013).

4.1.4 Filantropisk ansvar

Det filantropiske ansvar er niveauet over det etiske ansvar og udgør pyramidens top. Her er det heller ikke et krav fra samfundet om at virksomheder agerer filantropisk, hvilket betyder at virksomheder bidrager til projekter, som er til gavn for samfundet, men ikke nødvendigvis for virksomheden selv. Samfundet kan kun ønske at virksomheder, når til dette niveau i pyramiden (Brusseau, 2013).

4.1.5 Opsamling – CSR som teori

CSR som teori er gennemgået ved hjælp af Carrolls pyramide for at illustrere, hvilke ansvar virksomheder har over for samfundet i forhold til CSR. Virksomhedens interessenter skal se pyramiden som en hel enhed og ikke blot fokusere på de enkelte ansvar. De to nederste dele af pyramiden stiller samfundet krav om at virksomheden overholder, hvor samfundet kun kan forvente og ønske at virksomheden overholder de to øverste niveauer.

4.2 Legitimitetsteori

Legitimitetsteorien påstår at virksomheder og organisationer forsøger at holde deres forretningsaktiviteter inden for de værdier og normer, som det omkringliggende samfund har opstillet i et forsøg på at blive opfattet, som en *legitim* aktør af udefra stående interessenter. Samfundets værdier og normer er ikke fastlåste, med ændres løbende over tid, hvilket betyder at virksomheder skal være omstillingsparate over for det omkringliggende samfund (Deegan & Unerman, 2011).

Lindblom (1993) beskriver legitimitet, som værende en status, der forekommer når en organisations værdier og normer harmonerer med værdier og normer fra en større social konstruktion, som organisationen er en del af. Hvis der opstår en faktisk eller potentiel afvigelse mellem disse værdier og normer er dette en trussel mod organisationens legitimitet (Deegan & Unerman, 2011).

Teorien bygger endvidere på antagelsen om at, der er en "social kontrakt" mellem organisationen og det omkringliggende samfund. Kontrakten bygger på en blanding af eksplicite og implicite forventninger, som samfundet har om, hvordan virksomhedens bør føre sine forretningsaktiviteter. Her er lovgivningen en eksplicit faktor, hvor samfundets interessenter har individuelle forventninger til organisationen. Til at starte med var det profitgrundlag, der var udtryk for en virksomhedens præstationer. Men der er gennem de seneste årtier sket et større skift, hvilket har betydet at virksomheder også måles på, hvordan de arbejder med miljømæssige, medarbejder- og sociale forhold foruden deres økonomiske præstationer. Det antages endvidere inden for legitimitetsteorien at samfundet tillader en given organisation at føre sine forretningsaktiviteter i en sådan grad at virksomheden opfylder samfundets forventninger, herved overholdes den sociale kontrakt af begge parter. Det betyder blandt andet at organisationen skal fremstå

legitim for samfundet, som helhed og ikke blot for sine interessenter. Ifølge teorien kan det få fatale konsekvenser for en organisation, hvis denne mislykkes med at leve op til samfundets forventninger (Deegan & Unerman, 2011).

En organisations legitimitet kan endvidere være i fare selvom en organisationens præstationer opfylder samfundets forventninger. Her kunne der være tale om en virksomhed, der ikke formår at rapportere og derved vise, hvordan virksomheden tilgodeser samfundets forventninger. Legitimiteten kan også blive truet såfremt tidligere ukendte oplysninger omkring en given virksomhed bliver offentligt kendt gennem andre kommunikationskanaler end virksomheden egne, herunder gennem nyhedsmedier. (Deegan & Unerman, 2011).

Deegan & Unerman (2011) skriver om, hvordan virksomheder kan anvende legitimitetsstrategier til at øge, vedligeholde eller genvinde *legitimitet*. De nævner blandt andet Dowling og Pfeffer (1975), der giver forslag til, hvilke handlinger organisationer kan udføre i tilfælde af deres legitimitet trues. Her nævnes der at en given organisation kan forsøge at tilpasse deres forretningsaktiviteter så de atter opfylder samfundets værdier og normer for derved genvinde legitimitet. En anden mulighed for en given organisation er gennem kommunikation at forsøge at influere samfundets værdier og normer, så de passer til organisationens forretningsaktiviteter.

Ifølge Lindblom (1993) og Dowling & Pfeffer (1975) kan organisationer gøre brug af offentligt tilgængelige informationer, der er offentliggjort i årsrapporter eller ESG-rapporter, til at eksekvere legitimitetsstrategier. Organisationer kan gennem deres rapporteringer forklare nyheder der påvirker organisationernes legitimitet negativt eller til at informere interesserede interessenter om organisationernes foretagender (Deegan & Unerman, 2011).

4.2.1 Greenwashing

Greenwashing er en måde, hvorpå virksomheder forsøger at fremstå, som værende bæredygtige gennem grøn marketing, men på falske præmisser. I forhold til ESG-rapportering kan virksomheder anvende greenwashing i deres rapportering for at imødekomme sine interessenters krav hertil. Opdager interessenterne at virksomheden har løjet omkring sine bæredygtige initiativer kan dette skade virksomhedens brand og dens legitimitet. Denne form for greenwashing kaldes endvidere for "*decoupling*" (Siano, Vollero, Conte, & Amabile, 2017).

4.3 Interessentteori

Deegan & Unerman (2011) definerer interessenter, som værende en identificerbar gruppe eller et individ, der kan påvirke en organisations præstationer eller, som påvirkes af en organisations præstationer. Interessenter kan endvidere opdeles i primære og sekundære interessenter. De primære interessenter er nødvendige for en organisations fortsatte drift, foruden disse kan organisationen ikke overleve. De sekundære interessenter er dem, der enten påvirker eller influere organisationen eller, som påvirkes eller influeres af organisationen. De sekundære interessenter er modsat de primære interessenter ikke essentielle for organisationens overlevelse (Deegan & Unerman, 2011).

Ligesom legitimitetsteorien bygger interessentteorien på konceptet om, at en organisation skal ses som en del af en større social sammenslutning. Hvor organisationen både påvirker, men også påvirkes af andre konstellationer i samfundet. Hvor legitimitetsteorien behandler samfundets overordnet forventninger gennem den sociale kontrakt, behandler interessentteorien forventninger fra særlige grupper af interessenter i samfundet. Eftersom der er særlige grupper af interessenter, accepterer interessent-teorien, at

hver gruppe har sine egne værdier og normer, som organisationen tilpasse deres forretnings-aktiviteter efter. Hvor legitimitetsteorien har en social kontrakt med samfundet, skal interessentteorien tage højde for flere forskellige sociale kontrakter, som skal forhandles med hver enkelt gruppe af interessenter (Deegan & Unerman, 2011). Interessentteorien kan inddeles i to afgreninger, herunder den normative forgrening og den positive forgrening.

Den normative forgrening har et etisk kompas, der taler for, at alle interessenter, både primære og sekundære, har ret til at blive behandlet på samme vilkår af en organisation. I det normative perspektiv har interessenterne nogle minimumsrettigheder. Eksempler herpå er ret til et sikkert arbejdsmiljø og en fair løn. Det normative perspektiv kan endvidere udvides med antagelsen om at interessenter, foruden at have minimumsrettigheder, har ret til at blive oplyst om, hvordan organisationen påvirker dem uagtet om de vælger at gøre brug af informationen. Eksempler herpå kunne være oplysning om, hvor meget organisationen forurener eller hvilke initiativer organisationen arbejder med for at bidrage til den bæredygtige udvikling (Deegan & Unerman, 2011).

Den positive forgrening har et mere ledelsesmæssigt orienteret fokus på organisationens interessenter. Her er tendensen at ledelsen tilgodeser specifikke interessenters behov. Det vil typisk være de primære interessenter, der er essentielle for organisationens overlevelse. Eksempler herpå kunne være en organisations medarbejdere eller kunder. I det positive perspektiv er det nødvendigvis ikke alle interessenter der serviceres, men kun dem, som organisationen vurderer, har mest indflydelse. Inden for den positive forgrening kan vigtigheden af en interessent vurderes ud fra de tre karakteristika magt, legitimitet og serviceringsbehov. Magt refererer til, hvor meget interessenten kan påvirke eller influere organisationen. Legitimitet refererer til, hvorledes interessentens værdier og normer stemmer overens med samfundets samt, at disse bliver overholdt. Serviceringsbehov refererer til, hvor hurtigt organisationen skal kunne tilgodesee en interessents påbud (Deegan & Unerman, 2011).

For begge forgreninger gælder, at en organisation kan gøre brug af virksomhedsrapporter, herunder års- og ESG-rapporter til at oplyse interessenter om, hvordan organisationen tilgodeser interessenternes forventninger og behov. I det positive perspektiv vil der være tendens til at organisationens års- og ESG-rapporter i højere grad afspejler forventninger og behov fra interessenter, som prioriteres højest (Deegan & Unerman, 2011).

4.4 Multi-level governance

Multi-level governance er koncept, der berører, hvordan beslutninger gennemføres på mere end et niveau. Et godt eksempel herpå er beslutningsprocessen i EU. Hvis Europa-Kommissionen vælger at fremsætte et nyt lovforslag skal det efterfølgende behandles af både Europa-Parlamentet og Ministerrådet før det kan vedtages (Folketinget, 2019). Alle tre europæiske institutioner skal dermed opnå enighed før, der kan tages en endelig beslutning. Multi-level governance giver institutioner og regeringer mulighed for at påvirke beslutningstagen på et supranationalt, nationalt eller subnationalt niveau. Med supranationale beslutninger refereres, der til beslutninger, der går på tværs af lande. Et eksempel herpå er EU-direktivet 2014/95/EU, der er vedtaget på et supranationalt niveau og som Danmark, som medlemsstat af EU, har skullet indarbejde i den danske lovgivning. Supranationale institutioner kan også være med til at influere EU's beslutningstagen. EU opfordrer for eksempelvis til at virksomheder, der omfattes af EU-direktivet 2014/95/EU til at gøre brug af globale initiativer såsom GRI og UNGC til udarbejdelse af deres ESG-rapporter. Hvormed de globale initiativer har influeret begrebsrammen for, hvordan oplysninger skal

rapporteres. Multi-level governance beskriver dermed, hvordan lovgivning kan influeres af statslige og internationale organisationer på globalt og nationalt niveau (Trnski, 2005).

4.5 Opsummering

Kapitel 4 har behandlet de fire teorier: CSR som koncept, legitimitetsteori, interessenteori og multi-level governance. Teorierne er fundamentale for afhandlingens analyse af den indsamlet empiri samt for forståelsen af, hvorfor ESG-rapporter udarbejdes. Teorierne er ligeledes essentielle for forståelsen af, hvorledes ESG-rapportering har udviklet sig igennem den undersøgte periode.

5. Empirisk metode

Kapitel 5 beskriver, hvilken forskningsmetode, som afhandlingen anvender samt, hvordan denne er udarbejdet. Herefter redegøres der for, hvordan de udvalgte virksomheder er udvalgt. Efterfulgt af en kort introduktion til hver virksomhed. Kapitlet runder af med afhandlingens kritiske refleksioner og begrænsninger.

5.1 Indholdsanalyse

Afhandlingen søger at besvare den fremlagte problemformulering ved hjælp af en indholdsanalyse. Indholdsanalyse er en metode, der anvendes til at kvantificere kvalitative data, herunder tekstmateriale og i dette tilfælde er det virksomhedernes ESG-rapportering (Krippendorff, 2018). Afhandlingen analyserer virksomhedernes ESG-rapporter, som virksomhederne har valgt at kalde forskellige navne. Når virksomhedernes ESG-rapporter omtales er der tale om CR-rapporter, bæredygtighedsrapporter, CSR-rapporter eller samfundsansvarsrapporter, disse omtales blot som ESG-rapporter fremadrettet. Rapporterne påvirkes af forskellige stater og institutioner. Dele af rapportering er obligatorisk påkrævet ved lov andre dele er blot medtaget frivilligt, hvis virksomhederne følger internationale begrebsrammer og rapporterer i overensstemmelse med disse. Dette fænomen er kendt som multi-level governance, hvor virksomheder skal overholde reguleringen på mere end ét plan (Trnski, 2005).

Afhandlingen forsøger at analysere ESG-rapporter i tidsperioden 2014 – 2018 for 12 forskellige virksomheder, hvilket betyder at der er en større mængde tekstmateriale, som skal analyseres. Det vurderes derfor at en indholdsanalyse er en passende metode til at bearbejde testmaterialet til mere anvendelig og håndgribelige data ved at transformere det fra kvalitative data til kvantitative data. For at den kvalitative data kan transformeres på mest korrekte vis til kvantitative data. Skal der forud for analysen defineres nogle kategorier, hvorved man objektivt kan transformere data.

Gennem nærlæsning af virksomhedernes rapporter er det muligt at få en forståelse for, hvordan virksomhederne arbejder med deres ESG-rapportering.

Med udgangspunkt i ovenstående vurderes det at en indholdsanalyse er mest passende til at besvare afhandlingens problemstilling. Denne afhandling anvender en kombination af den kvalitative og kvantitative indholdsanalyse.

5.1.1 Kvantitativ indholdsanalyse

Den kvantitative indholdsanalyse er kendetegnet ved at have foruddefineret kriterier og det er derfor vigtigt at den tilstræber en objektiv, systematisk og kvantitativ beskrivelse af kommunikationens eksakte indhold (Andersen, 2019). Det at indholdsanalysen er objektiv betyder at uagtet af, hvem der udfører analysen, bør analysen altid nå frem til de samme resultater. Disse opnås ved, at der på forhånd er udarbejdet skemaer eller tabeller, hvormed tekstmaterialet kan afkodes og transformeres fra værende kvalitative data til kvantitative data. Den kvantitative indholdsanalyse er bedst egnet til tekster, da disse har en lav fortolkningsvariation. Afhandlingen anvender den kvantitative indholdsanalyse til at afkode, hvorledes virksomhedernes ESG-rapportering overholder kravene i den danske lovgivning samt, hvilke af de udvalgte begrebsrammer virksomhederne inddrager i deres ESG-rapportering igennem den udvalgte periode. De udvalgte begrebsrammer er GRI, PRI, UNGC og SDG'erne (Khan, Lockhart, & Bathurst, 2018).

5.1.2 Kvalitativ indholdsanalyse

Den kvalitative indholdsanalyse er subjektiv, modsat den kvantitative indholdsanalyse, der er objektiv. Hvor den kvantitative indholdsanalyse blot berører tekstmaterialets overflade forsøger den kvalitative indholdsanalyse at få en dybere forståelse for tekstmaterialet, som helhed. I denne afhandlings anvendes den kvalitative indholdsanalyse til at få en dybere forståelse for de udvalgte virksomheders ESG-rapporter. Her ses der særligt på ESG-rapporternes indhold og opbygning (Khan et al., 2018).

5.2 Afkodning af data – Kodningsskema

For at kunne kvantificere de udvalgte virksomheders ESG-rapporter om til anvendelige data har afhandlingen udarbejdet et kodningsskema, der udfyldes for hver virksomhed. Skabelon til kodningsskema fremgår af bilag 3. Kodningsskemaet er udarbejdet med udgangspunkt i de obligatoriske rapporteringskrav, der er i den danske lovgivning, herunder ÅRL § 99a og de internationale initiativer, herunder GRI, PRI, UNGC og SDG, som virksomhederne frivilligt kan inddrage, når de skal udarbejde deres ESG-rapportering. Grundlaget herfor er at virksomheder i dag er tvunget til at tage hensyn til forskellige lovgivninger, direktiver og initiativer (Trnski, 2005). Afhandlingen har valgt at inkludere FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, dette er gjort for hurtigt at kunne identificere om de analyserede virksomheder arbejder med de globale verdensmål, som er frivillige. SDG'erne, der blev vedtaget tilbage i 2015, er gennem de seneste par år blevet mere og mere associeret med ESG-rapportering. Det har vist sig at virksomheder, der målrettet arbejder med FN's verdensmål skaber nye markedsmuligheder, der på sigt vil være med til at give virksomheder succes og bidrage til deres vækst i de kommende årtier (Scott & McGill, 2018).

Til udarbejdelsen af kodningsskemaet, har afhandlingen hentet inspiration fra den metodiske tilgang PWC anvendte i en rapport, som selskabet publiceret i 2018. I denne rapport valgte PWC at kvantificere SDG'erne ud fra en skala mellem 1 og 5. I rapporten er 1 den laveste score og betyder at virksomheden udtaler sig om SDG'erne og deres vigtighed, men inkludere dem ikke i deres ambitioner og forretningsaktiviteter. 5 er den højeste score i rapporten og gives, hvis en virksomhed kobler dens prioriterede SDG'er til deres resultater og sociale aftryk (Scott & McGill, 2018).

Virksomhedernes rapporter er kvantificeret ved hjælp af tal for, at resultatet af indholdsanalysen nemt kan sammenlignes imellem de analyserede virksomheder. Indholdsanalysen er udført ved at læse og analysere virksomhedernes års- og ESG-rapporter i regnskabsårene fra 2014 til 2018. Denne periode er valgt fordi, at den danske lovgivning er blevet ajourført og at SDG'erne blev indført i midten af denne periode. Det har dermed været muligt at følge den eventuelle udvikling, der har været i årene før og efter at lovgivningen blev ajourført samt indførelsen af SDG'erne. Næste afsnit beskriver, hvordan kodningsskabelonen er blevet til og rationalet bag.

5.2.1 Kvantificering af obligatorisk rapportering

Det første del af kodningsskemaet kvantificerer den obligatoriske rapportering for virksomheder klassificeret, som værende af regnskabsklassen stor C, $D < 500^3$ og $D > 500^4$. Afhandlingen har valgt at kvantificere ESG-rapporternes indhold ud fra en skala mellem 0 og 1.

³ Virksomheden tilhører regnskabsklasse D og har mindre end 500 medarbejdere.

⁴ Virksomheden tilhører regnskabsklasse D og har mere end 500 medarbejdere.

Den danske lovgivning blev ajourført den 1. juni 2015 ved LOV nr. 738 01/06/2015, hvor ÅRL § 99a blev ajourført, som følge af EU-direktivet 2014/95/EU (Erhvervsministeriet, 2015c). Resultatet heraf var at reglerne omkring ESG-rapportering blev skærpet for virksomhederne i de førnævnte regnskabsklasser. For kodningsskabelonen betyder dette at denne skal tage højde for lovgivningen i følgende perioder:

Kodningsskabelonen tager højde for perioderne på følgende måde. Rækkerne med fed tekst er gældende for alle perioder. De resterende rækker med almindelig tekst er først anvendelige fra den 1. januar 2016 og fremad for virksomheder i regnskabsklassen D > 500 og anvendelige for virksomheder i regnskabsklassen stor C og D < 500 fra 31. december 2018 (Erhvervsstyrelsen, 2019).

I perioden til og med 31. december 2015 gives der scoren 1 i de respektive kategorier med fed tekst, hvis virksomheden for eksempel har redegjort for sine politikker for samfundsansvar, redegjort for hvordan virksomheden omsætter sine politikker til handling eller redegjort for resultatet af virksomhedens arbejde med samfundsansvar samt forventninger til arbejdet fremadrettet.

I perioden fra 1. januar 2016 og fremad er kodningsskabelonen mere specificeret. Her gives der også scoren 1 alt afhængigt af om virksomheden rapporterer om sine politikker for samfundsansvar inden for de 5 områder: miljø- og klimamæssige forhold, sociale og medarbejder forhold, menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption.

I perioden fra 1. januar 2016 frem kræver den danske lovgivning også at virksomheden giver en kort beskrivelse af sin forretningsmodel og oplyser om sine forretningsmæssige risici samt dens anvendelse af eventuelle ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer.

Med udgangspunkt i ovennævnte kriterier er det kun de ting, der eksplicit fremgår af virksomhedernes ESG-rapporter, som er blevet identificeret og kvantificeret. Tabel 1 viser første del af kodningsskemaet, der forholder sig til den obligatoriske rapportering, der reguleres af danske lovgivning, herunder ÅRL § 99a.

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	År: XXXX
Beskrivelse af forretningsmodel	
Politikker for samfundsansvar:	
- Miljø	
- Sociale forhold	
- Medarbejderforhold	
- Respekt for menneskerettigheder	
- Antikorruption og bestikkelse	
Redegørelse for politikker til handlinger:	
- Miljø	
- Sociale forhold	
- Medarbejderforhold	
- Respekt for menneskerettigheder	
- Antikorruption og bestikkelse	
Risici:	
- Miljø	
- Sociale forhold	
- Medarbejderforhold	
- Respekt for menneskerettigheder	
- Antikorruption og bestikkelse	
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	

Tabel 1: Del af kodningsskema der vedr. den danske lovgivning.

5.2.2 Kvantificering af frivillig rapportering

Anden og tredje del af kodningsskemaet kvantificerer den frivillige rapportering. I anden del af kodningsskemaet analyseres det om virksomhederne anerkender og anvender de udvalgte internationale initiativer, herunder GRI, PRI, UNGC og SDG, i udarbejdelsen af deres ESG-rapportering. Derefter analyseres det i tredje del af kodningsskemaet, hvilke SDG'er virksomheden har valgt at prioritere i deres arbejde for at bidrage til den globale bæredygtige udvikling. Når de internationale initiativer skal kvantificeres, gives scoren 1, hvis virksomheden skriver, at de har anerkendt og fulgt det respektive internationale initiativ. Har virksomheden ikke tilkendegivet en form for forpligtelse til det respektive internationale initiativ gives scoren 0. Afhandlingens kriterium er at det skal være eksplicit beskrevet i virksomhedens ESG-rapportering. Tabel 2 giver et eksempel på en virksomhed, der eksplicit har tilkendegivet, at denne anerkender og følger PRI og UNGC, men ikke nævner noget om GRI eller SDG (Corporate Reporting Dialogue, 2019).

Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	År: XXXX
GRI	0
PRI	1
UNGC	1
UN SDG'er	0

Tabel 2: Eksempel på kvantificering af frivillig rapportering.

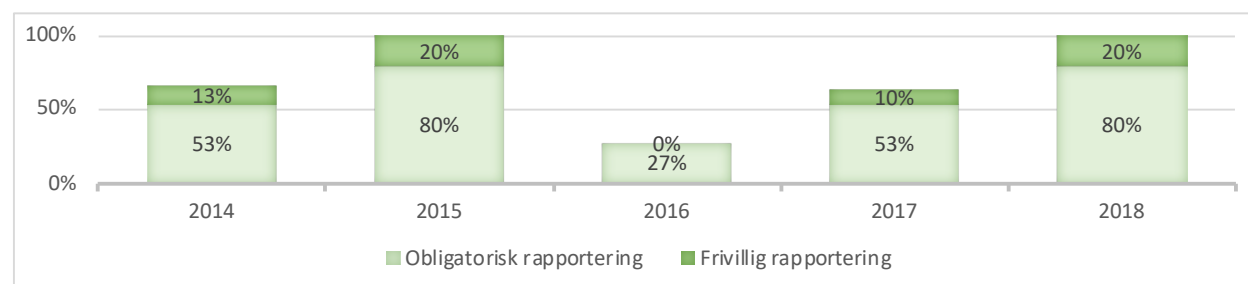
Tredje og sidste del af kodningsskemaet behandler FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling og vurderer hvorvidt virksomheder har arbejdet med disse i deres respektive ESG-rapportering. Afhandlingen analyserer virksomhedernes ESG-rapporter for at identificere om virksomheden aktivt arbejder med specifikke SDG'er. I kvantificeringen af SDG'erne gives scoren 1, hvis virksomheden har prioriteret den respektive SDG i en given ESG-rapport. Har virksomheden ikke rapporteret noget om en given SDG gives scoren 0 i stedet (Corporate Reporting Dialogue, 2019). Afhandlingen har hentet inspiration til udarbejdelse af denne del af kodningsskemaet fra den rapport, som tidligere beskrevet blev udgivet af PWC i 2018, hvor SDG'erne også blev kvantificeret. Til forskel fra PWC kvantificerer afhandlingen kun empiri ud fra en skala, der består af værdierne 0 og 1. Afhandlingen stiller dog krav i stil med PWC, der tildelte scoren 1, når virksomheden udtaler, sig om en specifik SDG, som de har valgt at prioriterer (Scott & McGill, 2018). Tabel 3 giver et eksempel på en virksomhed, der har tilkendegivet at prioritere SDG 17, men ikke udtaler sig om SDG 1.

SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	År: XXXX
1. Afskaf fattigdom	0
.	.
.	.
.	.
17. Partnerskaber for handling	1

Tabel 3: Eksempel på kvantificering af SDG'erne.

5.2.3 Rapporteringsgrad

Når den behandlet empiri er blevet kvantificeret beregnes en rapporteringsgrad. Rapporteringsgraden har to bestanddele, en obligatorisk og en frivillig, som afspejler i hvor høj en grad bankernes rapportering overholder den danske lovgivning samt gør brug af de udvalgte internationale initiativer. Den obligatoriske del vægter 80% og den frivillige del vægter 20% af rapporteringsgraden. For den obligatoriske del opnås 80%, hvis banken overholder alle lovgivningens krav, herunder alle 3 krav i år 2014 og 2015 og alle 21 krav i år 2016 til 2018, der fremgår af kodningsskemaet. For den frivillige del opnås 20%, hvis bankerne gør brug af de tre udvalgte initiativer i år 2014 og 2015 og de fire udvalgte initiativer i år 2016 til 2018, der fremgår af kodningsskemaet. Figur 5 viser et eksempel for, hvordan rapporteringsgraden kunne se ud for en udvalgt bank i den udvalgte periode. Tabel 4 viser beregningsgrundlaget for værdier i figur 5.

Figur 5: Eksempel for rapporteringsgrad.

Eksempel - Værdier	2014	2015	2016	2017	2018
Obligatorisk rapportering	2/3*80%	3/3*80%	7/21*80%	14/21*80%	21/21*80%
Frivillig rapportering	2/3*20%	3/3*20%	0/4*20%	2/4*20%	4/4*20%

Tabel 4: Beregningsgrundlag for værdier i figur 5.

5.3 Udvælgelsesmetode

I forbindelse med et forskningsstudie skal der tages stilling til, hvem målgruppen er og om målgruppen er en bestemt branche eller miljø og om der skal ses på flere forskellige brancher og miljøer. Herefter skal der tages stilling til om, hvorvidt disse skal minde om hinanden eller være forskellige. Har man valgt at fokusere på et miljø, hvor virksomhederne minder om hinanden øger dette sikkerheden for at resultatet kan medvirke til at producere generaliserende viden og ligeså modsat, hvis man fokusere på et miljøer med forskellige virksomheder kan resultatet være med til at forklare forskellene herimellem (Andersen, 2013). Denne afhandling har valgt at fokusere på en branche i den finansielle sektor, her er fokus på banksektoren. Selvom virksomhederne i denne branche driver samme forretningsform, er det muligt at opdele aktørerne i banksektoren i forskellige miljøer. Finanstilsynet inddeler årligt de danske pengeinstitutter i grupper efter størrelse fordelt ud fra størrelsen af de enkelte institutters arbejdskapital (Finanstilsynet, 2019). Ved at udvælge virksomheder fra de forskellige grupper i den samme branche, har afhandlingen mulighed for at undersøge både, hvordan udviklingen er i branchen, som helhed, men også hvordan udviklingen er i miljøerne inden for branchen. Afhandlingen udvælger nogle aktører fra de forskellige miljøer i branchen, så hvert miljø er repræsenteret i analysen. Dette er med til at give et mere retvisende resultat af branchen, der analyseres.

Efter at have fastlagt, hvilken målgruppe afhandlingen skal fokusere på. Skal der tages stilling til om afhandlingen skal indeholde et repræsentativt eller eksplorativt udvalg af aktører. Et repræsentativt udvalg forbindes med kvantitative studier, hvor der arbejdes med forskning af data af en stor skala. Her skal et repræsentativt udvalg ses, som en stikprøve af den samlede population, hvor det er muligt, at overfører konklusionen af resultaterne fra stikprøvepopulationen til totalpopulation, dette kaldes for inferens. Et eksplorativt udvalg anvendes modsat det repræsentative udvalg, når formålet med et studie er at udvikle nye idéer, teorier og begreber inden for et givent område, som ikke tidligere er blevet behandlet i lignende studier (Andersen, 2013). Afhandlingen har valgt at indeholde et repræsentativt udvalg for at kunne udlede den mest retvisende konklusion omkring branchen, som helhed, og de udvalgte virksomheder fra de forskellige miljøer.

Herefter skal der tages stilling til, hvilken grad afhandlingen skal have indflydelse på det undersøgte. Her er der tre muligheder: ingen kontrol, usystematisk kontrol eller systematisk kontrol. Et eksempel på *ingen kontrol* er når forskeren blot agere, som en passivt, deltagende observatør af et fænomen. Et eksempel på *usystematisk kontrol* er et interview eller en spørgeskemaundersøgelse, hvor forskeren har en vis kontrol med det der undersøges, idet man har mulighed for at udarbejde spørgsmålene til interviewet på forhånd eller man kan tilrettelægge spørgsmålene i spørgeskemaundersøgelsen, som man ønsker i forhold til det der undersøges. Et eksempel på *systematisk kontrol* er, hvis der udføres en medicinsk undersøgelse af effekten af et medicinsk præparat, hvor der er to grupper af forsøgspersoner, hvor præparatet, gives til den ene gruppe af forsøgspersoner. I et sådan forsøg er alle faktorer på nær indtagelsen af præparatet kontrolleret (Andersen, 2013). Afhandlingen gør brug af *usystematisk kontrol* til at vælge branchen og virksomhederne, der skal analyseres i de forskellige miljøer.

Til sidst skal virksomhederne, der skal analyseres udvælges. Andersen (2013) beskriver fire forskellige udvælgelsesmetoder, disse er følgende: *Enkel, tilfældig udvælgelse, systematisk udvælgelse, stratificeret udvælgelse og klyngeudvalg*⁵ (Andersen, 2013).

Afhandlingen har valgt at anvende den stratificeret udvælgelsesmetode. Denne metode er valgt, da Finanstilsynets liste over pengeinstitutternes størrelsesgruppering er anvendt, som populationsliste. Populationslisten er i forvejen stratificeret af Finanstilsynet. Endvidere foretager afhandlingen en disproportional udvælgelse af enhederne til stikprøvepopulationen (Andersen, 2013). Årsagen hertil er at ikke alle aktører aflægger ESG-rapportering på grund af deres størrelse. Det vurderes at denne udvælgelsesmetode er bedst egnet til at besvare afhandlingens problemformulering, hvorfor den stratificeret udvælgelsesmetode er valgt.

5.4 Validitet og reliabilitet

Inden for akademisk forskning er der to begreber, som ofte bliver diskuteret, der berører kvaliteten af et studies indhold. Disse to begreber er validitet og reliabilitet. Validitet dækker over begreberne gyldighed og relevans. Gyldigheden siger noget om, hvorvidt der er overensstemmelse mellem et studies teori og empiri. Relevansen siger noget om, hvorvidt studiets empiri kan bruges til at besvare problemformuleringen (Andersen, 2013). Validitet bruges med andre ord til at beskrive, hvorvidt et studie rent faktisk undersøger det, der skal undersøges og ikke undersøger noget andet. Denne afhandling gør brug af en indholdsanalyse, der ifølge Krippendorff (2018) har en høj grad af validitet, da en kvantitativ indholdsanalyse i teorien, bør give det samme resultat hver gang uagtet af, hvem der udfører analysen, hvor den samme konklusion kan udledes, som følge af at den kvantitative indholdsanalyse er objektiv, som tidligere beskrevet. Afhandlingen sikrer objektiviteten ved hjælp af det udarbejdede kodningsskema, der indeholder indikatorer for, hvad der undersøges i virksomhedernes ESG-rapporter. De undersøgte indikatorer baseret på den danske lovgivning og internationale initiativer fremfor subjektive kriterier, hvilket er med til at styrke undersøgelsens validitet. Det understøtter dermed undersøgelsen af, hvorvidt de lovpligtige krav følges og om de udvalgte internationale initiativer anvendes i ESG-rapporterne, hvilket styrker afhandlingens validitet.

Reliabilitet siger noget om, hvor pålidelige den indsamlede data er. Her ses der på, hvor præcist og sikkert man måler, det man faktisk måler og i hvor høj grad resultaterne påvirkes af tilfældighederne. Man skal i den forbindelse sørge for at den indsamlede data er fri for unøjagtigheder (Andersen, 2013). Reliabilitet er med andre ord et udtryk for empirien i et studie reelt set er relevant for det der undersøges. Afhandlingen baserer sin analyse på en indholdsanalyse, der ser på virksomheders ESG-rapportering. Selvom lovgivningen er skærpet på rapporteringsområdet, er det fortsat op til virksomheden selv, hvordan denne ESG-rapportering skal udarbejdes. Det kan skade studiets reliabilitet, eftersom virksomhederne ikke har faste rammer for, hvordan en ESG-rapport skal se ud. Afhandlingen behandler dog data for en særlig udvalgt periode. Data fra den udvalgte periode ændrer sig ikke og vil være nøjagtig, hvilket er med til at styrke reliabilitet, hvis studiet skulle gentages på et senere tidspunkt. Krippendorff (2018) beskriver to forudsætninger, der er med til at styrke reliabiliteten, når et studie gør brug af en kvantitativ indholdsanalyse. Resultat af indholdsanalysen bør blive det samme, hvis resultatet gentages af den samme person. Resultat bør også forblive uændret såfremt, den udføres af andre uafhængige parter.

⁵ Beskrivelser af de forskellige metoder fremgår af bilag 4.

Skulle det dog vise sig at indholdsanalysen giver et andet resultat såfremt den udføres af andre uafhængige parter, vil det være med til at svække studiets reliabilitet.

Hvis samme indholdsanalyse skulle udføres af uafhængige personer ville de have adgang til den præcis samme data, herunder virksomhedernes årsrapporter og ESG-rapporter.

5.5 Valg af virksomheder

Afhandlingen har valgt at se på, hvordan der arbejdes med ESG-rapportering i den finansielle sektor og har her valgt at fokusere på banksektoren. Årsagen hertil er at det bankerne der forvalter en stor andel samfundets penge og de skal gennem bæredygtige investeringer være frontløbere for den bæredygtige udvikling i samfundet (Danmarks Nationalbank, 2019; EBF, 2019).

Virksomhederne er udvalgt ud fra Finanstilsynets seneste opgørelse for banksektorens størrelsesgruppering, hvor bankerne bliver inddelt i grupper fordelt efter størrelsen på deres arbejdskapital. Kriteriet for grupperne fremgår af tabel 5, der ses nedenfor.

Gruppering	Kriterie for gruppe
Gruppe 1	Arb. kapital over 75 mia. kr.
Gruppe 2	Arb. kapital over 12 mia. kr. og op til 75 mia. kr.
Gruppe 3	Arb. kapital over 750 mio. kr. og op til 12 mia. kr.
Gruppe 4	Arb. kapital under 750 mio. kr.
Gruppe 5	Filialer af udenlandske institutter i Danmark
Gruppe 6	Færøerne

Tabel 5: Kriterier for gruppering. Udarbejdet ud fra Finanstilsynets opgørelse (bilag 5 og 6).

For Finanstilsynets seneste opgørelse af bankernes størrelsesgruppering henvises der til bilag 5 og 6 (Finanstilsynet, 2019). Af bilag 5 og 6 fremgår nogle af bankerne markeret med grøn, disse banker er udvalgt til analysen. De udvalgte banker fremgår af tabel 6, hvor de er fordelt i deres respektive grupper.

Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 5
Danske Bank A/S	Rinkjøbing Landbobank. Aktieselskab	Nordfyns Bank, Aktieselskabet	Nordea
Jyske Bank A/S	Lån & Spar Bank A/S	Lollands Bank A/S	Santander
Sydbank A/S			J.P.Morgan Chase
Nykredit Koncernen			
Spar Nord Bank A/S			

Tabel 6: Udvalgte bankers gruppering jf. Finanstilsynet opgørelse (bilag 5 og 6).

Som det fremgår af tabel 6, er der udvalgt banker fra gruppe 1, 2, 3 og 5. Årsagen til at gruppe 4 og 6 er udeladt er at de størrelsesmæssigt er for små til at være forpligtet til at udarbejde en ESG-rapport. Det kan yderligere udledes af tabel 6 at gruppe 1 er overrepræsenteret. Afhandlingens primære fokus har været på Danmarks største banker, hvilket er årsagen til at der proportionalt er udvalgt flere banker fra gruppe 1. Der er udvalgt to banker i både gruppe 2 og 3, disse er tilfældigt udvalgt, dels for at se, hvordan der arbejdes med ESG-rapportering i de individuelle grupper og dels for at kunne sammenholde gruppernes rapportering for at se om, der er forskel på ESG-rapporteringen grupperne imellem. I gruppe 5 er der udvalgt tre banker, der ikke har hjemsted i Danmark. Afhandlingen har valgt at inkludere disse

banker i analysen for at se, hvordan der arbejdes med rapportering af ESG hos banker, der er store på et globalt plan. Der gives nu en kort introduktion til de udvalgte virksomheder i de efterfølgende afsnit.

5.5.1 Danske Bank

Danske Bank blev grundlagt tilbage i år 1871 og er i dag Danmarks største bank. Danske Bank har sine kernemarkeder i Norden, men er også til stede i Estland, Letland, Litauen og Nordirland. Banken servicerer både privat- og erhvervskunder samt institutionelle kunder (Danske Bank, 2019).

I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 44.365 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 3.578.467 mio. kr. og 20.683 fuldtidsansatte ved udgangen af året (Danske Bank Group, 2019b). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 7.

Danske Bank A/S	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	45.330	45.611	47.959	48.149	44.365
Balancesum (mio. kr.)	3.453.015	3.292.878	3.483.670	3.539.528	3.578.467
Antal medarbejdere	18.603	19.049	19.303	19.768	20.683
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500
Sideantal i ESG-rapport	32	36	36	36	40

Tabel 7: Danske Banks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Danske Banks års- og ESG-rapport 2018 samt ESG-rapporter for 2014 - 2017 (Danske Bank Group, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019b, 2019a).

5.5.2 Jyske Bank

Jyske bank blev grundlagt tilbage i år 1967 og er i dag Danmarks næststørste bank. Jyske Bank har sit kernemarked i Danmark, men har også filialer i Tyskland og på Gibraltar. Banken servicerer primært privatkunder og små- og mellemstore erhvervskunder (Jyske Bank, 2019b). I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 5.624 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 599.900 mio. kr. og 3.698 fuldtidsansatte ved udgangen af året (Jyske Bank, 2019a). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 8.

Jyske Bank A/S	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	5.315	5.886	5.748	5.674	5.624
Balancesum (mio. kr.)	541.700	543.400	586.700	597.400	599.900
Antal medarbejdere	4.191	4.021	3.981	3.932	3.698
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500
Sideantal i ESG-rapport	11	27	34	30	47

Tabel 8: Jyske Banks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Jyske Banks årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 - 2018 (Jyske Bank, 2019a; Jyske Bank Group, 2015, 2016, 2018, 2019).

5.5.3 Sydbank

Sydbank blev grundlagt tilbage i år 1970 ved en fusion af fire lokalbanker og er i dag Danmarks tredje største bank. Sydbank servicerer både privat- og erhvervskunder. Banken har sit primære marked i Danmark, men har enkelte filialer i Tyskland, hvor udenlandske kunder servicerer (Sydbank, 2019c). I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 4.089 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 140.500 mio. kr. og 2.098 fuldtidsansatte ved udgangen af året (Sydbank, 2019a). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 9.

Sydbank	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	4.515	4.544	4.435	4.400	4.089
Balancesum (mio. kr.)	152.300	142.700	146.700	138.500	140.500
Antal medarbejdere	2.101	2.044	2.037	2.064	2.098
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500
Sideantal i ESG-rapport	5	5	15	42	45

Tabel 9: Sydbanks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Sydbanks årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Sydbank, 2015b, 2016b, 2017, 2018, 2019a, 2019b).

5.5.4 Nykredit

Nykredit kan dateres tilbage til år 1851, hvor der blev etableret en lang række kreditforeninger, hvoraf 16 kreditforeninger fusionerede i 1972, der blev til henholdsvis Forenede Kreditforeninger og Jyllands Kreditforening. De to kreditforeninger fusionerede i 1985, hermed blev Nykredit grundlagt (Nykredit, 2019a). I 1989 fik realkreditinstitutterne friere tøjler af lovgivningen, hvormed Nykredit efterfølgende blev omdannet til at være en finanskoncern, hvor forretningsaktiviteterne bestod af både bank, realkredit og forsikring (Berlingske, 2012). I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 12.023 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 1.447.976 mio. kr. og 3.382 fuldtidsansatte ved udgangen af året (Nykredit, 2019c). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 10.

Nykredit	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	10.793	12.407	13.411	14.010	12.023
Balancesum (mio. kr.)	1.457.306	1.383.796	1.400.611	1.426.746	1.447.976
Antal medarbejdere	3.971	3.757	3.648	3.505	3.382
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500
Sideantal i ESG-rapport	20	9	8	56	77

Tabel 10: Nykredits sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Nykredits årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Nykredit, 2015, 2016c, 2017, 2018, 2019c, 2019b).

5.5.5 Spar Nord Bank

Spar Nord Bank blev grundlagt tilbage i år 1824 og er i dag Danmark femte største bank. Spar Nord er i dag en landsdækkende bank, med størstedelen af sine afdelinger placeret i Jylland. Banken er stærkest positioneret i Nordjylland (Spar Nord, 2019b). I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 1.548 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 82.793 mio. kr. og 1.518 fuldtidsansatte ved udgangen af året (Spar Nord, 2019b). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 11.

Spar Nord Bank	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	1.800	1.727	1.621	1.546	1.548
Balancesum (mio. kr.)	78.825	76.357	78.473	80.367	82.793
Antal medarbejdere	1.507	1.538	1.540	1.538	1.518
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500
Sideantal i ESG-rapport	2	4	3	32	28

Tabel 11: Spar Nord Banks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Spar Nord Banks årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Spar Nord, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a, 2019b)

5.5.6 Ringkjøbing Landbobank Aktieselskab

Ringkjøbing Landbobank blev grundlagt i år 1886 og er Danmarks syvende største bank. Banken har sit primære marked i Jylland, men har også afdelinger i Hovedstadsområdet. Endvidere fusionerede banken med Nordjyske Bank i 2018 (Ringkjøbing Landbobank, 2019a). I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 1.591 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 49.651 mio. kr. og 507 fuldtidsansatte ved udgangen af året (Ringkjøbing Landbobank, 2019a). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 12.

Ringkjøbing Landbobank	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	907	954	983	1.019	1.591
Balancesum (mio. kr.)	21.238	22.317	24.258	25.796	49.651
Antal medarbejdere	257	269	271	274	507
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D < 500	D < 500	D < 500	D < 500	D > 500
Sideantal i ESG-rapport	5	6	5	6	14

Tabel 12: Ringkjøbing Landbobanks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Ringkjøbing Landbobanks års- og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Ringkjøbing Landbobank, 2015a, 2015b, 2016a, 2016b, 2017a, 2017b, 2018a, 2018b, 2019a, 2019b).

5.5.7 Lån & Spar

Lån & Spar blev grundlagt i år 1880 og er Danmarks 13. største bank (Lån & Spar, 2019c). Banken servicerer både privat- og erhvervskunder, hvor førstnævnte udgør kerneforretningen. Banken er primært til stede i Hovedstadsområdet, men har også filialer på Fyn og i Jylland. I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 184 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 21.734 mio. kr. og 418 fuldtidsansatte ved udgangen af året (Lån & Spar, 2019a). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 13.

Lån & Spar	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	143	165	169	203	184
Balancesum (mio. kr.)	13.693	15.512	16.945	19.212	21.734
Antal medarbejdere	369	387	405	394	418
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D < 500	D < 500	D < 500	D < 500	D < 500
Sideantal i ESG-rapport	9	9	10	10	9

Tabel 13: Lån & Spars sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Lån & Spars årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Lån & Spar, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a, 2019b).

5.5.8 Nordfyns Bank

Nordfyns Bank blev grundlagt tilbage i år 1897 og rangerer i dag, som Danmarks 27. største bank. Der er tale om en lokalbank med otte afdelinger, der primært er lokaliseret på Nordfyn (Nordfyns Bank, 2018b, 2019). I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 171 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 3.742 mio. kr. og 111 fuldtidsansatte ved udgangen af året (Nordfyns Bank, 2018b). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 14.

Nordfyns Bank	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	155	154	162	176	171
Balancesum (mio. kr.)	2.498	2.647	2.844	3.174	3.742
Antal medarbejdere	98	102	103	107	111
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D < 500	D < 500	D < 500	D < 500	D < 500
Sideantal i ESG-rapport	3	3	3	4	4

Tabel 14: Nordfyns Banks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Nordfyns Banks års- og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Nordfyns Bank, 2015a, 2015b, 2016a, 2016b, 2017a, 2017b, 2018a, 2018b, 2018c, 2019).

5.5.9 Lollands Bank

Lollands Bank blev grundlagt tilbage i år 1907 og rangerer i dag, som Danmarks 29. største bank. Der er tale om en lokalbank, der har sit kernemarked på Lolland, Falster, Sydsjælland og Møn (Lollands Bank, 2019b). I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 173 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 3.553 mio. kr. og 90 fuldtidsansatte ved udgangen af året (Lollands Bank, 2019a). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 15.

Lollands Bank	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	175	162	166	167	173
Balancesum (mio. kr.)	2.694	2.691	2.970	3.250	3.553
Antal medarbejdere	104	94	90	90	90
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D < 500	D < 500	D < 500	D < 500	D < 500
Sideantal i ESG-rapport	3	2	3	3	4

Tabel 15: Lollands Banks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Lollands Banks årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Lollands Bank, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a, 2019c).

5.5.10 Nordea

Nordea kan dateres tilbage til år 1820 og er blandt Europas største banker, rangerende som nummer 13 målt på markedsandel (Nordea, 2019c; Statista, 2019). Nordea er til stede i 20 lande og har sit kernemarked i de nordiske lande, herunder Danmark, Sverige, Norge og Finland (Nordea, 2019c). I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 67.243 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 4.117.529 mio. kr. og 28.990 fuldtidsansatte ved udgangen af året (Nordea, 2019a). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 16. Tallene er omregnet fra euro til kroner med kurs 7,4673 hentet fra Danmarks Nationalbanks hjemmeside, se bilag 7 for graf, hvor kursen er aflæst.

Nordea	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	76.473	75.718	74.128	70.708	67.243
Balancesum (mio. kr.)	4.998.178	4.830.357	4.866.133	4.343.071	4.117.529
Antal medarbejdere	29.643	29.815	31.596	30.399	28.990
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500
Sideantal i ESG-rapport	56	48	44	48	52

Tabel 16: Nordeas sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Nordeas årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Nordea, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a, 2019b).

5.5.11 Santander

Santander Consumer Bank, som fremgår af Finanstilsynets liste for bankernes størrelsesgruppering, der fremgår af bilag 6, ejes af Banco Santander, herefter Santander (Santander Consumer Bank, 2019). Santander blev grundlagt tilbage i år 1857 og er i dag Europas næststørste bank målt på markedsandel (Santander Consumer Bank, 2019; Statista, 2019). I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 361.597 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 10.896.814 mio. kr. og 202.713 fuldtidsansatte ved udgangen af året (Santander, 2019). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 17. Tallene er omregnet fra euro til kroner med kurs 7,4673 hentet fra Danmarks Nationalbanks hjemmeside, se bilag 7 for graf, hvor kursen er aflæst.

Santander	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	318.197	338.060	327.464	361.358	361.597
Balancesum (mio. kr.)	9.455.812	10.008.123	9.999.648	10.785.059	10.896.814
Antal medarbejdere	185.405	193.863	188.492	202.251	202.713
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500
Sideantal i ESG-rapport	108	96	101	82	95

Tabel 17: Santanders sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Santanders års- og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Santander, 2015a, 2015b, 2016a, 2016b, 2017a, 2017b, 2018a, 2018b, 2019).

5.5.12 J.P. Morgan

J.P. Morgan kan dateres tilbage til år 1799, men selve banken J.P. Morgan Chase & Co. blev først grundlagt i år 2000, da J.P. Morgan & Co. fusionerede med Chase Manhattan (J.P. Morgan Chase & Co., 2019d). J.P. Morgan er USA's største bank og rangerer på globalt plan, som verdens sjette største bank (S&P Global Market Intelligence, 2018). I bankens årsrapport for 2018 oplyses det at virksomheden har haft en nettoomsætning på 710.804 mio. kr., en balancesum pr. 31.12.2018 på 17.097.335 mio. kr. og 256.105 fuldtidsansatte ved udgangen af året (J.P. Morgan Chase & Co., 2019a). Virksomhedens sammenligningstal for de seneste fem år samt regnskabsklasse og antal af sider i ESG-rapporter, fremgår af tabel 18. Tallene er omregnet fra amerikanske dollar til kroner med kurs 6,5194 hentet fra Danmarks Nationalbanks hjemmeside, se bilag 7 for graf, hvor kursen er aflæst.

J.P. Morgan	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning (mio. kr.)	614.160	609.844	623.698	649.489	710.804
Balancesum (mio. kr.)	16.775.238	15.331.660	16.239.643	16.517.552	17.097.335
Antal medarbejdere	241.359	234.598	243.355	252.539	256.105
Anden data:					
Regnskabsklasse:	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500	D > 500
Sideantal i ESG-rapport	54	68	76	72	76

Tabel 18: J.P. Morgans sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra J.P. Morgans års- og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (J.P. Morgan Chase & Co., 2015a, 2015b, 2018c, 2019b, 2019a, 2019c, 2016c, 2016b, 2016a, 2017a, 2017c, 2017b, 2018b, 2018a).

5.6 Kritiske refleksioner og begrænsninger

En af afhandlingens begrænsninger er at der kun ses på en enkelt branche inden for den finansielle sektor, nemlig banker og pengeinstitutter. Man kunne også have inkluderet realkreditinstitutter, fondsmægler-selskaber, pensionskasser, investeringsforeninger og lignende. Afhandlingen har en videre ikke valgt at se på alle aktører i den udvalgte branche, men kun nogle særligt udvalgt. Årsagen hertil er dels afhandlingens længdemæssige og tidsmæssige begrænsning. Afhandlingens kvantitative indholdsanalyse er, som tidligere beskrevet, udarbejdet ud fra nogle foruddefineret kriterier, disse fremgår af kodningsskemaet. Det er ligeledes nødvendigt at læse mellem linjerne i bankernes rapporteringer for at forstå deres indhold. For at resultatet af den kvantitative indholdsanalyse skal være relevant for afhandlingen er det vigtigt at denne tilstræber en objektivt, struktureret og kvantitativ beskrivelse af bankernes ESG-rapporters eksakte indhold. Det giver størst værdi (Khan et al., 2018).

En anden svaghed i undersøgelsen af bankernes ESG-rapportering er at der ikke er nogen almen definition for, hvad ESG-rapportering skal indeholde. Konceptet kan forbindes med andre lignende begreber, herunder CSR-rapportering, rapportering af bæredygtighed og redegørelse for samfundsansvar. Det har derfor været vigtigt at definere, hvad der menes, når begrebet ESG-rapportering anvendes i afhandlingen og hvad begrebet dækker over (Vourvachis & Woodward, 2015). Det havde været muligt at få mere konkrete svar på, hvad bankerne har haft lagt til grund for deres fortolkninger ved udarbejdelse af deres ESG-rapporter ved at afholde interviews, hvor de ansvarlige kunne have svaret på spørgsmål og givet uddybende forklaringer (Khan et al., 2018). Herefter havde det været muligt at sammenholde bankernes udtalelser med, hvad der faktisk fremgår af deres respektive ESG-rapporter for at se om, der er overensstemmelse herimellem. Senere i afhandlingen fremlægges forslag til, hvordan afhandlingens arbejde kan videreføres. Dele af de ovennævnte begrænsninger vil blive præsenteret her.

5.7 Opsummering

Kapitel 5 har redegjort for afhandlingens valg af indholdsanalysen, som metode til bearbejdningen af den tilgængelige data samt, hvorledes de udvalgte banker var blevet udvalgt og har ligeledes givet en kort introduktion til de udvalgte banker. Kapitlet beskriver endvidere, hvordan afhandlingens kodnings-skabelonen var opbygget til at kvantificere bankernes ESG-rapporter. Kapitlet har også behandlet de akademiske begreber validitet og reliabilitet og runder af med afhandlingens kritiske refleksioner og begrænsninger.

6. Empiri

Kapitel 6 præsenterer afhandlingens empiri, som er indsamlet ved at kvantificere de udvalgte bankers ESG-rapportering. Kapitlet giver en kort beskrivelse af, hvordan hver virksomhed arbejder med ESG samt om bankernes obligatoriske rapportering overholder kravene i den danske lovgivning og ligeledes om nogle af de udvalgte frivillige initiativer indgår i bankernes ESG-rapportering.

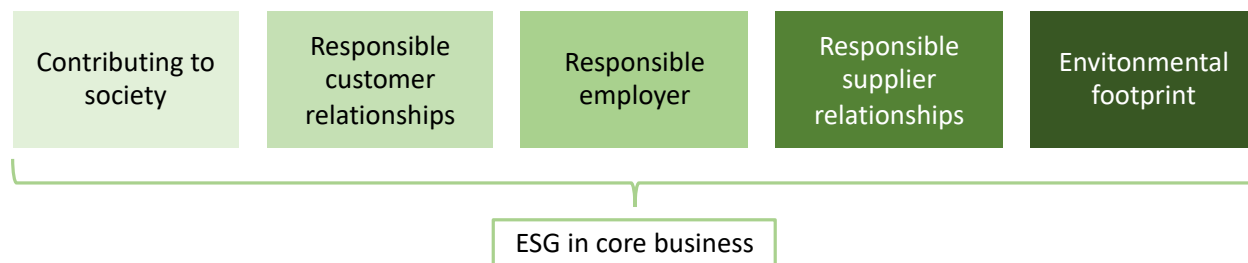
6.1 Danske Bank

Danske Bank har igennem alle analyserede regnskabsår udarbejdet en års-, ESG- og en Risk Management rapport, der tilsammen udgør bankens årlige rapportering. Den årlige rapportering indeholder derved oplysninger af finansiell og ikke-finansiell karakter. Afhandlingen ser udelukkende på indholdet i års- og ESG-rapporterne. Danske Bank har anvendt samtlige af de internationale initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (Danske Bank Group, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a). For Danske Banks kodningsskema henvises der til bilag 8.

6.1.1 Obligatorisk rapportering

Danske Bank har igennem hele den udvalgte periode tilhørt regnskabsklasse D med mere end 500 medarbejdere. Danske Bank har skullet udarbejde ESG-rapporter ifølge den danske lovgivning siden år 2009 samt følge den ajourførte lovgivning med virkning fra regnskabsåret 2016, eftersom banken beskæftiger mere end 500 medarbejdere.

I ESG-rapporten for år 2014 oplyser banken overordnet om deres ESG-politikker, hvordan de arbejder med ESG igennem bæredygtige initiativer og deres resultater af arbejdet med ESG samt fremtidige forventninger hertil. Det betyder at Danske Bank overholder den danske lovgivning. Bankens bæredygtige initiativer søger blandt andet at styrke forholdet til sine kunder samt uddanne børn og unge så de bliver bedre til at træffe informerede og effektive beslutninger omkring deres økonomi, og videreuddanne deres medarbejdere gennem interne kurser. Rapporten indeholder endvidere en tabel med ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer, en væsentlighedsanalyse, der viser hvilke emner interessenterne fokuserer på, og en statsautoriseret revisorpåtegning, der validerer rapportens indhold (Danske Bank Group, 2015).

Figur 6: ESG i Danske Banks kerneforretning. Figur lavet ud fra Danske Banks ESG strategi for 2015-18 (Danske Bank Group, 2016).

I ESG-rapporten for år 2015 redegør banken for sine ESG-politikker i særskilte afsnit inden for de forskellige områder af bankens kerneforretning, der fremgår af figur 6. Banken oplyser endvidere om deres arbejde med ESG inden for hvert område af kerneforretningen illustreret i figur 6 samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger hertil. Danske Bank overholder dermed den danske lovgivning. Banken arbejder fortsat med ESG på lige fod, som forrige år. Bankens bæredygtige initiativer søger blandt andet at mindske Danske Banks aftryk på miljøet og sikre gode relationer til sine underleverandører samt sørge for at de tager ansvar i forhold til den bæredygtige udvikling. Rapporten indeholder endvidere en

tabel for ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer og en statsautoriseret revisorpåtegning, der validerer rapportens indhold. Rapporten indeholder ikke nogen væsentlighedsanalyse, men flere afsnit om, hvordan banken gennem dialog med sine interessenter har kunne integrere deres forventninger og input forbindelse med udarbejdelsen af bankens nye ESG-strategi (Danske Bank Group, 2016).

I ESG-rapporterne for år 2016, 2017 og 2018 beskriver banken sin forretningsmodel og redegør for sine ESG-politikker samt oplyser om sit arbejde med ESG inden for områderne af kerneforretningen, der fremgår af figur 6, på samme vis, som i rapporten for år 2015. Alle tre år indeholder ligeledes en tabel for ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer. Rapporterne indeholder derimod ikke oplysninger om væsentligste risici i relation til bankens forretningsaktiviteter. Årsagen hertil er at Danske Bank udarbejder en separate Risk Management rapport, hvilket betyder at bankens ESG-rapporter alene ikke overholder den ajourførte danske lovgivning. Men at Danske Banks samlede rapportering har overholdt lovgivningen. Rapporterne for de seneste tre år indeholder endvidere en statsautoriseret revisorpåtegning, der validerer rapporternes indhold. Rapporterne for år 2017 og 2018 indeholder desuden væsentlighedsanalyser (Danske Bank Group, 2017, 2018, 2019a).

6.1.2 Frivillig rapportering

Danske Bank gør kun brug af GRI i forbindelse med udarbejdelsen af ESG-rapporten for år 2014. Modsat GRI oplyses det i alle fem ESG-rapporter at banken støtter og følger de globale initiativer PRI og UNGC (Danske Bank Group, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a). Danske Bank er underskrivende medlem af både PRI og UNGC siden henholdsvis 2010 og 2007 (PRI, 2019b; UNGC, 2019a).

Danske Bank har arbejdet med SDG'erne siden de trådte i kraft i år 2016. I ESG-rapporten for år 2016 identificerede banken et par SDG'er, der passede bankens ESG-strategi. Banken valgte at prioritere SDG 4 (Quality Education) og 8 (Decent Work And Economic Growth). Danske Bank har prioriteret de to SDG'er igennem de seneste tre år og løbende opstillet forventninger og indfriet disse i det efterfølgende regnskabsår. I ESG-rapporten for år 2018 redegør Danske Bank for sin ESG-strategi frem til år 2025, i den fremadrettede strategi tilføjes SDG 13 (Climate Action) til bankens prioriteter (Danske Bank Group, 2017, 2018, 2019a).

Danske Bank bidrager til SDG 4 ved at udvide børn og unges kendskab til det finansielle marked samt forbedre deres finansielle forståelse og evner, så de kan træffe informerede og effektive beslutninger omkring deres økonomi. Banken bidrager til SDG 8 ved at hjælpe nye iværksættere i gang samt introducere investorer til nordiske iværksættere gennem deres egen platform (Danske Bank Group, 2017).

Tabel 19 viser udviklingen af Danske Banks ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

Danske Bank A/S					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Rapportering opfylder dansk lovgivning.	Samme som forrige år. Der redegøres for politikker i særskilte afsnit, selvom den nye lovgivning ikke er trådt i kraft endnu.	Nye lovgivning er trådt i kraft. Rapportering tilpasses. Overholder den danske lovgivning. Risici behandles i særskilt rapport.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.
Ændring af frivillig rapportering	GRI, PRI og UNGC anvendes.	GRI fjernes, forsat anvendelse af PRI og UNGC.	Fortsat PRI og UNGC. SDG tilføjes med fokus på SDG 4 og 8.	Ingen ændringer fra forrige år. Forsat fokus på SDG 4 og 8.	Ingen ændringer fra forrige år. Forsat fokus på SDG 4 og 8.

Tabel 19: Udvikling af Danske Banks ESG-rapportering.

I sin årsrapport for år 2018 berører Danske Bank endvidere, den hvidvaskningsskandale, som banken har været i offentlighedens rampelys for. Bankens hvidvaskningsskandale er formentlig blandt historiens største hvidvaskningsskandaler, hvor der er blevet hvidvasket penge for op imod 1.500 mia. kr. i bankens afdeling i Estland (The Guardian, 2018). Danske Bank erkender at de ikke har levet op til sine forpligtelser over for sine interessenter, herunder sine kunder, investorer, medarbejdere, lovgivere og samfundet som helhed. Banken erkender at de har en stor opgave foran sig i forhold til at genopbygge interessenternes tillid samt forhindre at noget lignende skulle ske igen (Danske Bank Group, 2019b).

6.2 Jyske Bank

Jyske Bank har igennem alle analyserede regnskabsår udarbejdet en års- og ESG-rapport samt andre redegørelser. Bankens årlige rapportering indeholder derved oplysninger af finansiell og ikke-finansiell karakter. Afhandlingen ser udelukkende på indholdet i års- og ESG-rapporterne. Jyske Bank har anvendt samtlige af de internationale initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (Jyske Bank Group, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019). For Jyske Banks kodningsskema henvises der til bilag 9.

6.2.1 Obligatorisk rapportering

Jyske Bank har ligeledes tilhørt regnskabsklasse D med mere end 500 medarbejdere igennem den udvalgte periode. Jyske Bank har på samme vis skullet udarbejde ESG-rapporter ifølge den danske lovgivning siden år 2009 samt følge den ajourførte lovgivning med virkning fra regnskabsåret 2016, da banken beskæftiger mere end 500 medarbejdere.

I ESG-rapporterne for år 2014 og 2015 oplyser Jyske Bank overordnet om sine ESG-politikker samt, hvordan banken søger at indarbejde ESG i sine forretningsaktiviteter. Banken oplyser endvidere om sine bæredygtige initiativer i forhold til bankens kunder, medarbejdere, investeringer, klimaet og miljøet samt andre sociale forhold. Jyske Bank oplyser ligeså om resultaterne af arbejdet med de bæredygtige initiativer samt de fremtidige forventninger til arbejdet med ESG. Det betyder at Jyske Bank overholder den danske lovgivning. Gennem sine bæredygtige initiativer støtter banken blandt andet foreninger, som Børnefonden, samt arrangerer begivenheder, som Jyske 3-bold, hvor børn mødes og spiller fodbold. Jyske 3-bold arrangeres i samarbejde med Dansk Boldspil Union (Jyske Bank Group, 2015, 2016).

I ESG-rapporterne for år 2016 og 2017 har Jyske Bank ændret rapporternes opbygning. Banken beskriver sin forretningsmodel og redegør for sine ESG-politikker i forhold til bankens aftryk på klimaet og miljøet, kunder, indsats for anti-korruption, menneskerettigheder, investeringer og andre sociale forhold. Under hvert område oplyser banken ligeledes om sit arbejde med ESG samt resultatet heraf og de fremtidige forventninger. Der redegøres kort for behandlingen af væsentligste risici i relation til bankens forretningsaktiviteter og der gøres ikke brug af nøglepræstationsindikatorer i rapporterne. Det betyder at ESG-rapporterne ikke overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning (Jyske Bank Group, 2017, 2018).

I ESG-rapporten for år 2018 har Jyske Bank endnu engang ændret opbygningen. Banken beskriver sin forretningsmodel og redegør for sine ESG-politikker, hvorefter der oplyses om bankens bæredygtige initiativer samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger hertil. Jyske Bank oplyser endvidere omkring risici i forhold til bankens arbejde med ESG inden for hvert område. Banken har fortsat ikke indarbejdet en tabel for nøglepræstationsindikatorer. Hvilket betyder at banken til trods for at have tilføjet risici for hvert ESG område ikke overholder alle krav i den ajourførte lovgivning (Jyske Bank Group, 2019).

6.2.2 Frivillig rapportering

Jyske Bank gør ikke brug af GRI til udarbejdelsen af sine ESG-rapporter i den analyserede periode. Banken anerkender og følger PRI i alle fem ESG-rapporter og har været underskrivende medlem af PRI siden år 2010 (PRI, 2019d). Jyske Bank valgte at blive underskrivende medlem af UNGC i år 2016 og har støttet det internationale initiativ lige siden (Jyske Bank Group, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019; UNGC, 2019c).

Jyske Bank har arbejdet med SDG'erne siden deres introduktion i år 2016. I ESG-rapporten for år 2016 identificerede banken fem SDG'er, som de ville prioritere. Banken valgte at fokusere på SDG 2, 8, 11, 16 og 17, der blev prioriteret i år 2016 og 2017. I ESG-rapporten for år 2018 valgte banken at oplyse om, hvordan deres resultat af det bæredygtige arbejde bidrager til SDG'erne på delmålsniveau. Ses der på bankens arbejde med SDG'erne på et overordnet niveau arbejdede banken med ti SDG'er frem for fem. Jyske Bank arbejder nu med SDG 2, 3, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 13 og 17, hvilket betyder at SDG 16 ikke længere prioriteres (Jyske Bank Group, 2017, 2018, 2019).

Jyske Bank bidrager til SDG 8 (Decent Work And Economic Growth) ved at tilbyde sin hjælp til innovative iværksætter samt hjælpe unge mennesker ud på jobmarkedet for derved at skabe vækst i samfundet. Banken bidrager dog fortsat til SDG 16 ved aktivt at deltage i bekæmpelsen af hvidvaskning af penge og korruption (Jyske Bank Group, 2017, 2018).

Tabel 20 viser udviklingen af Jyske Banks ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

Jyske Bank A/S					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Rapportering opfylder dansk lovgivning.	Ingen ændringer fra forrige år.	Rapportering tilpasses og opfylder den nye danske lovgivning. Med undtagelse af kravet om ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer og risici.	Ingen ændringer fra forrige år.	Rapportering tilpasses og opfylder den nye danske lovgivning. Med undtagelse af kravet om ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer.
Ændring af frivillig rapportering	PRI indarbejdes.	Ingen ændringer fra forrige år.	Fortsat PRI. UNGC og SDG tilføjes med fokus på SDG 2, 8, 11, 16 og 17.	Ingen ændringer fra forrige år. Forsat fokus på SDG 2, 8, 11, 16 og 17.	Fortsat PRI, UNGC og SDG. Men skift i fokus af SDG. Der fokuseres nu på SDG 2, 3, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 13 og 17.

Tabel 20: Udvikling af Jyske Banks ESG-rapportering.

6.3 Sydbank

Sydbank har igennem alle analyserede regnskabsår udarbejdet en års- og en ESG-rapport. Bankens årlige rapportering indeholder derved oplysninger af finansiell og ikke-finansiell karakter. Sydbank har anvendt samtlige af de internationale initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (Sydbank, 2015b, 2016b, 2017, 2018, 2019b). For Sydbanks kodningsskema henvises der til bilag 10.

6.3.1 Obligatorisk rapportering

Sydbank har tilhørt regnskabsklasse D med mere end 500 medarbejdere igennem hele den udvalgte periode. Sydbank har skullet udarbejde ESG-rapporter ifølge den danske lovgivning siden år 2009 samt følge den ajourførte lovgivning med virkning fra regnskabsåret 2016, da banken har mere end 500 medarbejdere.

I ESG-rapporterne for år 2014 og 2015 redegør Sydbank ikke for sine ESG-politikker. Banken redegør for ESG-politikkerne i årsrapporterne for de respektive år. ESG-rapporterne bruges primært til at oplyse om bankens arbejde med ESG og resultatet heraf samt de fremtidige forventninger. Det betyder at bankens ESG-rapporter ikke alene overholder den danske lovgivning, men at bankens samlede rapportering gør. ESG-rapporterne oplyser om forhold inden for områder som klima og miljø, mennesker, kunder og økonomi (Sydbank, 2015b, 2015a, 2016b, 2016a).

I ESG-rapporten for år 2016 tilpasser Sydbank rapportens opbygning. Den indeholder ikke nogen beskrivelse af bankens forretningsmodel og redegør kun overordnet for bankens ESG-politikker inden for de tre områder miljø, mennesker og økonomi. Banken redegør for dens arbejde med ESG inden for de tre førnævnte områder samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger og målsætninger. Banken har indarbejdet tabeller med nøglepræstationsindikatorer i rapporten, men oplyser ikke noget om de væsentligste risici i relation til bankens forretningsaktiviteter. Det betyder at ESG-rapporten ikke overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning. Banken præsenterer endvidere sine interesser i en figur i rapporten (Sydbank, 2017).

I ESG-rapporterne for år 2017 og 2018 har Sydbank igen tilpasset rapporternes opbygning. Der er tilføjet en beskrivelse af bankens forretningsmodel samt redegørelser for bankens ESG-politikker inden for de syv

områder finansiel stabilitet, medarbejderforhold, klima og miljø, menneskerettigheder, anti-korruption og lokalsamfundet. Under hvert område redegøres, der for Sydbanks arbejde med ESG, hvilke resultater der er opnået, de fremtidige målsætninger og de væsentligste risici i relation til forretningsaktiviteterne inden for de respektive fokusområder. Rapporterne indeholder endvidere tabeller med nøglepræstationsindikatorer. Det betyder at Sydbanks ESG-rapporter overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning (Sydbank, 2018, 2019b).

6.3.2 Frivillig rapportering

Sydbank gør ikke brug af GRI til udarbejdelsen af sine ESG-rapporter i den analyserede periode. Banken anerkender og følger PRI og UNGC igennem hele den analyserede periode. Sydbank har været underskrivende medlem af PRI siden 2010 (PRI, 2019g). Det fremgår først eksplicit i ESG-rapporten for år 2017 at banken anerkender og følger UNGC, men det nævnes i årsrapporten for år 2014 at banken har taget hensyn til det internationale initiativ, da Sydbanks ESG-politikker blev opdateret. Sydbank har dog ikke formelt tilsluttet sig til UNGC som underskrivende medlem (Sydbank, 2015b, 2015a, 2016b, 2017, 2018, 2019b).

Sydbank begyndte først at arbejde med SDG'erne i år 2017, et år efter deres introduktion. I ESG-rapporten for år 2017 identificerede banken fire SDG'er, som blev vurderet særligt relevante i forhold til Sydbanks forretningsaktiviteter. Banken valgte at prioritere SDG 4, 7, 8, 9 og 17. I ESG-rapporten for år 2018 valgte banken at nævne samtlige SDG'er, som var i spil inden for bankens fokusområder. Det betød at banken fokuserede på SDG 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 16 og 17, hvilket vil sige at banken arbejder med yderligere seks SDG'er sammenlignet med forrige år (Sydbank, 2018, 2019b).

Sydbank bidrager til SDG 4 (Kvalitetsuddannelse) ved at deltage i projekt "pengeugen", hvor eleverne i grundskolens ældste klasser får undervisning i privatøkonomi. Banken bidrager til SDG 8 (Anstændige jobs og økonomisk vækst) ved at skabe et sundt og attraktivt arbejdsmiljø for sine medarbejdere samt give dem muligheden for udvikling og videreuddannelse (Sydbank, 2018, 2019b).

Tabel 21 viser udviklingen af Sydbanks ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

Sydbank A/S					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Rapportering opfylder dansk lovgivning.	Ingen ændringer fra forrige år.	Rapportering tilpasses og opfylder den nye danske lovgivning. Med undtagelse af kravet om forretningsmodel og risici.	Rapportering tilpasses og opfylder den danske lovgivning.	Ingen ændringer fra forrige år.
Ændring af frivillig rapportering	PRI indarbejdes.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Fortsat PRI. UNGC anerkendes og efterleves og SDG tilføjes med fokus på SDG 4, 7, 8, 9 og 17.	Fortsat PRI, UNGC og SDG. Men skift i fokus af SDG. Der fokuseres nu på SDG 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 16 og 17.

Tabel 21: Udvikling af Sydbanks ESG-rapportering.

6.4 Nykredit

Nykredit har igennem alle analyserede regnskabsår udarbejdet en års- og ESG-rapport. Nykredits rapportering indeholder dermed oplysninger af finansiell og ikke-finansiell karakter. Nykredit har anvendt samtlige af de globale initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (Nykredit, 2015, 2016c, 2017, 2018, 2019b). For Nykredits kodningsskema henvises der til bilag 11.

6.4.1 Obligatorisk rapportering

Nykredit har igennem hele den udvalgte periode tilhørt regnskabsklasse D med mere end 500 medarbejdere. Nykredit har skullet udarbejde ESG-rapporter ifølge den danske lovgivning siden år 2009 samt følge den ajourførte lovgivning med virkning fra regnskabsåret 2016, da virksomheden har mere end 500 medarbejdere (Nykredit, 2015, 2016c, 2017, 2018, 2019b).

I ESG-rapporten for år 2014 oplyser Nykredit overordnet om sine ESG-politikker og hvordan der arbejdes med ESG i forhold til kunder, miljø og klima samt sociale forhold. Der oplyses ligeledes om resultatet af virksomhedens arbejde med ESG og de fremtidige forventninger hertil. Det betyder at Nykredit overholder den danske lovgivning. Nykredits bæredygtige initiativer inkludere blandt andet tilbud om gratis økonomisk rådgivning til voldsramte kvinder og hjemvendte soldater. Rapporten indeholder endvidere en tabel for ikke-finansielle nøgletalsindikatorer (Nykredit, 2015).

I ESG-rapporten for år 2015 redegør Nykredit ikke for sine ESG-politikker. Der henvises i stedet til Nykredits hjemmeside for supplerende informationer om ESG. Rapporten oplyser alene om virksomhedens arbejde med ESG, resultatet heraf og de fremtidige forventninger hertil. Det betyder at rapporten alene ikke overholder den danske lovgivning (Nykredit, 2016c).

I ESG-rapporten for år 2016 bliver der ikke redegjort for Nykredits forretningsmodel, og ligesom i forrige års rapport henvises der til hjemmesiden for ESG-politikker. Rapporten oplyser om virksomhedens arbejde med ESG inden for de fire områder kunder, klima og miljø, samfund og medarbejderne samt resultatet heraf og de fremtidige målsætninger hertil. Rapporten indeholder hverken tabeller for ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer eller oplysninger om de væsentligste risici i relation til Nykredits forretningsaktiviteter. Det betyder at ESG-rapporten ikke overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning (Nykredit, 2017).

I ESG-rapporterne for år 2017 og 2018 har Nykredit tilpasset rapporternes opbygning. Der er tilføjet en beskrivelse af virksomhedens forretningsmodel samt redegørelser for Nykredits ESG-politikker inden for de fem områder kunder, medarbejdere, investeringer, klima og miljø og forretningsetik, hvor forretningsetik dækker over finansiell kriminalitet, herunder hvidvask, terrorfinansiering og korruption. Inden for hvert område oplyser Nykredit om sine bæredygtige initiativer samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger. Rapporten oplyser endvidere om de væsentligste risici i relation til forretningsaktiviteterne inden for hvert område og indeholder tabeller med ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer. Det betyder at Nykredits ESG-rapporter overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning. Et af Nykredits bæredygtige initiativer er rettet mod at al virksomhedens strømforbrug skal komme fra 100% grøn energi samt bidrage til den bæredygtige udvikling gennem bæredygtige finansiering og investeringer (Nykredit, 2018, 2019b).

6.4.2 Frivillig rapportering

Nykredit gør brug af GRI i år 2014, 2017 og 2018 i forbindelse med udarbejdelsen af ESG-rapporterne de respektive år, hvis der alene ses på ESG-rapporterne. Det fremgår dog af årsrapporterne i de udeladte år, at virksomheden rapporterede efter GRI. Det samme gør sig gældende for PRI. Nykredit har været underskrivende medlem af PRI siden år 2009 (PRI, 2019e). Det fremgår af ESG-rapporterne for år 2014, 2015, 2017 og 2018 at Nykredit støtter og følger UNGC. Det fremgår endvidere af årsrapporten for år 2016, at UNGC også blev fulgt det udeladte år. Nykredit har været tilsluttet det internationale initiativ UNGC siden år 2008 (Nykredit, 2015, 2016b, 2016a, 2016c, 2017, 2018, 2019b).

Nykredit beskriver kort, hvordan de vil inkorporere SDG'erne i deres arbejde med ESG, i deres ESG-rapport for år 2017. I ESG-rapporten for år 2018 har Nykredit arbejdet videre med SDG'erne og identificeret fem SDG'er, som virksomheden har valgt at prioritere. Nykredit har valgt at fokusere på SDG 7, 8, 11, 13 og 16 (Nykredit, 2018, 2019b).

Nykredit bidrager til SDG 8 ved at medvirke til den økonomiske udvikling og stabilitet i Danmark. Virksomheden bidrager til SDG 16 gennem sin indsats for at modarbejde finansiel kriminalitet.

Tabel 22 viser udviklingen af Nykredits ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

Nykredit A/S					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Rapportering opfylder dansk lovgivning, med undtagelse af redegørelse for politikker.	Rapportering overholder ikke dansk lovgivning.	Rapportering tilpasses og opfylder den nye danske lovgivning. Med undtagelse af kravet om redegørelse for forretningsmodel, politikker og risici.	Rapportering tilpasses og opfylder den danske lovgivning.	Ingen ændringer fra forrige år.
Ændring af frivillig rapportering	GRI, PRI og UNGC indarbejdes.	Kun UNGC indarbejdes.	Ingen frivillige initiativer berøres.	GRI, PRI og UNGC indarbejdes. SDG indkorporeres fremadrettet.	Fortsat GRI, PRI og UNGC. SDG tilføjes med fokus på SDG 7, 8, 11, 13 og 16.

Tabel 22: Udvikling af Nykredits ESG-rapportering.

6.5 Spar Nord Bank

Spar Nord har igennem alle analyserede regnskabsår udarbejdet en årsrapport og en ESG-rapport. Bankens rapportering indeholder derved oplysninger af finansiel og ikke-finansiel karakter. Spar Nord gør kun brug af de internationale initiativer i et meget begrænset omfang i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (Spar Nord, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a) . For Spar Nords kodningsskema henvises der til bilag 12.

6.5.1 Obligatorisk rapportering

Spar Nord har tilhørt regnskabsklasse D med mere end 500 medarbejdere igennem hele den udvalgte periode. Spar Nord har skullet udarbejde ESG-rapporter ifølge den danske lovgivning siden år 2009 samt følge den ajourførte lovgivning med virkning fra regnskabsåret 2016, da banken beskæftiger mere end 500 medarbejdere (Spar Nord, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019b).

I ESG-rapporterne for år 2014 og 2015 bliver der ikke redegjort for bankens ESG-politikker. Rapporterne beskriver bankens arbejde med ESG samt dens bæredygtige initiativer og resultaterne heraf. Det betyder at Spar Nords ESG-rapporter ikke overholder den danske lovgivning. Bankens ESG-strategi fokuserer på det sociale liv i de lokalsamfund, hvor banken er aktiv (Spar Nord, 2015, 2016).

I ESG-rapporten for år 2016 minder rapportens opbygning om de forrige år, og der oplyses kun om bankens arbejde med ESG på et overordnet niveau og resultaterne heraf. Rapporten beskriver ikke bankens forretningsmodel, væsentligste risici i relation til Spar Nords forretningsaktiviteter og indeholder ingen tabeller for nøglepræstationsindikatorer. Det betyder, at rapporten ikke overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning (Spar Nord, 2017).

I ESG-rapporten for år 2017 ændrer Spar Nord opbygningen af deres rapportering. Der gives nu en beskrivelse af forretningsmodellen samt en redegørelse for bankens ESG-politikker inden for de fem områder medarbejderforhold, adfærdskodeks, miljø og klima, IT-sikkerhed og bekæmpelse af hvidvask. Der oplyses endvidere om bankens arbejde med ESG på de fem områder samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger. Rapporten oplyser kun om de væsentligste risici i relation til bankens forretningsaktiviteter på et overordnet niveau og gør ikke brug af tabeller for ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer. Det betyder at ESG-rapporten ikke overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning (Spar Nord, 2018).

I ESG-rapporten for år 2018 tilpasser Spar Nord igen deres rapportering. Der er tilføjet afsnit, der oplyser om de væsentligste risici i relation til bankens forretningsaktiviteter samt tabeller for ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer. Det betyder at Spar Nords ESG-rapport nu opfylder alle kravene i den ajourførte lovgivning (Spar Nord, 2019a).

6.5.2 Frivillig rapportering

Spar Nord gør ikke brug af nogle af de udvalgte internationale initiativer, herunder GRI, PRI eller UNGC. Det oplyses at banken bakker op om intentionerne bag PRI og UNGC, men at de har valgt ikke at foretage en formel tilslutning til initiativerne (Spar Nord, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a).

Spar Nord begyndte først at arbejde med SDG'erne i år 2017, et år efter deres introduktion. I ESG-rapporten for år 2017 identificerede banken tre SDG'er, som virksomheden valgte at fokusere på. Banken valgte at prioritere SDG 4, 8 og 11. Spar Nord fastholder sine prioriterede SDG'er i ESG-rapporten for år 2018 (Spar Nord, 2018, 2019a).

Tabel 23 viser udviklingen af Spar Nord Banks ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

Spar Nord Bank A/S					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Rapportering opfylder ikke dansk lovgivning.	Ingen ændringer fra forrige år.	Rapportering tilpasses men opfylder ikke den ajourførte danske lovgivning.	Rapportering tilpasses og opfylder den danske lovgivning. Med undtagelse af kravet om redegørelse for politikker og risici.	Rapporteringen tilpasses og opfylder nu den ajourførte lovgivning.
Ændring af frivillig rapportering	Ingen frivillige initiativer berøres.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	SDG indarbejdes med fokus på SDG 4, 8 og 11.	Ingen ændringer fra forrige år.

Tabel 23: Udvikling af Spar Nord Banks ESG-rapportering.

6.6 Ringkjøbing Landbobank

Ringkjøbing Landbobank har igennem alle analyserede regnskabsår udarbejdet en års- og ESG-rapport. Bankens rapportering indeholder derved oplysninger af finansiell og ikke-finansiell karakter. Ringkjøbing Landbobank har ikke gjort brug af nogle af de udvalgte internationale initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (Ringkjøbing Landbobank, 2015b, 2016b, 2017b, 2018b, 2019b). For Ringkjøbing Landbobanks kodningsskema henvises der til bilag 13.

6.6.1 Obligatorisk rapportering

Ringkjøbing Landbobank har tilhørt regnskabsklasse D med mindre end 500 medarbejdere i fire ud af fem af de analyserede regnskabsår, men blev i år 2018 kvalificeret som regnskabsklasse D med mere end 500 medarbejdere, da banken fusionerede med anden bank, hvor antallet af medarbejdere steg fra 274 til 507. Ringkjøbing Landbobank har skullet udarbejde ESG rapporter ifølge den danske lovgivning siden år 2009 samt følge den ajourførte lovgivning med virkning fra regnskabsåret 2018, da banken ikke tidligere har beskæftiget mere end 500 medarbejdere (Ringkjøbing Landbobank, 2015b, 2016b, 2017b, 2018b, 2019b).

I ESG-rapporterne for år 2014, 2015, 2016 og 2017 bliver der redegjort for bankens ESG-politikker på et overordnet niveau. Rapporterne beskriver bankens arbejde med ESG samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger hertil inden for de fire områder kunder, medarbejdere, miljø og lokalsamfund. Det betyder at Ringkjøbing Landbobanks ESG-rapporter overholder den danske lovgivning (Ringkjøbing Landbobank, 2015b, 2016b, 2017b, 2018b).

I ESG-rapporten for år 2018 har Ringkjøbing Landbobank tilpasset deres rapportering. Der gives nu en beskrivelse af bankens forretningsmodel samt en redegørelse for bankens ESG-politikker inden for de fem områder kunder, medarbejdere, miljø, lokalsamfund og det danske samfund. Rapporten oplyser ligeledes om bankens arbejde med ESG samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger hertil. Banken oplyser om de væsentligste risici i relation til sine forretningsaktiviteter og forholder sig endvidere til brugen af ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer. Det betyder at Ringkjøbing Landbobanks ESG-rapport overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning (Ringkjøbing Landbobank, 2019b).

6.6.2 Frivillig rapportering

Ringkjøbing Landbobank gør ikke brug af nogle af de udvalgte internationale initiativer, herunder GRI, PRI eller UNGC. Banken har heller ikke indarbejdet SDG'erne i sine forretningsaktiviteter. Ringkjøbing Landbobank omtaler sig selv som et lokalt pengeinstitut, der har et ønske om at understøtte udviklingen i lokalområderne (Ringkjøbing Landbobank, 2015b, 2016b, 2017b, 2018b, 2019b, 2019a).

Tabel 24 viser udviklingen af Ringkjøbing Landbobanks ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

Ringkjøbing Landbobank. Aktieselskab.					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Rapportering opfylder dansk lovgivning.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Rapportering tilpasses og opfylder den danske lovgivning.
Ændring af frivillig rapportering	Ingen frivillige initiativer berøres.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.

Tabel 24: Udvikling af Ringkjøbing Landbobanks ESG-rapportering.

6.7 Lån & Spar

Lån & Spar har igennem alle analyserede regnskabsår udarbejdet en års- og ESG-rapport. Bankens rapportering indeholder derved oplysninger af finansiell og ikke-finansiell karakter. Lån & Spar har ikke gjort brug af nogle af de udvalgte internationale initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (Lån & Spar, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a). For Lån & Spars kodningsskema henvises der til bilag 14.

6.7.1 Obligatorisk rapportering

Lån & Spar har igennem hele den udvalgte periode tilhørt regnskabsklasse D med mindre end 500 medarbejdere. Det er gældende for hele den udvalgte periode. Lån & Spar har skullet udarbejde ESG-rapporter siden år 2009 samt følge den ajourførte lovgivning med virkning fra regnskabsåret 2018, da banken beskæftiger mindre end 500 medarbejdere (Lån & Spar, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019b).

I ESG-rapporterne for år 2014, 2015, 2016 og 2017 bliver der redegjort for Lån & Spars ESG-politikker på et overordnet niveau. Rapporterne beskriver bankens arbejde med ESG samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger hertil inden for de fire områder kunder, medarbejdere, miljø og investeringer. Det betyder, at Lån & Spars ESG-rapporter overholder den danske lovgivning (Lån & Spar, 2015, 2016, 2017, 2018).

I ESG-rapporten for år 2018 tilpasser Lån & Spar deres rapportering. Der gives nu en beskrivelse af bankens forretningsmodel samt en redegørelse for bankens ESG-politikker inden for de fire områder kunder, medarbejdere, banken som samfundsaktør og risikostyring og etik i bankdriften, herunder kreditgivning og investering. Rapporten oplyser om de væsentligste risici i relation til sine forretningsaktiviteter og oplyser ligeledes om bankens arbejde med ESG samt resultaterne hertil og de fremtidige forventninger. Banken forholder sig ikke til brugen af ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer. Det betyder at Lån & Spars rapportering ikke overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning (Ringkjøbing Landbobank, 2019b).

6.7.2 Frivillig rapportering

Lån & Spar gør ikke brug af nogle af de udvalgte internationale initiativer, herunder GRI, PRI eller UNGC. Banken har heller ikke indarbejdet SDG'erne i sine forretningsaktiviteter. Lån & Spar har sit kerneområde i hovedstadsområdet (Lån & Spar, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019b).

Tabel 25 viser udviklingen af Lån & Spars ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

Lån & Spar					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Rapportering opfylder dansk lovgivning.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Rapportering tilpasses og opfylder den danske lovgivning, med undtagelse af kravet om ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer.
Ændring af frivillig rapportering	Ingen frivillige initiativer berøres.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.

Tabel 25: Udvikling af Lån & Spars ESG-rapportering.

6.8 Nordfyns Bank

Nordfyns Bank har under alle analyserede regnskabsår udarbejdet en års- og ESG-rapport. Bankens rapportering indeholder derved oplysninger af finansiell og ikke-finansiell karakter. Nordfyns Bank har ikke gjort brug af nogle af de udvalgte internationale initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (Nordfyns Bank, 2015b, 2016b, 2017b, 2018c, 2019). For Nordfyns Banks kodningsskema henvises der til bilag 15.

6.8.1 Obligatorisk rapportering

Nordfyns Bank har tilhørt regnskabsklasse D med mindre end 500 medarbejdere igennem hele den analyserede periode. Det er gældende for hele den udvalgte periode. Nordfyns Bank har skullet udarbejde ESG-rapporter siden år 2009 samt følge den ajourførte lovgivning med virkning fra regnskabsåret 2018, da banken beskæftiger mindre end 500 medarbejdere (Nordfyns Bank, 2015b, 2016b, 2017b, 2018c, 2019).

I ESG-rapporterne for år 2014, 2015, 2016 og 2017 bliver der redegjort for Nordfyns Banks ESG-politikker. Rapporterne beskriver bankens arbejde med ESG samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger hertil inden for de fire områder miljø og klima, menneskerettigheder, sociale forhold og lokalsamfundet. Det betyder at Nordfyns Bank ESG-rapporter overholder den danske lovgivning (Nordfyns Bank, 2015b, 2016b, 2017b, 2018c).

I ESG-rapporten for år 2018 tilpasser Nordfyns Bank deres rapportering. Der gives nu en beskrivelse af bankens forretningsmodel samt en redegørelse for bankens ESG-politikker inden for de fire områder klima og miljø, antikorruption og bestikkelse, menneskerettigheder og sociale forhold. Rapporten oplyser ligeledes om bankens arbejde med ESG samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger hertil. Banken oplyser endvidere om de væsentligste risici i relation til sine forretningsaktiviteter og forholder sig til brugen af ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer. Det betyder at Nordfyns Banks rapportering overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning (Nordfyns Bank, 2019).

6.8.2 Frivillig rapportering

Nordfyns Bank gør ikke brug af nogle af de udvalgte internationale initiativer, herunder GRI, PRI eller UNGC. Banken har heller ikke indarbejdet SDG'erne i sine forretningsaktiviteter. Banken omtaler sig selv som værende en lokalbank (Nordfyns Bank, 2019).

Tabel 26 viser udviklingen af Nordfyns Banks ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

Nordfyns Bank					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Rapportering opfylder dansk lovgivning.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Rapportering tilpasses og opfylder den danske lovgivning.
Ændring af frivillig rapportering	Ingen frivillige initiativer berøres.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.

Tabel 26: Udvikling af Nordfyns Banks ESG-rapportering.

6.9 Lollands Bank

Lollands Bank har under alle analyserede regnskabsår udarbejdet en års- og ESG-rapport. Bankens rapportering indeholder derved oplysninger af finansiell og ikke-finansiell karakter. Lollands Bank har ikke gjort brug af nogle af de udvalgte internationale initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (Lollands Bank, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019c). For Lollands Banks kodningsskema henvises der til bilag 16.

6.9.1 Obligatorisk rapportering

Lollands Bank har tilhørt regnskabsklasse D med mindre end 500 medarbejdere i hele den analyserede periode. Som børsnoteret virksomhed har banken skulle rapportere om deres arbejde med ESG siden 2009, men først efter de nye regler med virkning fra regnskabsåret 2018. Da virksomheden har mindre end 500 medarbejdere har banken haft en overgangsperiode, ligesom de andre omtalte banker med mindre end 500 medarbejdere, i regnskabsårene 2016 og 2017 til at tilpasse deres rapportering, så den overholder den ajourførte lovgivning (Lollands Bank, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019c).

I ESG-rapporterne for år 2014, 2015, 2016 og 2017 bliver der redegjort for Lollands Banks ESG-politikker på et overordnet niveau. Rapporterne beskriver bankens arbejde med ESG samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger hertil inden for områder såsom kunder, medarbejdere, miljø, antikorruption, menneskerettigheder og sociale forhold. Det betyder at Lollands Banks ESG-rapporter overholder den danske lovgivning (Lollands Bank, 2015, 2016, 2017, 2018).

I ESG-rapporten for år 2018 tilpasser Lollands Bank deres rapportering. Der gives nu en beskrivelse af bankens forretningsmodel samt en redegørelse for bankens ESG-politikker inden for de respektive områder. Rapporten oplyser ligeledes om bankens arbejde med ESG samt resultaterne heraf og de fremtidige forventninger hertil. Banken oplyser ikke om de væsentligste risici i relation til sine forretningsaktiviteter samt forholder sig ikke til brugen af ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer. Det betyder at Lollands Banks rapportering ikke overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning (Lollands Bank, 2019c).

6.9.2 Frivillig rapportering

Lollands Bank gør ikke brug af nogle af de udvalgte internationale initiativer, herunder GRI, PRI eller UNGC. Banken har ligeledes ikke indarbejdet SDG'erne i sine forretningsaktiviteter. Banken omtaler sig selv som værende en lokalbank (Lollands Bank, 2019c).

Tabel 27 viser udviklingen af Lollands Banks ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

Lollands Bank					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Rapportering opfylder dansk lovgivning.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Rapportering tilpasses og opfylder den danske lovgivning. Med undtagelse af kravene om risici og nøglepræstationsindikatorer.
Ændring af frivillig rapportering	Ingen frivillige initiativer berøres.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.

Tabel 27: Udvikling af Lollands Banks ESG-rapportering.

6.10 Nordea

Nordea har under de analyserede regnskabsår udarbejdet en års- og en ESG-rapport. Bankens rapportering indeholder derved oplysninger af finansiell og ikke-finansiell karakter. Den obligatoriske del af kodningsskemaet udfyldes ikke, da Nordea ikke er underlagt dansk lovgivning. Nordea har anvendt samtlige af de udvalgte internationale initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (Nordea, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019b). For Nordeas kodningsskema henvises der til bilag 17.

6.10.1 Frivillig rapportering

Nordea har ifølge sine ESG-rapporter for perioden 2014 til 2018 gjort brug af GRI i forbindelse med udarbejdelsen af sine rapporter samt støttet og fulgt PRI og UNGC igennem hele den analyserede periode. Med undtagelse af ESG-rapporten for år 2015, hvor det ikke fremgår eksplicit af rapporten, at banken gjorde brug af UNGC. Banken har været underskrivende medlem af PRI siden år 2007 og var en af de første institutioner i Norden til at blive medlem. Banken oplyser ligeledes at de har været underskrivende medlem af UNGC siden år 2002 gennem deres finske afdeling og siden år 2004 gældende for hele koncernen (Nordea, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019b).

Nordea har arbejdet med SDG'erne siden de trådte i kraft i år 2016. I ESG-rapporten for år 2016 identificerede banken en række SDG'er, som virksomheden ville prioritere. Banken valgte at fokusere på SDG 1, 4, 10 og 17. I ESG-rapporten for år 2017 udarbejdede Nordea en ESG-analyse, der resulterede i at banken valgte at udskifte sine prioriterede SDG'er. Banken skal fremadrettet fokusere på SDG 3, 8, 13 og 16. Rapporten oplyser ikke noget om, hvordan Nordea søger at bidrage til de prioriterede SDG'er. ESG-rapporten for år 2018 nævner SDG'erne perifert og har ikke nogle afsnit om, hvilke SDG'er banken prioriterer, eller hvordan der arbejdes med disse (Nordea, 2017, 2018, 2019b).

Tabel 28 viser udviklingen af Nordeas ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

Nordea					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.
Ændring af frivillig rapportering	GRI, PRI og UNGC indarbejdes.	GRI og PRI indarbejdes. UNGC indgår implicit.	Fortsat GRI, PRI og UNGC. SDG tilføjes med fokus på SDG 1, 4, 10 og 17.	Fortsat GRI, PRI, UNGC og SDG. Men skift i fokus af SDG. Der fokuseres nu på SDG 3, 8, 13 og 16.	Fortsat GRI, PRI, UNGC og SDG. Prioriterede SDG'er fremgår ikke.

Tabel 28: Udvikling af Nordeas ESG-rapportering.

6.11 Santander

Santander har under alle analyserede regnskabsår udarbejdet en årsrapport og en ESG-rapport. Bankens rapportering indeholder derved oplysninger af finansiell og ikke-finansiell karakter. Den obligatoriske del af kodningsskemaet udfyldes ikke, da Santander ikke er underlagt dansk lovgivning. Santander har anvendt alle udvalgte initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (Santander, 2015b, 2016b, 2017b, 2018b, 2019). For Santanders kodningsskema henvises der til bilag 18.

6.11.1 Frivillig rapportering

Santander har ifølge de analyserede ESG-rapporter eksplicit angivet, at de gør brug af de udvalgte internationale initiativer igennem alle analyserede regnskabsår (Santander, 2015b, 2016b, 2017b, 2018b, 2019). Santander har været underskrivende medlem af PRI og UNGC siden henholdsvis år 2010 og 2002 (PRI, 2019f; UNGC, 2019b)

Santander har arbejdet med SDG'erne siden de trådte i kraft i år 2016. I ESG-rapporten for år 2015 blev der identificeret en række SDG'er, som Santander vurderede var mest relevante for bankens forretningsaktiviteter. Santander valgte at fokusere på SDG 3, 4, 5, 8, 10, 11, 12 og 13. Banken har fokuseret på de udvalgte SDG'er igennem alle tre mulige år. Santander valgte endvidere at tilføje SDG 17 til bankens prioriterede SDG'er (Santander, 2016b, 2017b, 2018b, 2019).

Tabel 29 viser udviklingen af Santanders ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

Santander					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.
Ændring af frivillig rapportering	GRI, PRI og UNGC indarbejdes.	Ingen ændringer fra forrige år.	Fortsat GRI, PRI, UNGC. SDG tilføjes med fokus på SDG 3, 4, 5, 8, 10, 11, 12 og 13.	Ingen ændringer fra forrige år.	Fortsat GRI, PRI, UNGC og SDG. Samme SDG'er, som forrige år med tilføjelse af SDG 17.

Tabel 29: Udvikling af Santanders ESG-rapportering.

6.12 J.P. Morgan Chase

J.P. Morgan Chase har under alle analyserede regnskabsår udarbejdet en års- og ESG-rapporter. Bankens rapportering indeholder derved oplysninger af finansiell og ikke-finansiell karakter. Den obligatoriske del af kodningsskemaet udfyldes ikke, da banken er underlagt amerikansk lovgivning. J.P. Morgan har anvendt samtlige af de udvalgte initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter i den analyserede periode (J.P. Morgan Chase & Co., 2015b, 2016c, 2017c, 2018c, 2019c). For J.P. Morgan Chase kodningsskema henvises der til bilag 19.

6.12.1 Frivillig rapportering

J.P. Morgan Chase har ifølge de analyserede ESG-rapporter eksplicit angivet, at de gør brug af de udvalgte internationale initiativer, herunder GRI og PRI igennem alle analyserede regnskabsår i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter. Banken oplyser ikke noget om UNGC eller SDG'erne (J.P. Morgan Chase & Co., 2015b, 2016c, 2017c, 2018c, 2019c). J.P. Morgan Chase har været underskrivende medlem af PRI siden år 2007 (PRI, 2019c).

Tabel 30 viser udviklingen af J.P. Morgan Chases ESG-rapportering på årsbasis for den analyserede periode.

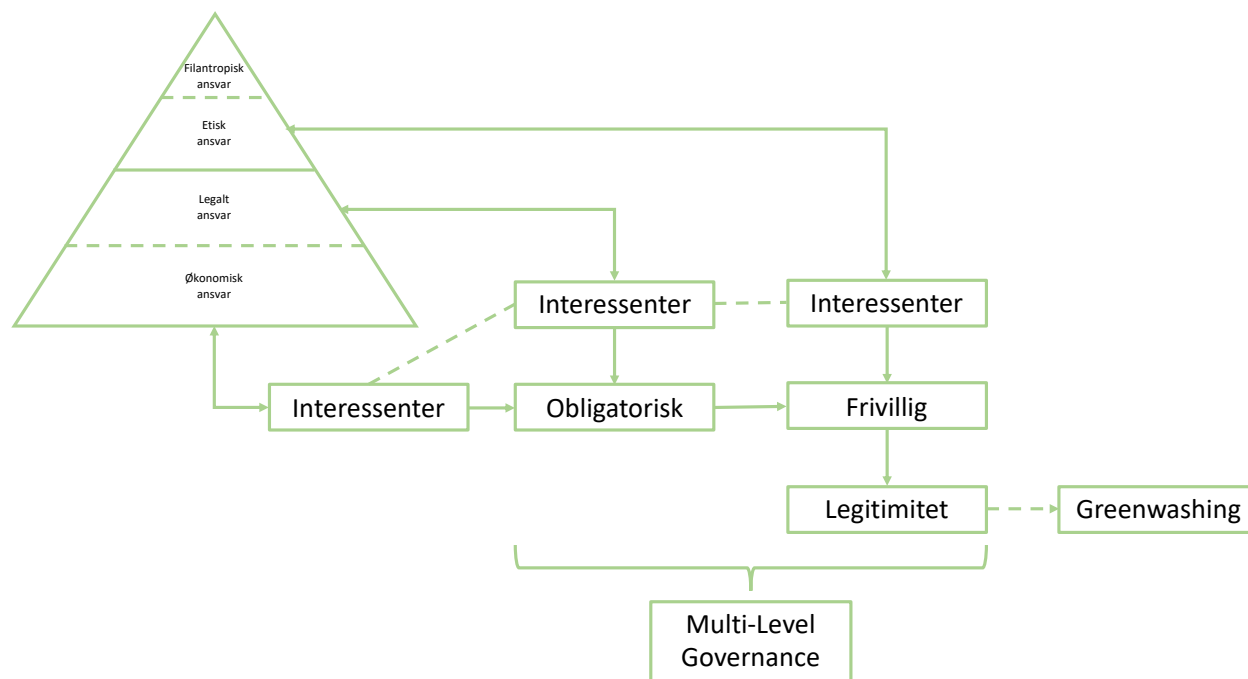
J.P. Morgan Chase					
	2014	2015	2016	2017	2018
Ændring af obligatorisk rapportering	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.	Er ikke underlagt dansk lov.
Ændring af frivillig rapportering	GRI og PRI indarbejdes.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.	Ingen ændringer fra forrige år.

Tabel 30: Udvikling af J.P. Morgans ESG-rapportering.

7. Analyse

Kapitel 7 analyserer empirien, der blev præsenteret i kapitel 6. Kapitlet redegør først for analysemodellen, der anvendes til at analysere den præsenterede empiri. Kapitlet analyserer efterfølgende de udvalgte banker samt grupperinger af banker, hvorefter disse sammenlignes.

Nedenfor ses figur 7, der viser analysemodellen, som anvendes til at analysere den indsamlede empiri. Af figuren fremgår Carrolls (2016) pyramide, hvor de forskellige niveauer af ESG-ansvar fremgår, der er forbundet til bankernes interessenter. Interessenterne forventer, at bankerne som minimum opfylder deres økonomiske og legale ansvar. Det kan bankerne gøre igennem deres obligatoriske rapportering. Interessenterne kan endvidere opstille en forventning om at bankerne opfylder det etiske ansvar og det kan bankerne tilgodese ved hjælp af den frivillige rapportering, hvor bankerne kan gøre brug af internationale initiativer til at oplyse om deres arbejde med ESG, samt hvordan de bidrager til den bæredygtige udvikling. Gennem deres rapportering søger bankerne at opnå en legitim status i samfundet. Det undersøges, hvilken rapporteringsgrad bankerne opnår gennem deres rapportering, og om der gøres brug greenwashing. Der ses endvidere på, hvilken rolle multi-level governance har for udvalgte bankers rapportering.

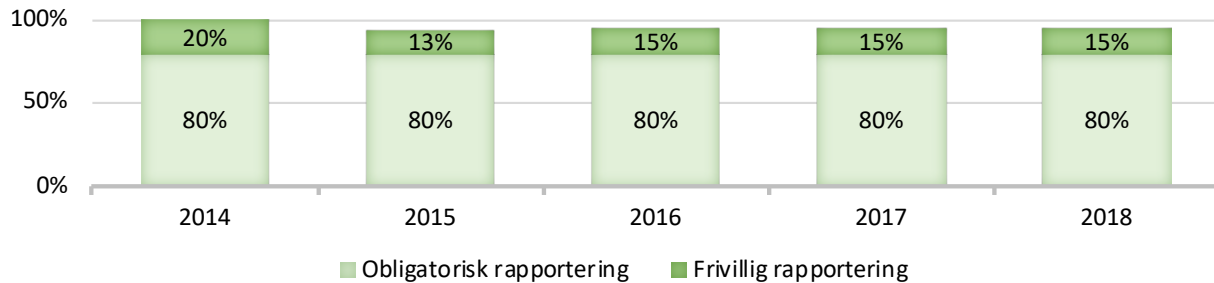
Figur 7: Analysemodel, der anvendes til analyse af empiri.

7.1 Gruppe 1 – Arb. kapital over 75 mia. kr.

Bankerne der tilhører gruppe 1, er Danmarks største banker, herunder Danske Bank, Jyske Bank, Sydbank, Nykredit og Spar Nord Bank. Alle banker tilhører regnskabsklasse D med mere end 500 medarbejdere, hvorfor de har skullet rapportere efter den ajourførte lovgivning fra år 2016.

7.1.1 Danske Bank

Figur 8 viser rapporteringsgraden for Danske Banks ESG-rapportering i den analyserede periode.

Figur 8: Rapporteringsgrad for Danske Banks ESG-rapportering i den udvalgte periode.

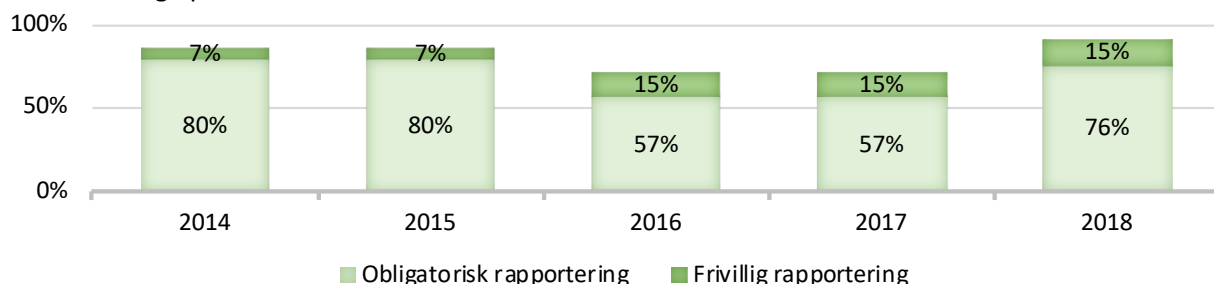
Af figur 8 fremgår det at Danske Banks ESG-rapportering igennem alle analyserede regnskabsår har overholdt alle kravene i lovgivningen både før og efter at den blev ajourført og derved opnået 80% for den obligatoriske del⁶. Danske Bank opnår 20% for den frivillige del i år 2014, da banken gør brug af GRI, PRI og UNGC. Året efter falder den til 13%, da banken ikke længere gør brug af GRI og stiger igen i år 2016, da banken vælger at indarbejde SDG'erne. Danske Banks gennemsnitlige rapporteringsgrad for hele den analyserede periode er 96%, hvilket er den højeste blandt de undersøgte banker. Danske Bank er lykkedes med at fastholde en høj rapporteringsgrad ved løbende at tilpasse sin rapportering, så den matcher interessenternes forventninger. Danske Bank gør dette gennem åben dialog med sine interessenter, herunder kunder, medarbejdere, forretningspartnere og leverandører, lokale, nationale og internationale lovgivere, diverse medier samt virksomhedens investorer. Der gøres endvidere brug af væsentlighedsanalyser, hvor banken får en fornemmelse for hvad interessenterne vægter som vigtigst. Figur 9, viser de SDG'er, der blev prioriteret af Danske Bank. Bankens fokuserede på SDG 4 og 8 igennem de sidste tre år af den udvalgte periode.

Figur 9: SDG'er prioriteret af Danske Bank.

7.1.2 Jyske Bank

Jyske Banks rapporteringsgrad for den udvalgte periode fremgår af figur 10. Bankens rapportering overholder den danske lovgivning i årene før den ajourføres i år 2016. Derefter daler rapporteringsgraden af bankens obligatoriske rapportering fra 80% til 57%. Den stiger igen til 76% i år 2018, hvor ESG-rapporteringen overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning med undtagelse af kravet om ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer.

Figur 10: Rapporteringsgrad for Jyske Banks ESG-rapportering i den udvalgte periode.

⁶ Der er set bort fra at Danske Banks ESG-rapportering for årene 2016, 2017 og 2018 ikke oplyser om væsentligste risici, da banken udarbejder en særskilt rapport herfor.

Jyske bank gør kun brug af PRI i de to første år af den analyserede periode, hvorfor rapporteringsgraden for den frivillige rapportering kun er 7%. Den stiger til 15% igennem de sidste tre år af perioden, da banken vælger at støtte UNGC samt indarbejde SDG'erne. Bankens gennemsnitlige rapporteringsgrad for hele den udvalgte periode er 82%. Årsagen til at den er 14% lavere end Danske Bank er at banken var længere tid om at tilpasse sin obligatoriske rapportering til de nye lovkrav.

Figur 11: SDG'er prioriteret af Jyske Bank i år 2016 og 2017.

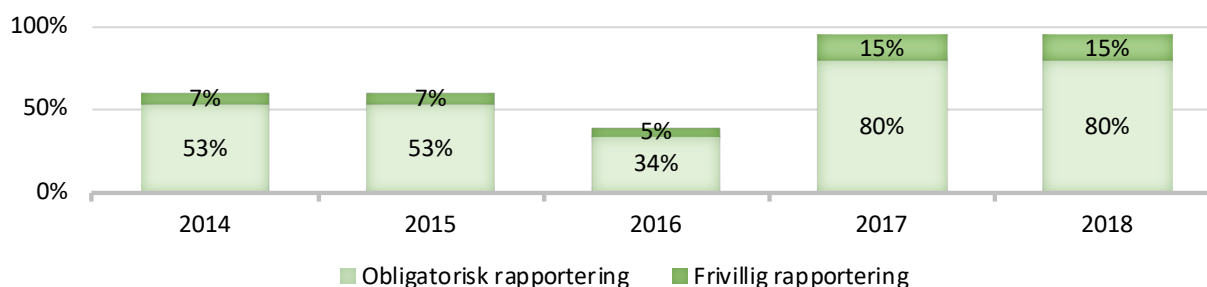
Jyske Bank startede med at prioritere fem SDG'er; disse fremgår af figur 11. Banken opdaterede sine prioriteter i ESG-rapporteringen for år 2018, hvor en SDG blev fjernet og seks nye blev tilføjet til bankens prioriterede SDG'er. Disse fremgår af figur 12. En så markant ændring i bankens prioriterede SDG'er kunne være et tegn på greenwashing i et forsøg på at imødekomme interessenternes forventninger. Jyske Bank rapporterer dog om, hvordan der bidrages til de prioriterede SDG'er, hvilket mindsker sandsynligheden for at der er tale om decoupling (Siano et al., 2017). For at øge troværdigheden af rapporteringen kunne Jyske Bank have indhentet en statsautoriseret revisorpåtegning, hvilket ville være med til at styrke validiteten af ESG-rapportens indhold.

Figur 12: SDG'er prioriteret af Jyske Bank i år 2018.

7.1.3 Sydbank

Sydbanks rapporteringsgrad igennem den udvalgte periode fremgår af figur 13. Bankens rapporteringsgrad for den obligatoriske rapportering er 53% for de første to år af den analyserede periode, da rapporterne ikke eksplicit oplyser om bankens ESG-politikker og derved ikke overholder alle kravene i lovgivningen. I år 2016, hvor den danske lovgivning ajourføres, er bankens rapportering ikke tilpasset til de nye lovkrav, hvilket får rapporteringsgraden til at dale til 34%. Året efter har Sydbank opdateret sin ESG-rapportering, så den overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning. Det betyder at rapporteringsgraden for bankens obligatoriske rapportering stiger til 80%.

Figur 13: Rapporteringsgrad for Sydbank i den udvalgte periode.

De første tre år af den udvalgte periode gør Sydbank kun brug af det internationale initiativ PRI, hvorfor rapporteringsgraden for bankens frivillige rapportering er henholdsvis 7% og 5% ifølge figur 34. I år 2017 vælger banken at anerkende og følge UNGC samt indarbejde SDG'erne i sine forretningsgange, hvilket gør, at rapporteringsgraden stige til 15%. Banken ender dermed at have en rapporteringsgrad på samlet set 95% i år 2018.

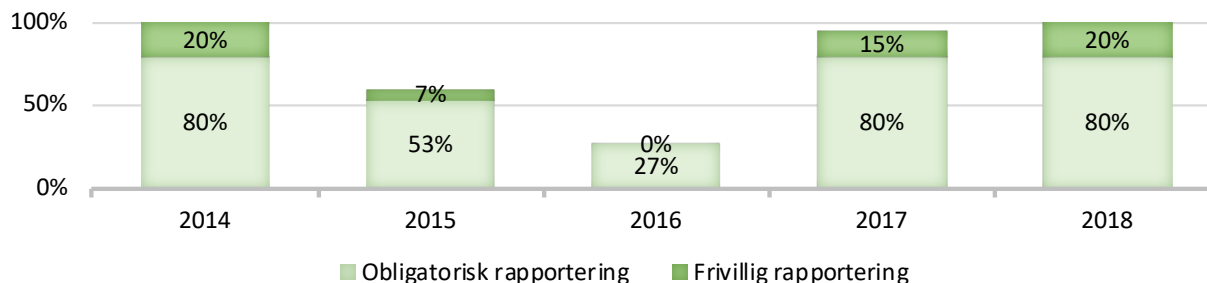

Figur 14: SDG'er prioriteret af Sydbank i år 2018.

I ESG-rapporten for år 2017 havde Sydbank valgt at prioritere fem SDG'er. Banken havde valgt at fokusere på SDG 4, 7, 8, 9 og 17. Året efter ændrede Sydbank sin tilgang til, hvordan banken arbejder med SDG'erne. Frem for at fokusere på nogle særligt udvalgt SDG'er, oplyser banken nu i stedet om, hvordan dens arbejde med ESG påvirker udvalgte SDG'er. De udvalgte SDG'er, som bankens bæredygtige arbejde påvirker, fremgår af figur 14. Årsagen til ændringen af Sydbanks prioriterede SDG'er kunne være, at banken søger at opnå en højere legitim status gennem at fremstå, som værende en aktiv aktør i forhold til den globale bæredygtige udvikling. Hvorfor banken oplyser om sit bidrag til alle de SDG'er den kan. Ligesom med Jyske Bank er det et tegn på at greenwashing i Sydbanks rapportering. Eftersom banken ikke oplyser, hvorledes der bidrages til de prioriterede SDG'er øger dette risikoen for at der tale om decoupling (Siano et al., 2017). Sydbank har dog inkluderet en statsautoriseret revisorpåtegning i sin ESG-rapport for år 2018, hvilket er med til at sikre validiteten af rapportens indhold. Sydbank har i sin ESG-rapport for år 2018 inddelt sine interessenter i tre kategorier, som er deres egen organisation, markedet og det omkringliggende samfund. Under egen organisation er der medarbejdere og faglige organisationer, under markedet er der kunder, investorer og leverandører og under samfundet er der myndighederne, medie og presse, politiske beslutningstager og interesseorganisationer.

7.1.4 Nykredit

Nykredits rapporteringsgrad, der ses i figur 15, er på 100% det første år af den udvalgte periode. Her overholder bankens ESG-rapport både den danske lovgivning og gør brug af de internationale initiativer GRI, PRI og UNGC. Virksomhedens rapporteringsgrad daler derefter helt ned til 27% i løbet af år 2015 og 2016, da rapporteringen ikke overholder mange af kravene i den ajourførte lovgivning samt ikke eksplicit oplyser om der gøres brug af de udvalgte internationale initiativer. Nykredit får dog hurtigt tilpasset sin ESG-rapportering, så den obligatoriske del overholder alle kravene i lovgivningen, hvilket får rapporteringsgraden tilbage på 80%. Rapporteringsgraden for den frivillige del stiger til 15% i år 2017 og igen tilbage på 20% i år 2018, hvor Nykredit igen gør brug af GRI, PRI og UNGC samt har indarbejdet SDG'erne i deres ESG-rapportering. Det betyder at Nykredits rapporteringsgrad atter er på 100%.

Figur 15: Rapporteringsgrad for Nykredit i den udvalgte periode.

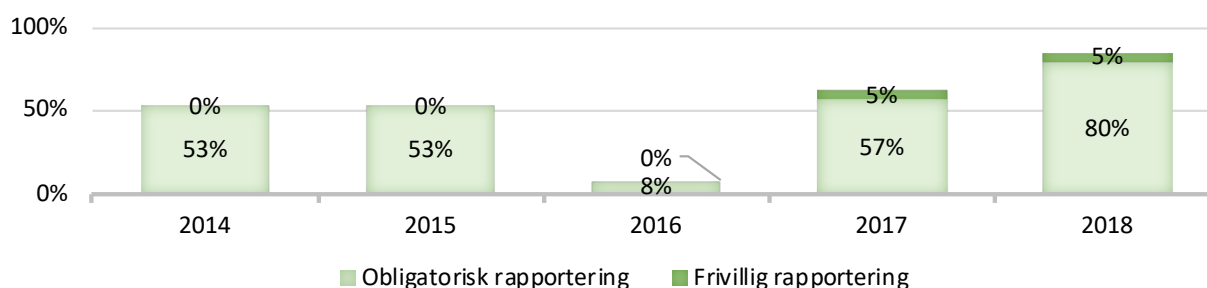
Nykredit omtaler SDG'erne kort i sin ESG-rapport for år 2017. Her oplyses det, at virksomheden fremadrettet ville inkorporere verdensmålene i sine ESG-politikker og bæredygtige initiativer. Året efter, i ESG-rapporten for år 2018, havde virksomheden analyseret verdensmålene i forhold til Nykredits forretning og på baggrund heraf udvalgt fem SDG'er. Nykredits prioriterede SDG'er fremgår af figur 16 nedenfor.

Figur 16: SDG'er prioriteret af Nykredit i år 2018.

7.1.5 Spar Nord

Spar Nords rapporteringsgrad igennem den udvalgte periode fremgår af figur 17. Bankens ESG-rapportering opfylder kun den danske lovgivning i år 2018, hvilket er forklaringen på, at rapporteringsgraden for den obligatoriske del er mellem 8% og 57% i løbet af de første fire år af den analyserede periode. Banken får dog endeligt tilpasset sin rapportering, så den overholder den ajourførte lovgivning, i deres seneste ESG-rapport og opnår dermed en rapporteringsgrad på 80% for den obligatoriske del.

Figur 17: Rapporteringsgrad for Spar Nord i den udvalgte periode.

I forhold til den frivillige del af Spar Nords rapporteringsgrad har denne været lav i løbet af den analyserede periode. Banken har kun gjort brug af SDG som det eneste internationale initiativ i løbet af den analyserede periode. Det har betydet at bankens rapporteringsgrad for den frivillige del har været 0% igennem de første tre år og 5% i de resterende to år, da SDG'erne blev indarbejdet i bankens rapportering.

Spar Nord har prioriteret de samme SDG'er igennem de sidste to år af den udvalgte periode. Bankens prioriterede SDG'er fremgår af figur 18.

Figur 18: SDG'er prioriteret af Spar Nord.

Spar Nords gennemsnitslige rapporteringsgrad for hele den analyserede periode er 52%, hvilket er klart det laveste af bankerne i gruppe 1. Årsagen hertil kunne være at Spar Nord først er blevet en del af gruppe 1 i år 2018 og har tilhørt gruppe 2 de resterende år.

7.1.6 Gruppe 1 – opsummering

Gruppe 1 er igennem den analyserede periode vokset med en bank, herunder Spar Nord Bank i år 2018. Figur 19 viser udviklingen af, hvorledes bankerne i gruppe 1 har overholdt den danske lovgivning og der gives en grøn prik, hvis rapportering har overholdt kravet i lovgivningen. I figur 19 fremgår væsentligt færre prikker i år 2014 og 2015. Årsagen hertil er, at der var væsentligt færre kriterier. I de resterende tre år af den analyserede periode er lovgivningen ajourført, hvilket medfører væsentligt flere krav, der skal overholdes.

Gruppe 1	2014				2015				2016				2017				2018			
Beskrivelse af forretningsmodel																				
Politikker for samfundsansvar:																				
- Miljø																				
- Sociale forhold																				
- Medarbejderforhold																				
- Respekt for menneskerettigheder																				
- Antikorrupktion og bestikkelse																				
Redegørelse for politikker til handlinger:																				
- Miljø																				
- Sociale forhold																				
- Medarbejderforhold																				
- Respekt for menneskerettigheder																				
- Antikorrupktion og bestikkelse																				
Risici:																				
- Miljø																				
- Sociale forhold																				
- Medarbejderforhold																				
- Respekt for menneskerettigheder																				
- Antikorrupktion og bestikkelse																				
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer																				
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil																				
	DB	JB	SB	Nyk	DB	JB	SB	Nyk	DB	JB	SB	Nyk	DB	JB	SB	Nyk	DB	JB	SB	Nyk

Figur 19: Udvikling af obligatorisk rapportering for bankerne i gruppe 1 for hele den undersøgte periode. Udarbejdet ud fra udfyldte kodningsskemaer.

Ifølge figur 19 er det kun Danske bank, hvis obligatoriske rapportering, der har overholdt den danske lovgivning igennem alle analyserede år. Danske Bank har igennem årene udarbejdet væsentlighedsanalyser samt haft en åben dialog med sine interessenter, hvilket har bidraget til at banken har kunne overholde den sociale kontrakt og derved vedligeholde sin legitimitet i samfundet (Deegan & Unerman, 2011). Det afspejler sig endvidere også i Danske Banks rapporteringsgrad, som har det højeste gennemsnit i den undersøgte periode. Formisano et al. (2018) viser ligeledes, hvordan banker kan skabe værdi samt bidrage til den bæredygtige udvikling i samfundet med hjælp fra sine interessenter gennem brugen af væsentlighedsanalyser. De resterende banker i gruppe 1 var dog ikke længe om at tilpasse deres

rapportering, da en længere uoverensstemmelse mellem deres rapportering og samfundets forventninger ville være skadelig for bankernes legitimitet (Deegan & Unerman, 2011). Sydbank og Nykredit overholder alle lovgivningens krav i år 2017. I år 2018 overholder alle fem bankers obligatoriske rapportering den ajourførte lovgivning, med undtagelse af Jyske Bank, der ikke forholder sig til brugen af ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer⁷.

Gruppe 1	2016				2017				2018			
GRI												
PRI												
UNGC												
UN SDG'er												
1. Afskaf fattigdom												
2. Stop sult												
3. Sundhed og trivsel												
4. Kvalitetsuddannelse												
5. Ligestilling mellem kønnene												
6. Rent vand og sanitet												
7. Bæredygtig energi												
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst												
9. Industri, innovation og infrastruktur												
10. Mindre ulighed												
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund												
12. Ansvarligt forbrug og produktion												
13. Klimainsats												
14. Livet i havet												
15. Livet på land												
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner												
17. Partnerskaber for handling												
	DB	JB	SB	Nyk	DB	JB	SB	Nyk	DB	JB	SB	Nyk

Figur 20: Udvikling af frivillig rapportering for bankerne i gruppe 1 for år 2016 til 2018.

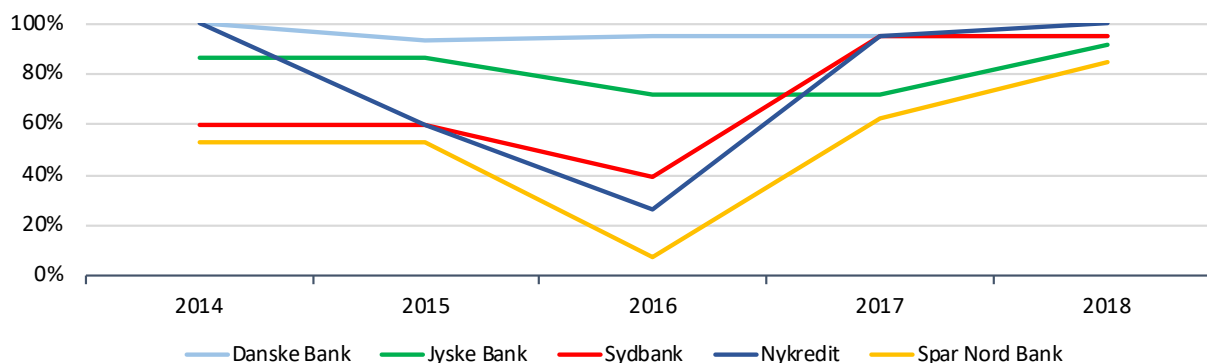
Foruden den obligatoriske rapportering har bankerne i gruppe 1 også frivilligt gjort brug af internationale initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af deres ESG-rapporter. Figur 20 viser udviklingen af, hvorledes bankerne i gruppe har gjort brug af de udvalgte initiativer samt prioriteret SDG'er, der er væsentlige i forhold til deres forretningsaktiviteter, for år 2016 til 2018. Den positive tendens i bankernes brug af de internationale initiativer er afledt af det globale fokus på den bæredygtige udvikling, hvilket medfører et større fokus på, hvordan bankerne bidrager hertil i deres ESG-rapportering (Ader, 1995; FN, 2019b). Det er kun Spar Nord Bank, der ikke anerkender og følger PRI og UNGC i år 2018. Der fremgår ligeledes en positiv udvikling blandt bankernes brug af SDG'erne. Tre af bankerne har prioriteret de samme SDG'er i den udvalgte periode og de resterende to har øget antallet af SDG'er, som de har fokuseret på. En forøgelse af antallet af prioriterede SDG'er kunne være en indikation på greenwashing, da bankerne søger at vise at de bidrager til så mange SDG'er som muligt for at opfylde interessenternes forventninger frem for at arbejde målrettet med udvalgte SDG'er (Deegan & Unerman, 2011; Siano et al., 2017).

Den positive udvikling for gruppe 1 obligatoriske og frivillige rapportering er med til at øge bankernes legitime status hos deres interessenter og i samfundet, da de gennem deres rapportering søger at skabe overensstemmelse mellem bankernes præstationer og samfundets samt interessenternes forventninger (Deegan & Unerman, 2011).

Figur 21 illustrerer udviklingen af bankernes rapporteringsgrad i løbet af den analyserede periode. Af figuren fremgår der en nedadgående tendens frem mod år 2016. Det skyldes at de fleste af bankernes

⁷ Banken oplyser intet om brugen af eller benytter sig af tabeller for ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer.

rapportering ikke er tilpasset til den ajourførte lovgivning. Bankerne genvinder dog den tabte legitimitet efter at have tilpasset deres rapportering frem mod år 2018, eftersom der igen er skabt harmoni mellem bankernes rapportering og samfundets forventninger (Deegan & Unerman, 2011).

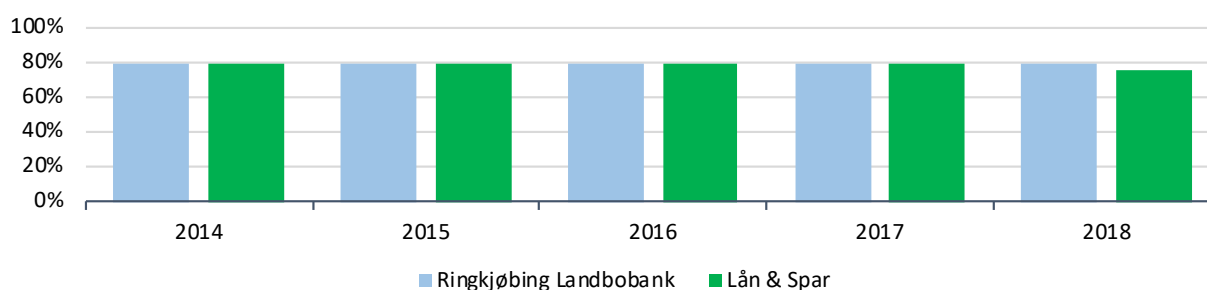

Figur 21: Udvikling af rapporteringsgrad for bankerne i gruppe 1⁸.

Eftersom bankerne i gruppe 1 gør brug af både obligatorisk og frivillig rapportering, bliver de reguleret på flere niveauer. Gennem den obligatoriske rapportering søger bankerne at overholde den lovgivning, der er vedtaget både på europæisk og nationalt niveau samt gennem den frivillige rapportering, hvor bankerne søger at overholde internationale anerkendte begrebsrammer og retningslinjer, som også anbefales i EU-direktivet 2014/95/EU. Bankerne i gruppe 1 reguleres derved på flere forskellige niveauer, herunder nationalt og internationalt (Trnski, 2005).

7.2 Gruppe 2 – Arb. kapital over 12 mia. kr.

Bankerne i gruppe 2 har sit primære marked enten i Jylland eller på Sjælland, der er Danmarks to største landsdele. De udvalgte banker i gruppe 2 tilhører regnskabsklasse D med mindre end 500 medarbejdere, hvorfor de først har skullet rapportere efter den ajourførte lovgivning i år 2018. Figur 22 viser udviklingen i rapporteringsgraden for de udvalgte banker i gruppe 2.

Figur 22: Udviklingen af rapporteringsgraden for udvalgte banker i gruppe 2.

7.2.1 Ringkjøbing Landbobank

Det fremgår af figur 22 at Ringkjøbing Landbobanks rapporteringsgrad konstant er på 80% igennem hele den analyserede periode. Det betyder at banken overholder alle kravene i den danske lovgivning også i år

⁸ Spar Nord Bank indgår først i gruppe 1 fra år 2018, men er medtaget i grafen, da banken skulle rapportere efter den ajourførte lovgivning fra år 2016.

2018, hvor banken skulle overholde kravene fra den ajourførte lovgivning. Eftersom Ringkjøbing Landbobank ikke gør brug af nogle internationale initiativer til udarbejdelsen af sine ESG-rapporter i den analyserede periode er det ikke muligt for banken at opnå en højere rapporteringsgrad ifølge afhandlingen. Den konstante rapporteringsgrad på 80% indikere endvidere at banken udelukkende søger at overholde den nationale regulering.

7.2.2 Lån & Spar

Lån & Spars rapporteringsgrad er ligeledes på 80% igennem de første fire år af i den analyserede periode og falder herefter til 76% i år 2018, da banken ikke tager stilling til brugen af ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer, som loven påkræver. På lige fod med Ringkjøbing Landbobank har Lån & Spar ikke gjort brug af nogle internationale initiativer, hvorfor banken også udelukkende søger at overholde den nationale lovgivning. Det betyder ligeledes at banken ikke kan opnå en højere rapporteringsgrad end 80%.

7.2.3 Opsummering gruppe 2

Figur 23 viser udviklingen af den obligatoriske rapportering for de udvalgte banker, der har tilhørt gruppe 2 i løbet af den udvalgte periode. Spar Nord Bank har været en del af gruppe 2 igennem de første fire år og udgår så af gruppe 2 og bliver en del af gruppe 1 i år 2018. Spar Nord er den eneste af de udvalgte banker, der har tilhørt gruppe 2 og samtidigt har beskæftiget mere end 500 medarbejdere. Dette har betydet at Spar Nord har skullet følge den ajourførte lovgivning fra år 2016 jf. ÅRL § 99a. Det lykkedes dog først banken i år 2018 at tilpasse sin ESG-rapportering, så den overholder den ajourførte lovgivning; det fremgår af figur 19.

Gruppe 2	2014			2015			2016			2017			2018	
Beskrivelse af forretningsmodel														
Politikker for samfundsansvar:														
- Miljø														
- Sociale forhold														
- Medarbejderforhold														
- Respekt for menneskerettigheder														
- Antikorruption og bestikkelse														
Redegørelse for politikker til handlinger:														
- Miljø														
- Sociale forhold														
- Medarbejderforhold														
- Respekt for menneskerettigheder														
- Antikorruption og bestikkelse														
Risici:														
- Miljø														
- Sociale forhold														
- Medarbejderforhold														
- Respekt for menneskerettigheder														
- Antikorruption og bestikkelse														
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer														
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil														
	SNB	RL	LS	SNB	RL	LS	SNB	RL	LS	SNB	RL	LS	RL	LS

Figur 23: Udviklingen af obligatorisk rapportering for udvalgte banker i gruppe 2.

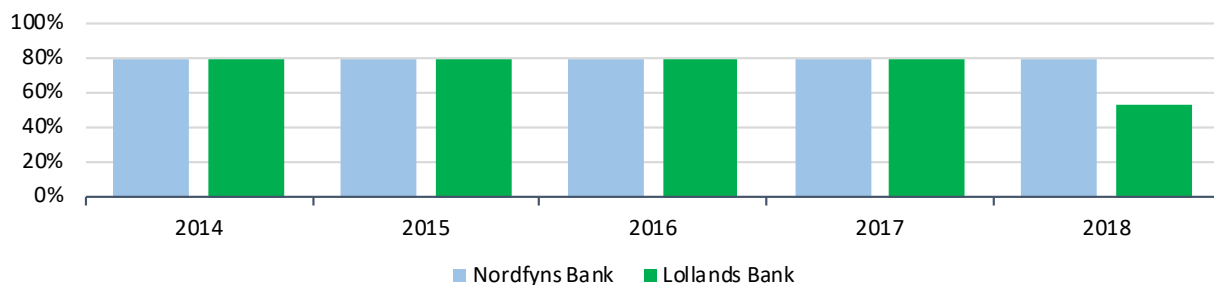
Ringkjøbing Landbobank og Lån & Spar har ifølge figur 23 overholdt alle lovgivningens krav i den analyserede periode. Med undtagelse af et enkelt krav i år 2018, hvor Lån & Spar ikke forholder sig til brugen

af ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer. Det har også betydet, at Lån & Spars rapporteringsgrad har set en mindre nedgang fra 80% til 76% i år 2018.

I sammenligningen af den frivillige rapportering ses der kun på regnskabsårene 2016 til 2018, da denne periode er mest interessante eftersom SDG'erne er trådt i kraft. Spar Nord, der fortsat er en del af gruppe 2 i regnskabsårene 2016 og 2017, begynder at indarbejde SDG i deres ESG-rapportering. Hverken Ringkjøbing Landbobank eller Lån & Spar indarbejder SDG eller nogle af de andre udvalgte internationale initiativer i deres arbejde med ESG. Årsagen hertil kunne være at bankerne primært fokuserer på den landsdel, hvor de har deres kerneaktiviteter, hvorfor de to bankers ESG-fokus er mere lokalt end globalt. Det synes at være en fællesnævner for banker i gruppe 2 ikke at gøre brug af internationale initiativer. Det betyder ligeledes at rapporteringsgraden for bankerne i gruppe 2 højst kan være 80%, da bankerne udelukkende reguleres efter den nationale lovgivning og ikke frivilligt underlægger sig internationale begrebsrammer eller retningslinjer ifølge deres ESG-rapportering, som det fremgår af figur 23 Bankerne har jf. deres ESG-rapporter fokus på interesserne i lokalområderne, hvor de er aktive.

7.3 Gruppe 3 – Arb. kapital over 750 mio. kr.

Bankerne i gruppe 3 har sit primære marked enten på Fyn eller på Sydsjælland og Øerne, der er Danmarks to mindste landsdele. De udvalgte banker i gruppe 3 tilhører regnskabsklasse D med mindre end 500 medarbejdere, hvorfor de først har skullet rapportere efter den ajourførte lovgivning i år 2018. Figur 24 viser udviklingen af rapporteringsgraden for de udvalgte banker i gruppe 3.

Figur 24: Udviklingen af rapporteringsgraden for udvalgte banker i gruppe 3.

7.3.1 Nordfyns Bank A/S og Lollands Bank A/S

Det fremgår af figur 24 at både Nordfyns Banks og Lollands Banks rapporteringsgrad er 80% de første fire år af den analyserede periode, hvilket betyder at bankernes ESG-rapportering overholder den danske lovgivning. I år 2018 skal de to banker overgå til den ajourførte lovgivning og her er det kun Nordfyns Banks, der har tilpasset sin ESG-rapportering, så den overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning. Lollands Banks ESG-rapport for år 2018 indeholder ikke oplysninger om væsentligste risici i relation til bankens forretningsaktiviteter eller stillingstagen til brugen af ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer, hvilket får bankens rapporteringsgrad til at falde til 53%.

Begge de udvalgte banker i gruppe 2 har ikke gjort brug af de udvalgte internationale initiativer til udarbejdelse af deres ESG-rapportering igennem hele den analyserede periode. Forklaringen herpå er at bankerne er mere fokuseret på de omkringliggende samfund, hvori de er aktive.

7.3.2 Gruppe 3 – opsummering

Figur 25 viser udviklingen i den obligatoriske rapportering for de udvalgte banker i gruppe 3. Det fremgår af figur 25 at begge de udvalgte banker har overholdt alle kravene i lovgivningen igennem de første fire år af den analyserede periode. Da begge udvalgte banker beskæftiger mindre end 500 medarbejdere, har de først skullet overholde den ajourførte lovgivning i år 2018. Det fremgår tydeligt af figur 25, at det kun er Nordfyns Bank der overholder alle kravene i den ajourførte lovgivning, og hvilke krav Lollands Bank ikke formår at overholde i år 2018.

Gruppe 3	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel					
Politikker for samfundsansvar:					
- Miljø					
- Sociale forhold					
- Medarbejderforhold					
- Respekt for menneskerettigheder					
- Antikorruption og bestikkelse					
Redegørelse for politikker til handlinger:					
- Miljø					
- Sociale forhold					
- Medarbejderforhold					
- Respekt for menneskerettigheder					
- Antikorruption og bestikkelse					
Risici:					
- Miljø					
- Sociale forhold					
- Medarbejderforhold					
- Respekt for menneskerettigheder					
- Antikorruption og bestikkelse					
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer					
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil					
	NB	LB	NB	LB	NB

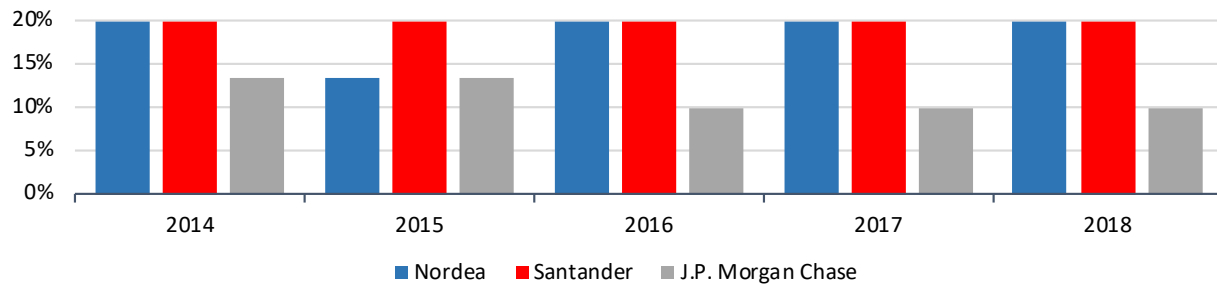
Figur 25: Udvikling af obligatorisk rapportering for udvalgte banker i gruppe 3.

I forhold til den frivillige rapportering har hverken Nordfyns Bank eller Lollands Bank gjort brug af nogle af de udvalgte internationale initiativer til udarbejdelsen af deres ESG-rapportering. Bankerne omtaler sig selv som værende lokalbanker, hvilket kunne forklare, hvorfor deres fokus primært er rettet mod interessenterne i de lokalsamfund, hvor bankerne er aktive. Bankernes interessenter kræver formentlig kun at bankerne overholder deres økonomiske og legale ansvar. Nordfyns Bank og Lollands Bank er ligeledes de mindste banker blandt afhandlingens udvalgte, hvilket også taler for at deres fokus er mere lokalt end globalt, hvorfor bankerne kun overholder den nationale regulering og ikke frivilligt underlægger sig internationale initiativer. Det er endvidere årsagen til, at rapporteringsgraden for bankerne i gruppe 3 har en øvre grænse på 80%.

7.4 Gruppe 5 – Filialer af udenlandske institutter i Danmark

Bankerne i gruppe 5 er store banker, hvis hovedsæde ikke er i Danmark. Disse banker har et mere internationalt fokus end tidligere analyserede banker. Eftersom bankerne ikke har hovedsæde i Danmark, ses der ikke på, hvorvidt deres ESG-rapportering overholder den danske lovgivning; her ses der udelukkende på brugen af internationale initiativer. Figur 26 viser udviklingen i rapporteringsgraden for

de udvalgte banker i gruppe 5. Rapporteringsgraden for bankerne i gruppe 5 består kun af den frivillige del, hvilket betyder, at bankerne højst kan have en rapporteringsgrad på 20%.

Figur 26: Udvikling af rapporteringsgraden for udvalgte banker i gruppe 5.

7.4.1 Nordea

Ifølge figur 26 har Nordeas rapporteringsgrad været 20% i fire ud af de fem analyserede år, hvilket betyder at banken har anvendt alle de udvalgte internationale initiativer igennem den undersøgte periode til udarbejdelsen af deres ESG-rapporter. Med undtagelse af ESG-rapporten fra år 2015, hvor det ikke eksplicit oplyses at banken gør brug af UNGC, hvorfor bankens rapporteringsgrad kun er 13% i det respektive år.

Figur 27: SDG'er prioriteret af Nordea i år 2016.

Nordea inkluderede SDG'erne i deres ESG-rapportering samme år, som de trådte i kraft. Bankens dialog med sine interessenter identificerede en række SDG'er, hvor banken mener den kan bidrage mest til den bæredygtige udvikling. SDG'erne, som Nordea havde valgt at prioritere i år 2016 fremgår af figur 27. Efter at have arbejdet med SDG'erne i et år skiftede Nordea sin tilgang, hvor banken fokuserede på SDG'erne ud fra et helhedsperspektiv. Det betød at banken fandt alle SDG'er relevante. Bankens fortsatte udvalgte en række SDG'er, som havde størst relevans for Nordea. Figur 28 viser, hvilke SDG'er banken prioriterede højst i år 2017.

Figur 28: SDG'er prioriteret af Nordea i år 2017.

7.4.2 Santander

Ifølge figur 26 er Santander den eneste af de tre udvalgte banker i gruppen, der har en konstant rapporteringsgrad på 20% igennem hele den analyserede periode. Det betyder, at banken har gjort brug af alle de udvalgte internationale initiativer i forbindelse med udarbejdelsen af sine ESG-rapporter.

Santander har ligeledes arbejdet med SDG'erne siden de blev introduceret. Bankens dialog med sine interessenter samt udarbejder væsentlighedsanalyser for at identificere, hvorledes den bedst kan skabe værdi for sine interessenter. Santanders interessenter udgøres blandt andet af medarbejdere, kunder, investorer og fællesskaber. I sin ESG-rapport for år 2016 identificerede Santander otte SDG'er. Bankens

fastholdt at prioritere de samme SDG'er i år 2017 og valgte så at tilføje en SDG mere til sine prioriteter i år 2018. Santander prioriterede SDG'er for år 2018 fremgår af figur 29.

Figur 29: SDG'er prioriteret af Santander i år 2018.

7.4.3 J.P. Morgan Chase

J.P. Morgan Chase er den eneste amerikanske bank blandt de udvalgte banker. Banken har gjort brug af de samme to internationale initiativer ud af de fire udvalgte igennem hele den undersøgte periode. Figur 30 viser, hvilke initiativer J.P. Morgan Chase har anvendt.

Figur 30: Internationale initiativer anvendt af J.P. Morgan Chase i den udvalgte periode.

Banken oplyser endvidere i sine ESG-rapporter vigtigheden af at opretholde stærke relationer til sine interessenter, så banken løbende lever op til interessenternes forventninger. J.P. Morgans interessenter involverer blandt andet bankens kunder, investorer, fællesskaber, lovgivere og NGO'er.

7.4.4 Gruppe 5 – opfølgning

Bankerne i gruppe 5 er blandt de største. Nordea er Nordens største bank, Santander er Europas næststørste bank, og J.P. Morgan Chase er Amerikas største bank og verdens sjette største bank. Figur 31 viser udviklingen i de tre bankers brug af de udvalgte internationale initiativer igennem de sidste tre år af den analyserede periode. De sidste tre år er mest interessante, da SDG'erne er trådt i kraft. Alle tre banker gør brug af GRI og PRI, men det er kun Nordea og Santander, der også anvender UNGC og SDG samt indarbejder SDG'erne i deres ESG-rapporter. Dette indikerer at de europæiske bankers interessenter i højere grad efterspørger inddragelsen af internationale initiativer i ESG-rapporteringen, set i forhold til J.P. Morgan, der er en amerikansk bank (Arvidsson, 2019). Nordea og Santander fastholder derved deres legitime status i samfundet ved at opfylde den sociale kontrakt med samfundet, der løbende tilpasses (Deegan & Unerman, 2011). Alle tre banker oplyser om, hvordan de har tæt dialog med deres interessenter i forhold til udarbejdelsen af deres ESG-strategier. Bankernes tætte relationer til deres interessenter samt brugen af væsentlighedsanalyser hjælper bankerne til løbende at have en forståelse for, hvilke krav der skal tilgodeses blandt interessenterne. Dette sikrer at bankernes ESG-rapporter indeholder de oplysninger, som efterspørges. Bankerne vedligeholder derved deres legitimitet. Figur 31 viser, hvilke SDG'er Nordea og Santander har valgt at prioritere igennem de sidste tre regnskabsår. Santander fastholder sine prioriteter igennem de tre år, mens Nordea skifter ud i sine højst prioriterede SDG'er fra år til år. Nordeas løbende udskiftning af sine prioriterede SDG'er kunne være et tegn på greenwashing i et forsøg på at opfylde interessenternes forventninger (Siano et al., 2017). Alle Nordeas ESG-rapporter indeholder dog en statsautoriseret revisorpåtegning, der sikrer validiteten af rapporternes indhold.

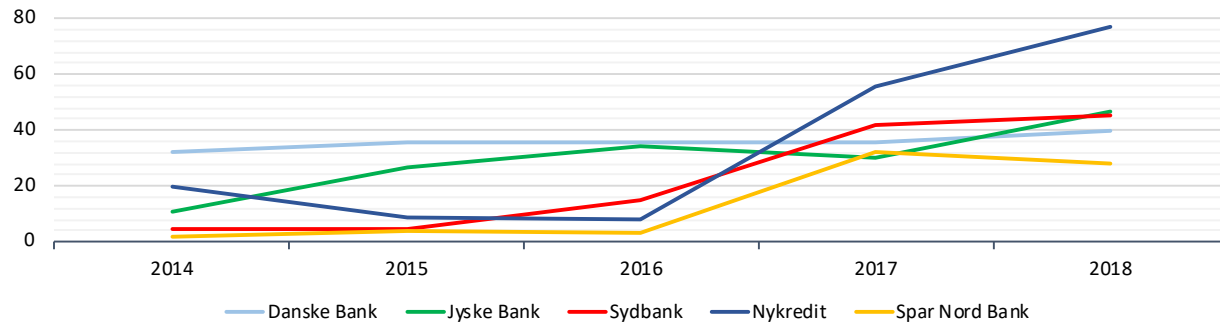
Gruppe 5	2016			2017			2018		
GRI	●	●	●	●	●	●	●	●	●
PRI	●	●	●	●	●	●	●	●	●
UNGC	●	●		●	●		●	●	
UN SDG'er	●	●		●	●		●	●	
1. Afskaf fattigdom	●								
2. Stop sult									
3. Sundhed og trivsel		●		●	●			●	
4. Kvalitetsuddannelse	●	●			●			●	
5. Ligestilling mellem kønnene		●			●			●	
6. Rent vand og sanitet									
7. Bæredygtig energi									
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst		●		●	●			●	
9. Industri, innovation og infrastruktur									
10. Mindre ulighed	●	●			●			●	
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund		●			●			●	
12. Ansvarligt forbrug og produktion		●			●			●	
13. Klimainsats	●	●		●	●			●	
14. Livet i havet									
15. Livet på land									
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner				●					
17. Partnerskaber for handling	●							●	
	N	S	MC	N	S	MC	N	S	MC

Figur 31: Udvikling af frivillig rapportering for udvalgte banker i gruppe 5.

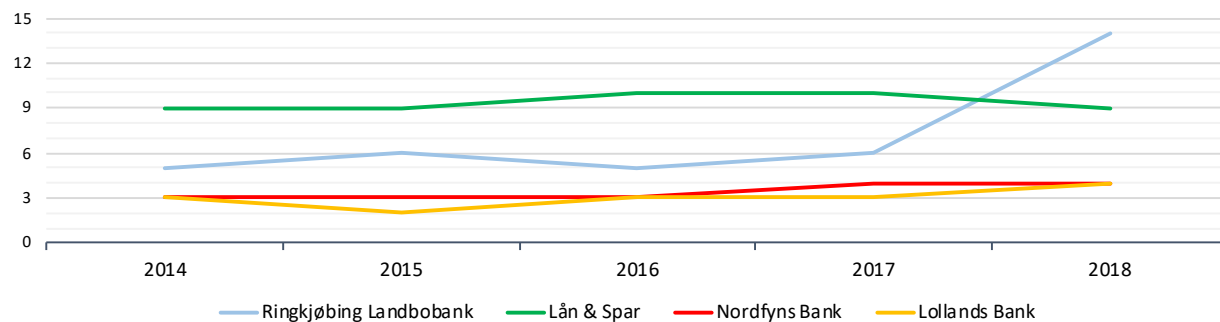
Figur 31 viser endvidere at Nordea og Santander prioriterer nogle af de samme SDG'er ind imellem. I år 2016 fokuserer begge banker på SDG 4 og 10. I år 2017 fokuserer begge banker på SDG 3, 8 og 13. I ESG-rapporterne for år 2018 er det kun Santander der tilkendegiver, hvilke SDG'er der prioriteres, hvorfor det ikke kan udledes om Nordea fokuserer på nogle af de samme SDG'er. Santander er dog mere konsistent i sine prioriterede SDG'er end Nordea, da Nordea ikke to år i træk har fokuseret på de samme SDG, mens Santander har prioriteret de samme 8 ud af de 17 SDG'er igennem de seneste tre år. Indholdsanalysen har vist at alle tre banker frivilligt har valgt at anvende nogle, hvis ikke alle de udvalgte internationale initiativer, hvilket betyder at bankerne har underlagt sig selv at overholde regulering på et internationalt niveau. Det må endvidere formodes at bankerne også er underlagt national regulering, hvorfor de både reguleres på et nationalt og internationalt niveau.

7.5 Sammenligning af gruppe 1, 2, 3 og 5

Farook & Roman (2007) og Khan et al. (2011) omtaler, hvorledes der er en sammenhæng mellem virksomheders størrelse og deres ESG-rapportering, herunder mængden af ESG-oplysninger samt længden af rapporteringen. Det samme har gjort sig gældende blandt afhandlingens undersøgte banker. Sammenholdes figur 32 og 33 er der en klar tendens, der viser at sideantallet for ESG-rapporter tilhørende bankerne i gruppe 1 er væsentligt højere i periodens sidste to år. I år 2018 er det gennemsnitslige sideantal bankernes ESG-rapporter 47,4 i gruppe 1 og 7,8 i gruppe 2 og 3, hvilket er i overensstemmelse med de førnævnte studier.

Figur 32: Sideantal for ESG-rapporter for udvalgte banker i gruppe 1 i perioden 2014 - 2018.

Figur 33: Sideantal for ESG-rapporter for udvalgte banker i gruppe 2 og 3 i perioden 2014 – 2018.

Farook & Roman (2007) siger ligeledes, at større virksomheder, der i højere grad eksponeres i offentligheden, inddrager flere ESG-oplysninger i deres rapportering. Blandt de undersøgte banker er Danske Bank særligt eksponeret i offentlighedens rampelys som følge af bankens store hvidvasknings-skandale. Skandaler i banksektoren medfører et forøget pres på bankerne i forhold til at udvikle og udarbejde bedre og mere retvisende ESG-rapporter, der opfylder samfundets forventninger (Khan et al., 2011).

Hos gruppe 1 var tendensen at de fleste banker skulle bruge nogle år på at tilpasse deres obligatoriske rapportering, før at denne overholdt kravene i den ajourførte lovgivning. Der var kun en bank, hvis ESG-rapportering overholdt den ajourførte lovgivning i år 2016. Året efter steg antallet til tre ud af fire, og i år 2018 overholdt fire ud af fem banker i gruppe 1 alle kravene i den ajourførte lovgivning.

I gruppe 2 var det kun Spar Nord Bank, hvis rapportering skulle overholde den nye lovgivning fra og med år 2016. Spar Nord Bank fik dog først tilpasset sin rapportering fra og med år 2018, så den overholdt den ajourførte lovgivning. De resterende udvalgte banker i gruppe 2 skulle først tilpasse deres ESG-rapportering til de nye regler med virkning fra regnskabsåret 2018, hvilket begge banker formåede at gøre til fulde, med undtagelse af Lån & Spar, der ikke oplyser om brugen af ikke-finansielle nøglepræstations-indikatorer.

I gruppe 3 skulle begge de udvalgte banker ligeledes først tilpasse deres ESG-rapportering fra og med regnskabsåret 2018, hvorfor deres ESG-rapportering var meget simpel de første fire år af den analyserede periode. Begge de udvalgte banker i gruppe 3 fik tilpasset deres ESG-rapportering i år 2018, så den overholdt kravene i den ajourførte lovgivning, med undtagelse af Lollands Bank, der hverken redegjorde for

sine forretningsrisici eller brugen af ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer. Ingen af de udvalgte banker i gruppe 2 eller 3 gør brug af de udvalgte internationale initiativer.

I gruppe 5 er der udelukkende set på de udvalgte bankers brug af frivillige internationale initiativer. Her kunne det udledes at de europæiske banker i højere grad gjorde brug af de udvalgte initiativer, og at den amerikanske bank ikke indarbejdede SDG'erne i dens ESG-rapporter. Dette antydede, at de europæiske interessenter er mere interesseret i de udvalgte internationale initiativer sammenlignet med de amerikanske interessenter (Arvidsson, 2019). De udvalgte banker i gruppe 5 oplyste alle om, hvordan de havde en åben dialog med deres interessenter, hvilket ikke fremgik hos de udvalgte banker i gruppe 2 og 3 og kun hos nogle af bankerne i gruppe 1.

De udvalgte banker i gruppe 1, 2 og 3 havde tilpasset deres obligatoriske rapportering i år 2018, hvilket viser at bankerne er omstillingsparate i forhold til at tilpasse rapporteringen, så den er i overensstemmelse med interessenternes og samfundets normer og værdier for derved at blive opfattet som legitime aktører i samfundet (Deegan & Unerman, 2011).

Figur 34 viser de udvalgte bankers interessenter identificeret ud fra den analyserede empiri. Af figuren fremgår det, at bankerne prioriterer forskellige grupper af interessenter. De større banker i gruppe 1 og 5 prioritere også forretningspartnere, lovgivere og øvrige interessenter sammenlignet med bankerne i gruppe 2 og 3, der foruden at fokusere på kunder, medarbejdere og investorer også prioritere lokalområderne, hvori de er aktive.

Interessenter	DB	JB	SB	Nyk	SNB	RL	LS	NB	LB	N	S	MC
Kunder	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Medarbejdere	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Investorer	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Forretningspartnere	●		●	●						●	●	●
Lovgivere	●		●	●						●		●
Øvrige	●		●	●						●	●	●
Lokalområde					●	●		●	●			

Figur 34: Udvalgte bankers interessenter identificeret ud fra deres rapportering.

Arvidsson (2019) understreger at alle virksomheder har flere forskellige typer af interessenter med forskellige forventninger og krav. Bankerne har dermed forskellige typer af sociale kontrakter, som de skal opfylde for at fremstå legitime i den sociale konstruktion de færdes i (Deegan & Unerman, 2011). De forskellige interessenter bevirker også, at bankerne ikke søger at opnå den samme legitimitet, da interessenterne stiller forskellige krav og forventninger til de respektive banker. Det er derfor vigtigt at bankerne har en løbende dialog med interessenterne for at kunne tilpasse rapportering og derved opretholde deres legitimitet (Arvidsson, 2019; Deegan & Unerman, 2011).

Det kan udledes af den analyserede empiri at udvalgte banker i gruppe 1 og 5 kan opnå legitimitet gennem brugen af internationale initiativer, hvor det oplyses, hvordan bankerne bidrager til den bæredygtige udvikling i ESG-rapporteringen, hvor bankerne i gruppe 2 og 3 primært søger at opnå legitimitet gennem overholdelse af den nationale lovgivning. De udvalgte banker i gruppe 2 har enten deres primære marked i hovedstadsområdet eller i Jylland, og de udvalgte banker i gruppe 3 har enten deres primære marked på Fyn eller Sydsjælland og Øerne, hvorfor disse banker også fokuserer på interessenterne i lokaleområderne. De udvalgte banker i gruppe 2 og 3 søger derved kun at overholde det økonomiske og legale ansvar, der

fremgår af Carrolls (2016) pyramide, hvor de udvalgte banker i gruppe 1 og 5 også søger at indfri det etiske ansvar ved at oplyse om, hvorledes bankerne bidrager til den bæredygtige udvikling gennem brugen af de udvalgte internationale initiativer.

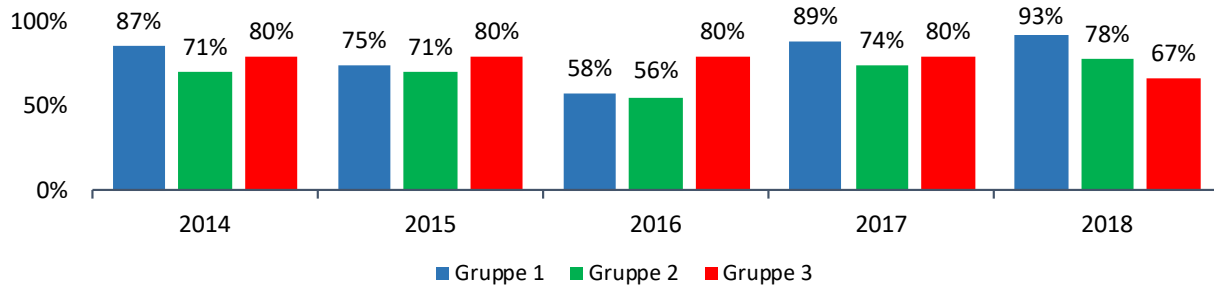
Bankerne i gruppe 1 og 5 har i løbet af den analyserede periode forsøgt at opnå legitimitet gennem indarbejdelse af SDG'erne i ESG-rapporterne. Danske Bank og Santander har, som de eneste prioriteret deres respektive udvalgte SDG'er igennem de udvalgte regnskabsår, siden disse blev indført. Sydbank, Nykredit og Spar Nord Bank har valgt at indarbejde SDG'erne i 1-2 år efter deres indførelse. Jyske Bank, Sydbank og Nordea har alle foretaget udskiftninger samt tilføjelser i deres prioriterede portefølje af SDG'er i løbet af de analyserede regnskabsår. Dette kunne være et tegn på greenwashing, hvor bankerne søger at opnå legitimitet ved at rapportere på flest mulige SDG'er for at opfylde interessenternes forventninger, men uden at have nogle konkrete bæredygtige initiativer i gang (Siano et al., 2017). Bankerne kan dog mindske denne risiko ved at indhente en uafhængig statsautoriseret revisorpåtegning, der validerer ESG-rapporternes indhold. En anden forklaring på, hvorfor nogle banker vælger at ændre i de prioriterede SDG'er kunne hænge sammen med at bankerne gennem dialoger med sine interessenter eller væsentlighedsanalyser løbende var blevet klogere på, hvilke SDG'er interessenterne føler, der bør vægtes højest.

Figur 35: Højest prioriterede SDG'er blandt udvalgte banker i gruppe 1 og 5 i ESG-rapport for år 2018.

Sammenholdes ESG-rapporterne for regnskabsåret 2018 for de udvalgte banker i gruppe 1 og 5, ses det, at tre ud af de syv banker i Europa anvender GRI, seks ud af syv banker i Europa anvender PRI og UNGC, og at syv ud af de syv udvalgte banker i Europa indarbejder SDG i deres ESG-rapportering. Ud af de prioriterede SDG'er, er det SDG 4, 8, 11 og 13, der optræder hyppigst. De optræder hos minimum fire ud af de syv banker valgt i gruppe 1 og 5. Årsagen til, at bankerne ikke prioriterer de samme SDG'er kan formentlig henføres, til at bankerne har forskellige interessenter, hvis forventninger og krav varierer (Arvidsson, 2019).

Sammenholdes de forskellige grupper af banker, er det tydeligt, at de ikke søger at opnå den samme form for legitimitet. De udvalgte banker i gruppe 1 og 5 fokuserer på et andet sæt af interessenterne end de udvalgte banker i gruppe 2 og 3, hvor det fremgår af figur 34, hvis forventninger og krav de skal tilgodesee. Dette afspejles i deres ESG-rapportering, der er markant mere gennearbejdet og fyldestgørende end de mindre banker, hvis rapportering blot opfylder den nationale lovgivnings mindstekrav, hvilket figur 32 og 33 understøtter. Bankerne i gruppe 2 og 3 fokuserer til gengæld på lokalområderne, hvori de er aktive. Figur 36 viser den gennemsnitlige rapporteringsgrad for bankerne i gruppe 1, 2 og 3 i løbet af den udvalgte periode. Gruppe 1's rapporteringsgrad er omkring 90% i tre ud af de fem år, gruppe 2's rapporteringsgrad er 80% i fire ud af de fem år og gruppe 3's rapporteringsgrad er mellem 70% og 80% i fire ud af de fem år. Dette indikerer at bankerne i gruppe 1 søger at opnå en anden form for legitimitet igennem brugen af frivillig rapportering, hvor de bidrager til den bæredygtige udvikling, hvorimod de udvalgte banker i gruppe 2 og 3 blot ønsker at udarbejde en fyldestgørende rapportering, der overholder de obligatoriske krav, som loven påkræver.

Figur 36: Gennemsnitslig rapporteringsgrad for gruppe 1, 2 og 3 igennem den udvalgte periode.

Det betyder, at bankerne i gruppe 1 frivilligt har underlagt sig at skulle overholde krav og retningslinjer fra internationale organisationer såsom FN foruden den obligatoriske rapportering, der reguleres af de danske lovgivere. Det betyder ikke at de mindre banker ikke påvirkes af supranationale institutioner, eftersom det er EU's EU-direktiv 2014/95/EU, der har medført ændringer til den nationale lovgivning, som alle de udvalgte banker er underlagt. Det kan dermed udledes at alle banker uanset størrelse bliver reguleret på et nationalt plan igennem lovgivningen, og at de store banker, der frivilligt har valgt at anerkende og følge de internationale initiativer, også er underlagt at skulle overholde retningslinjer og krav på et internationalt plan (Trnski, 2005). Arvidsson (2019) påpeger, at det store udvalg af internationale initiativer skaber et komplekst rapporteringslandskab, som virksomheder skal navigere i når de skal vælge begrebsrammer, standarder og retningslinjer til udarbejdelsen af deres rapportering. Dette skaber efterspørgslen efter én begrebsramme, der er globalt accepteret og anerkendt.

7.6 Opsummering

Kapitel 7 har vist at der er en positiv sammenhæng mellem bankernes størrelse og ESG-rapportering, herunder mængde af oplysninger i ESG-rapporten og rapportens længde samt at de større banker er mere eksponeret over for offentlighedens rampelys. Analysen har ligeledes sammenholdt, hvilke interessenter de udvalgte banker prioriterer, hvilket er med til at forklare, at bankerne ikke søger at opnå den samme form for legitimitet, da bankerne har forskellige interessenter med forskellige forventninger og krav, som bankerne løbende søger at tilgodese igennem brugen af kontinuerlig dialog. Derfor gør nogle banker brug af frivillig rapportering og andre kun holder sig kun til den obligatoriske rapportering samt berører, hvordan legitimitet kan opnås på falske præmisser gennem greenwashing. Kapitlet sammenholder endvidere gruppe 1, 2 og 3's rapporteringsgrad, der ligeledes er med til at forklare at de forskellige grupperinger af banker søger at opnå forskellige former for legitimitet. Kapitlet afsluttes med at udlede at alle de udvalgte banker i påvirkes af multi-level governance uagtet deres størrelse, da beslutninger taget på europæisk niveau også påvirker den nationale lovgivning samt at det store udvalg af internationale initiativer skaber et kompliceret rapporteringslandskab for virksomheder, der udarbejder frivillig rapportering.

8. Konklusion og videre arbejde med studiet

Kapitel 8 præsenterer først afhandlingens konklusion på den overordnede problemformulering samt besvarelser af de tilhørende underspørgsmål og redegør efterfølgende for, hvordan afhandlingens arbejde kan videreføres.

8.1 Konklusion

Afhandlingen er den første af sin art i Danmark til at undersøge, hvordan ESG-rapporteringen har udviklet sig i banksektoren i tidsperioden 2014 til 2018. ESG-rapportering består som udgangspunkt af den obligatoriske rapportering, men kan også indeholde frivillig rapportering. Den obligatoriske rapportering forholder sig til de oplysninger, som loven kræver oplyst. Den frivillige rapportering er frivilligt indarbejdet af virksomheden og refererer til internationale initiativer eller begrebsrammer, som banken frivilligt vælger at følge.

Udviklingen af den obligatoriske rapportering har været styret af den danske lovgivning, som er blevet ajourført i løbet af den undersøgte periode. Lovgivningen blev ajourført af to omgange, hvilket har betydet at bankernes rapportering har udviklet sig forskelligt igennem perioden. Den obligatoriske rapportering for banker med mere end 500 medarbejdere blev skærpet fra år 2016, hvilket betød at bankerne skulle rapportere mere målrettet om ESG. Det samme gør sig gældende for banker med mindre end 500 medarbejdere, blot med virkning fra år 2018. Afhandlingens analyse viser at banker med mere end 500 medarbejdere brugte længere tid på at tilpasse deres rapportering sammenlignet med banker med mindre end 500 medarbejdere. Alle banker havde dog tilpasset deres rapportering, så den mere eller mindre, opfyldte lovgivningens krav for den obligatoriske rapportering i år 2018.

Udviklingen af den frivillige rapportering blandt de større banker, der tilhører finanstilsynets gruppe 1 og 5, har set en øget anvendelse af de udvalgte internationale initiativer igennem den analyserede periode. I år 2018 havde 4 ud af 5 banker i gruppe 1 indarbejdet PRI, UNGC og SDG i deres ESG-rapportering, hvilket er en klar forbedring sammenlignet med år 2014. Blandt de større banker der tilhører Finanstilsynets gruppe 1 og 5, som indarbejder SDG'erne er nogle banker mere konsekvente i forhold til, hvilke SDG'er de prioriterer, mens andre udskifter deres prioriterede SDG'er igennem årene. Det gør sig gældende for både gruppe 1 og 5. Er bankerne ikke konsekvente i forhold til, hvilke SDG'er der prioriteres øger det sandsynligheden for at der er kunne være tale om greenwashing. Afhandlingen har vist at bankerne oftest prioriterer SDG 4, 8, 11 og 13.

Afhandlingen har vist at bankerne kan inddeles i to grupperinger i forhold til, hvordan der rapporteres på ESG. Analysen har vist at ESG-rapporteringen for bankerne i Finanstilsynets gruppe 1 og 5 består af obligatorisk og frivillig rapportering, mens at ESG-rapporteringen for bankerne i finanstilsynets gruppe 2 og 3 udelukkende består af obligatorisk rapportering. Bankerne kan derved inddeles i to grupperinger baseret på deres ESG-rapportering. Der er de større banker, som både gør brug af obligatorisk og frivillig rapportering, og så er der de mindre banker, som udelukkende gør brug den obligatoriske rapportering. Den tydelige forskel imellem de to grupperinger, er bankernes størrelse. Spar Nord Bank er et godt eksempel herpå, da banken har rykket sig fra Finanstilsynets gruppe 2 til gruppe 1 i løbet af den undersøgte periode. Spar Nord Bank er ligeledes gået fra udelukkende at forholde sig til den obligatoriske rapportering til også at indarbejde frivillig rapportering.

Bankernes størrelse udgør dermed en væsentlig faktor for forståelsen af, hvorfor de større banker benytter både obligatorisk og frivillig rapportering. Gennem en sammenholdelse af, hvilke interessenter

bankerne fokuserede på, stod det ligeledes klart, at de mindre banker fokuserer på lokalområderne, hvori de er aktive. De større banker er ligeledes mere udsat for offentlighedens rampelys grundet deres størrelse. Skandaler såsom Danske Banks hvidvaskningsskandale sætter et fokus på banksektoren, hvilket øger forventningspresset til kvaliteten af de større bankers rapportering, hvilket afspejles i mængden af ESG-oplysninger, der bliver rapporteret. Forskellen imellem de to grupperinger af banker antyder endvidere at bankerne ikke søger at opnå den samme form for legitimitet. Bankerne skal foruden at forholde sig til henholdsvis obligatorisk og frivillig rapportering ligeledes forholde sig til deres forskellige interessenter, som har forskellige forventninger og krav for at opnå legitimitet i den sociale konstruktion, som de er en del af.

Udviklingen af banksektorens ESG-rapportering er drevet af flere faktorer. I Europa var det særligt EU-direktivet 2014/95/EU, som har haft stor indflydelse på den obligatoriske rapportering, som den danske lovgivnings ÅRL 99a, der forholder sig til ESG, er baseret på. Tidligere havde virksomheder mere frihed med hensyn til, hvad ESG-rapporteringen skulle indeholde. Men efter at den danske lovgivning blev ajourført, som følge af EU-direktivet, er kravene til virksomhedernes ESG-rapportering blevet skærpet, da der nu er minimumskrav, som virksomhederne skal opfylde, såfremt de ønsker at overholde den nationale lovgivning. Dernæst er der den frivillige regulering, der igennem de seneste tre årtier har været under løbende udvikling for at forbedre rapporteringen. Her har introduktion af FN's SDG'er bidraget til at øge antallet af internationale initiativer, der anvendes i den frivillige rapportering. Skandaler er ligeledes også med til at sætte fokus på banksektoren, hvilket øger forventninger til bankernes ESG-rapportering.

Overordnet set har ESG-rapportering i banksektoren udviklet sig i en mere retvisende retning igennem perioden 2014 - 2018. Rapporteringen er blevet mere oplysende grundet de skærpede krav i lovgivningen. Yderligere har landets største banker taget godt imod SDG'erne og indarbejdet disse i deres rapportering for derved at bidrage til den bæredygtige udvikling, der er på den globale dagsorden.

8.2 Perspektivering

Afhandlingen har lagt grundstenene for forståelsen af, hvordan ESG rapporteres i banksektoren. For at bygge videre på afhandlingens opdagelser kunne man med fordel interviewe medarbejdere i de udvalgte virksomheder, som er ansvarlige for at udarbejde ESG-rapporteringen. Man kunne endvidere udvide populationen for at opnå et større empirisk grundlag for at danne mere generaliserende konklusioner for den danske banksektor. Det kunne ligeledes være interessant at undersøge, om udviklingen har været den samme på europæisk niveau sammenholdt med de danske banker.

Man kunne udvide det teoretiske grundlag til at inkludere isomorfisme og gennem interviews spørge ind til, i hvilken grad virksomhedernes lader sig inspirere af konkurrenternes rapportering. Ligeledes kunne man inddrage principal/agentteorien og undersøge, hvordan bankerne (agent) opfylder samfundets (principal) forventninger og eventuelt i højere grad se på bankernes brug af væsentlighedsanalyser.

Man kunne undersøge, hvilken rolle ESG har haft på bankernes finansielle instrumenter samt undersøge udviklingen i bankernes grønne produkter og løsninger.

Afhandlingen kan se at bankernes rapportering er blevet mere kvalitativt oplysende. Finansforeningen, FSR og Nasdaq har samarbejdet om et forslag til brugen af ESG-hoved- og nøgletal i årsrapporten, hvilket åbner op for fremtidig forskning i brugen af ESG-hoved- og nøgletal i ESG-rapporteringen.

Litteraturliste

- Ader, C. R. (1995). A Longitudinal Study of Agenda Setting for the Issue of Environmental Pollution. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 72(2), 300–311.
<https://doi.org/10.1177/107769909507200204>
- Andersen, B. H. (2019). indholdsanalyse | Gyldendal - Den Store Danske. Retrieved August 2, 2019, from http://denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Sociologi/Sociologisk_metodologi/indholdsanalyse
- Andersen, I. (2013). *Den skinbarlige virkelighed - vidensproduktion i samfundsvidenskaberne*.
<https://doi.org/10.1007/s13398-014-0173-7.2>
- Arvidsson, S. (2019). *The 1st SUBREA Conference Report: A focus on challenges and future knowledge-needs*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/330857835_The_1st_SUBREA_Conference_Report_A_focus_on_challenges_and_future_knowledge-needs
- Bebbington, J., & Unerman, J. (2018). Achieving the United Nations Sustainable Development Goals. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 31(1), 2–24. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-05-2017-2929>
- Berlingske. (2012). Nykredits historie. Retrieved July 8, 2019, from <https://www.berlingske.dk/business/nykredits-historie>
- Brusseau, J. (2013). *Business Ethics - Chapter 13, Section 13.2: Three Theories of Corporate Social Responsibility*. Retrieved from <https://2012books.lardbucket.org/books/business-ethics/s17-02-three-theories-of-corporate-so.html>
- Calabrese, A., Costa, R., Levaldi, N., & Menichini, T. (2016). A fuzzy analytic hierarchy process method to support materiality assessment in sustainability reporting. *Journal of Cleaner Production*, 121, 248–264. <https://doi.org/10.1016/J.JCLEPRO.2015.12.005>
- Carroll, A. B. (1991). The pyramid of corporate social responsibility: Toward the moral management of organizational stakeholders. *Business Horizons*. [https://doi.org/10.1016/0007-6813\(91\)90005-G](https://doi.org/10.1016/0007-6813(91)90005-G)
- Carroll, A. B. (2016). Carroll's pyramid of CSR: taking another look. *International Journal of Corporate Social Responsibility*, 1(1), 3. <https://doi.org/10.1186/s40991-016-0004-6>
- Corporate Reporting Dialogue. (2019). *The Sustainable Development Goals and the future of corporate reporting*. Retrieved from <http://corporatereportingdialogue.com/wp-content/uploads/2019/03/The-Sustainable-Development-Goals-and-the-future-of-corporate-reporting-1.pdf>
- CSR-Mærket. (2019). Hvad er CSR? Hvordan kan virksomheder arbejde med CSR? Retrieved July 2, 2019, from <https://csr-maerket.dk/csr/>
- DAC. (2017). *1987 | Brundtland Rapporten: Vores Fælles Fremtid*. Retrieved from <https://dac.dk/wp-content/uploads/2017/10/Brundtland-rapporten.pdf>
- Danmarks Nationalbank. (2019). *Danskerne har nu over 900 mia. kr. i bankerne*. Retrieved from [https://www.nationalbanken.dk/da/statistik/find_statistik/Documents/Balancestatistik for penge-og realkreditinstitutter/Bank og realkredit balancer 20190528.pdf](https://www.nationalbanken.dk/da/statistik/find_statistik/Documents/Balancestatistik%20for%20penge-og%20realkreditinstitutter/Bank%20og%20realkredit%20balancer%2020190528.pdf)

- Danske Bank. (2019). Om os | Danske Bank. Retrieved July 8, 2019, from <https://danskebank.com/da/om-os>
- Danske Bank Group. (2015). *Corporate Responsibility 2014*.
- Danske Bank Group. (2016). *Corporate Responsibility 2015*.
- Danske Bank Group. (2017). *Corporate Responsibility 2016*.
- Danske Bank Group. (2018). *Corporate Responsibility 2017*.
- Danske Bank Group. (2019a). *Corporate Responsibility 2018*.
- Danske Bank Group. (2019b). *Danske Bank Group - Annual Report 2018*. Retrieved from <https://danskebank.com/-/media/danske-bank-com/file-cloud/2019/2/annual-report-2018.pdf>
- Deegan, C., & Unerman, J. (2011). *Financial Accounting Theory* (Second Eur).
- Dhaliwal, D. S., Li, O. Z., Tsang, A., & Yang, Y. G. (2011). Voluntary Nonfinancial Disclosure and the Cost of Equity Capital: The Initiation of Corporate Social Responsibility Reporting. *The Accounting Review*, 86(1), 59–100. <https://doi.org/10.2308/accr.00000005>
- Dowling, J., & Pfeffer, J. (1975). Organizational Legitimacy: Social Values and Organizational Behavior. *The Pacific Sociological Review*, 18(1), 122–136. <https://doi.org/10.2307/1388226>
- EBF. (2019). SUSTAINABLE FINANCE - European Banking Federation. Retrieved July 8, 2019, from <https://www.ebf.eu/priorities/financing-growth/sustainable-finance/>
- Elkington, J. (2018). 25 Years Ago I Coined the Phrase “Triple Bottom Line.” Here’s Why It’s Time to Rethink It. Retrieved September 12, 2019, from <https://hbr.org/2018/06/25-years-ago-i-coined-the-phrase-triple-bottom-line-heres-why-im-giving-up-on-it>
- Erhvervsministeriet. (2008). Lov om ændring af årsregnskabsloven - Redegørelse for samfundsansvar i større virksomheder - retsinformation.dk. Retrieved July 27, 2019, from <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=122862>
- Erhvervsministeriet. (2014). Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Retrieved August 2, 2019, from <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=162328>
- Erhvervsministeriet. (2015a). Bekendtgørelse af årsregnskabsloven - retsinformation.dk - LBK nr 1580 af 10/12/2015. Retrieved July 5, 2019, from <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=175792#id43513f07-7fbc-45e9-9a55-1f5f73b509d6>
- Erhvervsministeriet. (2015b). LBK nr. 1580 af 10/12/2015 - retsinformation.dk. Retrieved September 5, 2019, from <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=175792>
- Erhvervsministeriet. (2015c). Lov om ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love - Reduktion af administrative byrder, tilpasning til de internationale regnskabsstandarder, gennemførelse af det nye regnskabsdirektiv og af ændringer til gennemsigtighedsdirektivet m.v. - rets. Retrieved September 5, 2019, from <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=170627>
- Erhvervsministeriet. (2015d). Lov om ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love - Reduktion af administrative byrder, tilpasning til de internationale regnskabsstandarder, gennemførelse af

- det nye regnskabsdirektiv og af ændringer til gennemsigtighedsdirektivet m.v. - rets. Retrieved September 5, 2019, from <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=170627>
- Erhvervsministeriet. (2016). Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. - retsinformation.dk. Retrieved August 2, 2019, from <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=180131>
- Erhvervsministeriet. (2017). Lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) - retsinformation.dk. Retrieved July 1, 2019, from <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=191822#iddfafcaa1-1a7f-4e7b-b171-dacd656679ed>
- Erhvervsstyrelsen. (2019). Lovkrav | samfundsansvar.dk. Retrieved July 6, 2019, from <https://samfundsansvar.dk/lovkrav>
- Europa-Kommissionen. (2019). Non-financial reporting | European Commission. Retrieved July 10, 2019, from https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/company-reporting/non-financial-reporting_en#overview
- Europa-Kommissionen. (2017). *Retningslinjer for ikke-finansielle rapportering (metode til rapportering af ikke-finansielle oplysninger)*. Retrieved from http://ec.europa.eu/finance/company-reporting/non-financial-reporting/index_en.htm#related-documents.
- Europa-Parlamentet. (2013). EU-direktiv 2013/34/EU. Retrieved July 10, 2019, from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013L0034&from=EN#d1e4485-19-1>
- Europa-Parlamentet. (2014). *EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2014/95/EU af 22. oktober 2014 om ændring af direktiv 2013/34/EU for så vidt angår offentliggørelse af ikke-finansielle oplysninger og oplysninger om mangfoldighed for visse store virksomheder og koncerner*. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0095&from=IT>
- Farook, S., & Roman, L. (2007). Banking on Islam? Determinants of corporate social responsibility disclosure. *Advances in Islamic Economics and Finance: Proceedings of 6th International Conference on Islamic Economics and Finance*.
- Fernando, S., & Lawrence, S. (2014). A Theoretical Framework for CSR Practices: Integrating Legitimacy Theory, Stakeholder Theory and Institutional Theory. *Journal of Theoretical Accounting Research*.
- Finanstilsynet. (2019). Pengeinstitutternes størrelsesgruppering. Retrieved May 19, 2019, from <https://www.finanstilsynet.dk/Tal-og-Fakta/Statistik/Statistik-om-sektoren/Pengeinstitutternes-stoerrelsesgruppering>
- FN. (2004). UN Global Compact | UN Procurement Division. Retrieved July 10, 2019, from <https://www.un.org/Depts/ptd/about-us/un-global-compact>
- FN. (2019a). Kommunikationsmateriale | Verdensmålene - for bæredygtig udvikling. Retrieved July 2, 2019, from <https://www.verdensmaalene.dk/kommunikationsmateriale>
- FN. (2019b). SDGs .. Sustainable Development Knowledge Platform. Retrieved July 10, 2019, from <https://sustainabledevelopment.un.org/sdgs>
- Folketinget. (2019). Beslutningsprocessen i EU / Folketingets EU-Oplysning. Retrieved September 5, 2019, from <https://www.eu.dk/da/fakta-om-eu/saadan-lovgiver-eu/beslutningsprocessen-i-eu>

- Formisano, V., Fedele, M., & Calabrese, M. (2018). The strategic priorities in the materiality matrix of the banking enterprise. *TQM Journal*. <https://doi.org/10.1108/TQM-11-2017-0134>
- FSR. (2018). *Krav Til Virksomhedens Redegørelse for Samfundsansvar*. Retrieved from [https://www.fsr.dk/~media/Files/Faglig viden/Publikationer/99a 2015/Nye krav til redegørelse for samfundsansvar inkl skemaerFSRdanske revisorerseptember 2015.ashx](https://www.fsr.dk/~media/Files/Faglig%20viden/Publikationer/99a%202015/Nye%20krav%20til%20redegørelse%20for%20samfundsansvar%20inkl%20skemaerFSRdanske%20revisorerseptember%202015.ashx)
- gkstrategy. (2017). CSR was so 90s. It's time for ESG. Retrieved August 1, 2019, from <https://gkstrategy.com/blog/csr-90s-time-esg/>
- GRI. (2016). *Define What Matter - Do companies and investors agree on what is material?* Retrieved from <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/GRI-DefiningMateriality2016.pdf>
- GRI. (2019a). About GRI. Retrieved July 1, 2019, from <https://www.globalreporting.org/Information/about-gri/Pages/default.aspx>
- GRI. (2019b). GRI'S Alliances and Synergies. Retrieved July 1, 2019, from <https://www.globalreporting.org/information/about-gri/alliances-and-synergies/Pages/default.aspx>
- GRI. (2019c). Sustainability Reporting. Retrieved July 2, 2019, from <https://www.globalreporting.org/information/sustainability-reporting/Pages/default.aspx>
- GRI. (2019d). UNGC and GRI. Retrieved July 2, 2019, from <https://www.globalreporting.org/information/about-gri/alliances-and-synergies/pages/ungc-and-gri.aspx>
- GRI & UNGC. (2018). *Integrating The SDG's Into Corporate Reporting: A Practical Guide*. Retrieved from https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/GRI_UNGC_Reporting-on-SDGs_Practical_Guide.pdf
- IIRC. (2013). *The International Framework*. Retrieved from www.theiirc.org,
- Information. (2018). Grøn pension: Kan vi redde klimaet ved at investere vores pensionsopsparing bæredygtigt? | Information. Retrieved July 11, 2019, from <https://www.information.dk/indland/2018/09/omlaegge-pensionen-betyder-mere-klimaet-dit-forbrug-siger-nordea-chef-tager-paa-ordet>
- Ioannou, I., & Serafeim, G. (2017). *The Consequences of Mandatory Corporate Sustainability Reporting*. Retrieved from <https://poseidon01.ssrn.com/delivery.php?ID=1600860920660690670770900951101211190060190330780690201101170701220840910930030650730370330290080620551240921060990040220141220530270610510310071080680700890241210720300401131021200700230990051180650251211170891>
- ISO. (2019). ISO 26000:2010(en), Guidance on social responsibility. Retrieved July 2, 2019, from <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:26000:ed-1:v1:en>
- J.P. Morgan Chase & Co. (2015a). *Annual Report 2014*.
- J.P. Morgan Chase & Co. (2015b). *Corporate Responsibility Report 2014*.
- J.P. Morgan Chase & Co. (2016a). *Annual Report 2015*.

- J.P. Morgan Chase & Co. (2016b). *Corporate Responsibility Report 2015*. Retrieved from <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,shib&db=bth&AN=36904760&site=ehost-live&custid=s4121186>
- J.P. Morgan Chase & Co. (2016c). *Environmental, Social and Governance Report 2015*. <https://doi.org/10.1017/CBO9781107415324.004>
- J.P. Morgan Chase & Co. (2017a). *Annual Report 2016*.
- J.P. Morgan Chase & Co. (2017b). *Corporate Responsibility Report 2016*. <https://doi.org/10.4324/9781315604527-9>
- J.P. Morgan Chase & Co. (2017c). *Environmental, Social and Governance Report 2016*. <https://doi.org/10.1002/ejoc.201200111>
- J.P. Morgan Chase & Co. (2018a). *Annual Report 2017*. Retrieved from <https://www.jpmorganchase.com/corporate/investor-relations/document/annualreport-2017.pdf>
- J.P. Morgan Chase & Co. (2018b). *Corporate Responsibility Report 2017*. Retrieved from <http://www.worldbank.org/en/about/annual-report>
- J.P. Morgan Chase & Co. (2018c). *Environmental, Social and Governance Report 2017*.
- J.P. Morgan Chase & Co. (2019a). *Annual Report 2018*.
- J.P. Morgan Chase & Co. (2019b). *Corporate Responsibility Report 2018*.
- J.P. Morgan Chase & Co. (2019c). *Environmental, Social and Governance Report 2018*.
- J.P. Morgan Chase & Co. (2019d). Our History | JPMorgan Chase & Co. Retrieved July 9, 2019, from <https://www.jpmorganchase.com/corporate/About-JPMC/our-history.htm>
- Jyske Bank. (2019a). *Annual Report 2018*. <https://doi.org/10.3934/math.2019.1.166>
- Jyske Bank. (2019b). Jyske Bank - Facts about activities, scope, and special features. Retrieved July 8, 2019, from <https://investor.jyskebank.com/about>
- Jyske Bank Group. (2015). *Report on Corporate Social Responsibility*.
- Jyske Bank Group. (2016). *CSR Report 2015*.
- Jyske Bank Group. (2017). *The Jyske Bank Group 's sustainability initiatives and report on corporate social responsibility 2016*.
- Jyske Bank Group. (2018). *The Jyske Bank Group 's sustainability initiatives and report on corporate social responsibility 2017*.
- Jyske Bank Group. (2019). *Jyske Bank 2018 Corporate Social Responsibility Report*.
- Kell, G. (2014). Five trends that show corporate responsibility is here to stay | Guardian Sustainable Business | The Guardian. Retrieved July 2, 2019, from <https://www.theguardian.com/sustainable-business/blog/five-trends-corporate-social-responsibility-global-movement>
- Khan, H., Halabi, A. K., & Samy, M. (2009). Corporate social responsibility (CSR) reporting: a study of selected banking companies in Bangladesh. *Social Responsibility Journal*, 5(3), 344–357. <https://doi.org/10.1108/17471110910977276>

- Khan, M. H. U. Z., Islam, M. A., Fatima, J. K., & Ahmed, K. (2011). Corporate sustainability reporting of major commercial banks in line with GRI: Bangladesh evidence. *Social Responsibility Journal*. <https://doi.org/10.1108/17471111111154509>
- Khan, M., Lockhart, J., & Bathurst, R. (2018). *Content Analysis of Corporate Social Responsibility Disclosures : An Assessment of Approaches*.
- KPMG. (2017). *The KPMG Survey of Corporate Responsibility Reporting 2017*. Retrieved from www.kpmg.com/crreporting
- Krippendorff, K. (2018). *Content analysis : an introduction to its methodology*. Retrieved from <http://us.sagepub.com/en-us/nam/content-analysis/book258450>
- Lån & Spar. (2015). *Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar 2014*.
- Lån & Spar. (2016). *Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar 2015*.
- Lån & Spar. (2017). *Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar 2016*.
- Lån & Spar. (2018). *Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar 2017*.
- Lån & Spar. (2019a). *Årsrapport 2018*.
- Lån & Spar. (2019b). *CSR-rapport 2018*.
- Lån & Spar. (2019c). Om Lån & Spar | Lån & Spar. Retrieved July 8, 2019, from <https://www.lsb.dk/om-laan-og-spar>
- Lindblom, C. K. (1993). The Implications of Organisational Legitimacy for Corporate Social Performance and Disclosure. *Critical Perspectives on Accounting Conference*. New York.
- Lollands Bank. (2015). *Lollands Banks politik for samfundsansvar 2014*.
- Lollands Bank. (2016). *Lollands Banks politik for samfundsansvar 2015*.
- Lollands Bank. (2017). *CSR - Samfundsansvar 2016*.
- Lollands Bank. (2018). *Lollands Banks politik for samfundsansvar 2017*.
- Lollands Bank. (2019a). *Årsrapport 2018*.
- Lollands Bank. (2019b). Om Lollands Bank - Lollands Bank | Altid nærværende. Retrieved July 8, 2019, from <https://www.lollandsbank.dk/banken/om-lollands-bank/>
- Lollands Bank. (2019c). *Samfundsansvar 2018*.
- Miljøstyrelsen. (2019). Hvad er bæredygtig udvikling? | Miljøstyrelsen. Retrieved July 10, 2019, from <https://mst.dk/erhverv/groen-virksomhed/baeredygtig-udvikling/hvad-er-baeredygtig-udvikling/>
- Milne, M. J., & Gray, R. (2013). W(h)ither Ecology? The Triple Bottom Line, the Global Reporting Initiative, and Corporate Sustainability Reporting. *Journal of Business Ethics*, 118(1), 13–29. <https://doi.org/10.1007/s10551-012-1543-8>
- Narwal, M. (2007). CSR Initiatives of Indian Banking Industry. *Social Responsibility Journal*, 3(4), 49–60. <https://doi.org/10.1108/17471110710840233>
- Nordea. (2015). *CSR Report 2014*.

- Nordea. (2016). *Sustainability Report 2015*. Retrieved from <http://database.globalreporting.org/reports/42215/>
- Nordea. (2017). *Sustainability Report 2016*.
- Nordea. (2018). *Sustainability Report 2017*. <https://doi.org/10.1056/NEJM193612032152313>
- Nordea. (2019a). *Annual Report 2018*.
- Nordea. (2019b). *Sustainability Report 2018*. <https://doi.org/10.1056/NEJM193612032152313>
- Nordea. (2019c). Vores historie | nordea.com. Retrieved July 8, 2019, from <https://www.nordea.com/da/om-nordea/hvem-vi-er/vores-historie/>
- Nordfyns Bank. (2015a). *Årsrapport 2014*.
- Nordfyns Bank. (2015b). *Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar 2014*.
- Nordfyns Bank. (2016a). *Årsrapport 2015*.
- Nordfyns Bank. (2016b). *Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar 2015*.
- Nordfyns Bank. (2017a). *Årsrapport 2016*.
- Nordfyns Bank. (2017b). *Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar 2016*.
- Nordfyns Bank. (2018a). *Årsrapport 2017*.
- Nordfyns Bank. (2018b). *Årsrapport 2018*.
- Nordfyns Bank. (2018c). *Redegørelse om samfundsansvar 2017*. Retrieved from <https://nordjyskemedier.dk/media/1477/redegoerelse-om-samfundsansvar-2016.pdf>
- Nordfyns Bank. (2019). *Redegørelse om samfundsansvar 2018*.
- Nykredit. (2015). *CSR-rapport 2014*.
- Nykredit. (2016a). *Årsrapport 2015*.
- Nykredit. (2016b). *Årsrapport 2016*.
- Nykredit. (2016c). *Nykredit i samspil med samfundet 2015*.
- Nykredit. (2017). *Nykredit i samspil med samfundet 2016*.
- Nykredit. (2018). *CSR-rapport 2017*.
- Nykredit. (2019a). Fundament. Retrieved July 8, 2019, from <https://www.nykredit.com/om-os/fundament/>
- Nykredit. (2019b). *Nykredit- koncernen Vi tror på hele Danmark Rapport om samfundsansvar 2018*.
- Nykredit. (2019c). *Nykredit koncernen Årsrapport 2018*.
- OECD. (2011). *OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder*. Retrieved from https://samfundsansvar.dk/sites/default/files/media/oecds_retningslinjer_for_multinationale_virksomheder.pdf

- Ponte, S., & Cheyns, E. (2013). Voluntary standards, expert knowledge and the governance of sustainability networks. *Global Networks*, 13(4), 459–477. <https://doi.org/10.1111/glob.12011>
- PRI. (2019a). About the PRI | Other | PRI. Retrieved July 2, 2019, from <https://www.unpri.org/pri/about-the-pri>
- PRI. (2019b). Danske Bank | Signatories | PRI. Retrieved July 12, 2019, from <https://www.unpri.org/signatories/danske-bank/1106.article>
- PRI. (2019c). J.P. Morgan Asset Management | Signatories | PRI. Retrieved July 15, 2019, from <https://www.unpri.org/signatories/jp-morgan-asset-management/1364.article>
- PRI. (2019d). Jyske Bank A/S | Signatories | PRI. Retrieved July 12, 2019, from <https://www.unpri.org/signatories/jyske-bank-a/s/1369.article>
- PRI. (2019e). Nykredit Realkredit Group | Signatories | PRI. Retrieved July 13, 2019, from <https://www.unpri.org/signatories/nykredit-realkredit-group/1569.article>
- PRI. (2019f). Santander Pensiones, Entidad Gestora de Fondos de Pensiones, S.A. | Signatories | PRI. Retrieved July 15, 2019, from <https://www.unpri.org/signatories/santander-pensiones-entidad-gestora-de-fondos-de-pensiones-sa/1736.article>
- PRI. (2019g). Sydbank | Signatories | PRI. Retrieved July 12, 2019, from <https://www.unpri.org/signatories/sydbank/1831.article>
- PWC. (2019). Environment, Social og Governance (ESG). Retrieved July 2, 2019, from <https://www.pwc.dk/da/services/sustainability/esg.html>
- Ringkjøbing Landbobank. (2015a). Årsrapport 2014. In *Årsrapport 2014*. Retrieved from <http://syssemmannen.no/Annet/Rapporter>
- Ringkjøbing Landbobank. (2015b). *Lovpliktig redegørelse for samfundsansvar 2014*.
- Ringkjøbing Landbobank. (2016a). *Årsrapport 2015*.
- Ringkjøbing Landbobank. (2016b). *Lovpliktig redegørelse for samfundsansvar 2015*.
- Ringkjøbing Landbobank. (2017a). *Årsrapport 2016*.
- Ringkjøbing Landbobank. (2017b). *Lovpliktig redegørelse for samfundsansvar 2016*.
- Ringkjøbing Landbobank. (2018a). Årsrapport 2017. In *Annual Report*.
- Ringkjøbing Landbobank. (2018b). *Lovpliktig redegørelse for samfundsansvar 2017*.
- Ringkjøbing Landbobank. (2019a). *Årsrapport 2018*.
- Ringkjøbing Landbobank. (2019b). *Lovpliktig redegørelse for samfundsansvar 2018*.
- S&P Global Market Intelligence. (2018). MI: Data Dispatch: The world's 100 largest banks. Retrieved July 9, 2019, from <https://platform.mi.spglobal.com/web/client?auth=inherit#news/article?id=44027195&cdid=A-44027195-11060>
- Santander. (2015a). *Annual Report 2014*.

- Santander. (2015b). *Sustainability report 2014*.
- Santander. (2016a). *Annual Report 2015*.
- Santander. (2016b). *Sustainability Report 2015*. <https://doi.org/10.1056/NEJM193612032152313>
- Santander. (2017a). *Annual Report 2016*. Retrieved from https://www.santander.com/cs/gs/Satellite/CFWCsancomQP01/en_GB/pdf/Annual_report_2016.pdf
- Santander. (2017b). *Sustainability Report 2016*.
- Santander. (2018a). *Annual Report 2017*.
- Santander. (2018b). *Sustainability Report 2017*.
- Santander. (2019). *Annual Report 2018*.
- Santander Consumer Bank. (2019). Om os | Santander.dk. Retrieved July 9, 2019, from <https://santanderconsumer.dk/om-os/>
- Scott, L., & McGill, A. (2018). *From promise to reality: Does business really care about the SDGs?* Retrieved from www.pwc.com/sdgreportingchallenge
- Siano, A., Vollero, A., Conte, F., & Amabile, S. (2017). "More than words": Expanding the taxonomy of greenwashing after the Volkswagen scandal. *Journal of Business Research*. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2016.11.002>
- Sievänen, R., Sumelius, J., Islam, K. M. Z., & Sell, M. (2013). From struggle in responsible investment to potential to improve global environmental governance through UN PRI. *International Environmental Agreements: Politics, Law and Economics*. <https://doi.org/10.1007/s10784-012-9188-8>
- Spar Nord. (2015). *Årsrapport 2014*.
- Spar Nord. (2016). *Rapport om samfunnsansvar 2015*.
- Spar Nord. (2017). *Rapport om samfunnsansvar 2016*.
- Spar Nord. (2018). *Rapport om samfunnsansvar 2017*.
- Spar Nord. (2019a). *Samfunnsansvar 2018*.
- Spar Nord. (2019b). *Spar Nord Årsrapport 2018*.
- Statista. (2019). • Europe: leading banks, by market capitalization 2019 | Statista. Retrieved July 8, 2019, from <https://www.statista.com/statistics/382818/leading-banks-in-europe-by-market-capitalization/>
- SustainAbility. (2019). Materiality » SustainAbility. Retrieved July 2, 2019, from <https://sustainability.com/materiality/>
- Sydbank. (2015a). *Sydbank - Årsrapport 2014*.
- Sydbank. (2015b). *Sydbanks redegørelse om samfunnsansvar for 2014*.
- Sydbank. (2016a). *Sydbank - Årsrapport 2015*.

- Sydbank. (2016b). *Sydbanks redegørelse om samfundsansvar for 2015*.
- Sydbank. (2017). *Sydbanks redegørelse om samfundsansvar for 2016*.
- Sydbank. (2018). *Redegørelse om samfundsansvar*. Retrieved from <https://nordjyskemedier.dk/media/1477/redegoerelse-om-samfundsansvar-2016.pdf>
- Sydbank. (2019a). *Årsrapport 2018*.
- Sydbank. (2019b). *Redegørelse om corporate citizenship 2018*.
- Sydbank. (2019c). Sydbanks historie – bankens udvikling siden stiftelsen i 1970 - Sydbank Privat. Retrieved July 8, 2019, from <https://www.sydbank.dk/omsydbank/job/historie>
- The Guardian. (2018). Is money-laundering scandal at Danske Bank the largest in history? | Business | The Guardian. Retrieved August 31, 2019, from <https://www.theguardian.com/business/2018/sep/21/is-money-laundering-scandal-at-danske-bank-the-largest-in-history>
- Trnski, M. (2005). *Multi-level Governance In The EU*. Retrieved from <https://www.sustainableislands.eu/BlockImages/InLibraryData/GalleryData/MULTI-LEVEL GOVERNANCE IN THE EU by Marko Trnski.pdf>
- Udenrigsministeriet. (2017). *Handlingsplan for FN's verdensmål*. 39 sider.
- Udenrigsministeriet. (2019). Verdensmålene - Beskrivelse. Retrieved July 5, 2019, from <http://um.dk/da/danida/strategi og prioriteter/verdensmaal/>
- UN Global Compact. (2019). Homepage | UN Global Compact. Retrieved July 2, 2019, from <https://www.unglobalcompact.org/>
- UNDP. (2019). Verdensmålene | Verdensmålene - for bæredygtig udvikling. Retrieved July 2, 2019, from <https://www.verdensmaalene.dk/fakta/verdensmaalene>
- UNGC. (2019a). Danske Bank Group | UN Global Compact. Retrieved July 12, 2019, from <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/participants/2765-Danske-Bank-Group>
- UNGC. (2019b). Grupo Santander | UN Global Compact. Retrieved July 15, 2019, from <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/participants/4665-Grupo-Santander>
- UNGC. (2019c). Jyske Bank | UN Global Compact. Retrieved July 12, 2019, from <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/participants/101271-Jyske-Bank>
- UNGC. (2019d). Participation | UN Global Compact. Retrieved September 5, 2019, from <https://www.unglobalcompact.org/participation>
- Vourvachis, P., & Woodward, T. (2015). Content analysis in social and environmental reporting research: Trends and challenges. *Journal of Applied Accounting Research*. <https://doi.org/10.1108/JAAR-04-2013-0027>
- Wu, M.-W., & Shen, C.-H. (2013). Corporate social responsibility in the banking industry: Motives and financial performance. *Journal of Banking & Finance*, 37(9), 3529–3547. <https://doi.org/10.1016/J.JBANKFIN.2013.04.023>

Figur- og tabelliste

Figur 1: Vidensproduktionens hovedelementer og arbejdsgang. Figuren er udarbejdet ud fra figur i Andersen (2013).	14
Figur 2: Tidslinje for lovgivning på europæisk og nationalt niveau. Udarbejdet ud fra direktiver og lovgivning der er blevet præsenteret.	19
Figur 3: FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling (FN, 2019a)	21
Figur 4: Niveauer af samfundsansvar. Udarbejdet med inspiration fra Carrolls (2016) pyramide.	23
Figur 5: Eksempel for rapporteringsgrad.	32
Figur 6: ESG i Danske Banks kerneforretning. Figur lavet ud fra Danske Banks ESG strategi for 2015-18 (Danske Bank Group, 2016).	43
Figur 7: Analysemodel, der anvendes til analyse af empiri.	59
Figur 8: Rapporteringsgrad for Danske Banks ESG-rapportering i den udvalgte periode.....	60
Figur 9: SDG'er prioriteret af Danske Bank.	60
Figur 10: Rapporteringsgrad for Jyske Banks ESG-rapportering i den udvalgte periode.	60
Figur 11: SDG'er prioriteret af Jyske Bank i år 2016 og 2017.....	61
Figur 12: SDG'er prioriteret af Jyske Bank i år 2018.	61
Figur 13: Rapporteringsgrad for Sydbank i den udvalgte periode.....	61
Figur 14: SDG'er prioriteret af Sydbank i år 2018.	62
Figur 15: Rapporteringsgrad for Nykredit i den udvalgte periode.....	63
Figur 16: SDG'er prioriteret af Nykredit i år 2018.....	63
Figur 17: Rapporteringsgrad for Spar Nord i den udvalgte periode.	63
Figur 18: SDG'er prioriteret af Spar Nord.	64
Figur 19: Udvikling af obligatorisk rapportering for bankerne i gruppe 1 for hele den undersøgte periode. Udarbejdet ud fra udfyldte kodningsskemaer.....	64
Figur 20: Udvikling af frivillig rapportering for bankerne i gruppe 1 for år 2016 til 2018.....	65
Figur 21: Udvikling af rapporteringsgrad for bankerne i gruppe 1.	66
Figur 22: Udviklingen af rapporteringsgraden for udvalgte banker i gruppe 2.	66
Figur 23: Udviklingen af obligatorisk rapportering for udvalgte banker i gruppe 2.	67
Figur 24: Udviklingen af rapporteringsgraden for udvalgte banker i gruppe 3.	68
Figur 25: Udvikling af obligatorisk rapportering for udvalgte banker i gruppe 3.	69
Figur 26: Udvikling af rapporteringsgraden for udvalgte banker i gruppe 5.	70
Figur 27: SDG'er prioriteret af Nordea i år 2016.....	70
Figur 28: SDG'er prioriteret af Nordea i år 2017.....	70
Figur 29: SDG'er prioriteret af Santander i år 2018.	71
Figur 30: Internationale initiativer anvendt af J.P. Morgan Chase i den udvalgte periode.	71
Figur 31: Udvikling af frivillig rapportering for udvalgte banker i gruppe 5.	72
Figur 32: Sideantal for ESG-rapporter for udvalgte banker i gruppe 1 i perioden 2014 - 2018.....	73
Figur 33: Sideantal for ESG-rapporter for udvalgte banker i gruppe 2 og 3 i perioden 2014 – 2018.	73
Figur 34: Udvalgte bankers interessenter identificeret ud fra deres rapportering.	74
Figur 35: Højst prioriterede SDG'er blandt udvalgte banker i gruppe 1 og 5 i ESG-rapport for år 2018. ..	75
Figur 36: Gennemsnitslig rapporteringsgrad for gruppe 1, 2 og 3 igennem den udvalgte periode.	76
Figur 37: Triple bottom lines grundelementer. Figur er udarbejdet med inspiration fra (Brusseau, 2013).	93

Tabel 1: Del af kodningsskema der vedr. den danske lovgivning.	31
Tabel 2: Eksempel på kvantificering af frivillig rapportering.	31
Tabel 3: Eksempel på kvantificering af SDG'erne.	32
Tabel 4: Beregningsgrundlag for værdier i figur 5.	33
Tabel 5: Kriterier for gruppering. Udarbejdet ud fra Finanstilsynets opgørelse (bilag 5 og 6).	35
Tabel 6: Udvalgte bankers gruppering jf. Finanstilsynet opgørelse (bilag 5 og 6).	35
Tabel 7: Danske Banks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Danske Banks års- og ESG-rapport 2018 samt ESG-rapporter for 2014 - 2017 (Danske Bank Group, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019b, 2019a).	36
Tabel 8: Jyske Banks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Jyske Banks årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Jyske Bank, 2019a; Jyske Bank Group, 2015, 2016, 2018, 2019).	36
Tabel 9: Sydbanks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Sydbanks årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Sydbank, 2015b, 2016b, 2017, 2018, 2019a, 2019b).	37
Tabel 10: Nykredits sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Nykredits årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Nykredit, 2015, 2016c, 2017, 2018, 2019c, 2019b).	37
Tabel 11: Spar Nord Banks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Spar Nord Banks årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Spar Nord, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a, 2019b).	38
Tabel 12: Ringkjøbing Landbobanks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Ringkjøbing Landbobanks års- og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Ringkjøbing Landbobank, 2015a, 2015b, 2016a, 2016b, 2017a, 2017b, 2018a, 2018b, 2019a, 2019b).	38
Tabel 13: Lån & Spars sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Lån & Spars årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Lån & Spar, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a, 2019b).	39
Tabel 14: Nordfyns Banks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Nordfyns Banks års- og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Nordfyns Bank, 2015a, 2015b, 2016a, 2016b, 2017a, 2017b, 2018a, 2018b, 2018c, 2019).	39
Tabel 15: Lollands Banks sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Lollands Banks årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Lollands Bank, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a, 2019c).	40
Tabel 16: Nordeas sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Nordeas årsrapport 2018 og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Nordea, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019a, 2019b).	40
Tabel 17: Santanders sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra Santanders års- og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (Santander, 2015a, 2015b, 2016a, 2016b, 2017a, 2017b, 2018a, 2018b, 2019).	41
Tabel 18: J.P. Morgans sammenligningstal, regnskabsklasse og sideantal for regnskabsårene 2014-2018. Hentet fra J.P. Morgans års- og ESG-rapporter for 2014 – 2018 (J.P. Morgan Chase & Co., 2015a, 2015b, 2018c, 2019b, 2019a, 2019c, 2016c, 2016b, 2016a, 2017a, 2017c, 2017b, 2018b, 2018a).	41
Tabel 19: Udvikling af Danske Banks ESG-rapportering.	45
Tabel 20: Udvikling af Jyske Banks ESG-rapportering.	47

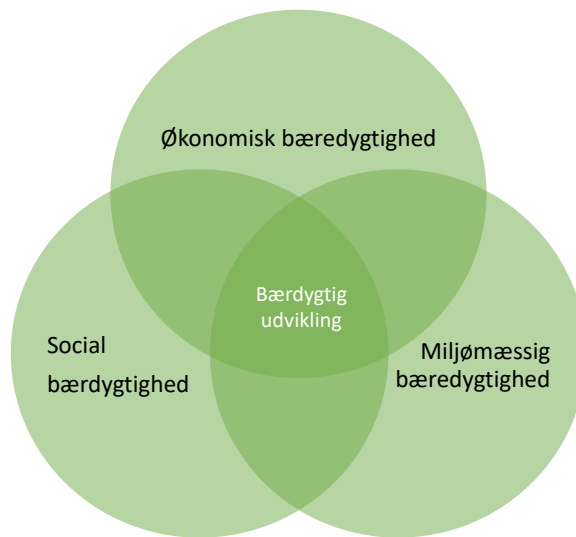
Tabel 21: Udvikling af Sydbanks ESG-rapportering.....	48
Tabel 22: Udvikling af Nykredits ESG-rapportering.	50
Tabel 23: Udvikling af Spar Nord Banks ESG-rapportering.	52
Tabel 24: Udvikling af Ringkjøbing Landbobanks ESG-rapportering.....	53
Tabel 25: Udvikling af Lån & Spars ESG-rapportering.....	54
Tabel 26: Udvikling af Nordfyns Banks ESG-rapportering.	55
Tabel 27: Udvikling af Lollands Banks ESG-rapportering.	56
Tabel 28: Udvikling af Nordeas ESG-rapportering.	57
Tabel 29: Udvikling af Santanders ESG-rapportering.....	57
Tabel 30: Udvikling af J.P. Morgans ESG-rapportering.	58

Bilag

Bilag 1 – Beskrivelse af FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling

FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling	Beskrivelse
1. Afskaf fattigdom	Afskaffe alle former for fattigdom i verden
2. Stop sult	Stoppe sult, opnå fødevarer sikkerhed og forbedret ernæring, samt fremme bæredygtigt landbrug
3. Sundhed og trivsel	Sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper
4. Kvalitetsuddannelse	Sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og fremme alles muligheder for livslang læring
5. Ligestilling mellem kønnene	Opnå ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders og pigers rettigheder og muligheder
6. Rent vand og sanitet	Sikre, bæredygtig adgang og forvaltning af vand og sanitet for alle
7. Bæredygtig energi	Sikre, at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi, til en overkommelig pris
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	Fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle
9. Industri, innovation og infrastruktur	Bygge robust infrastruktur, fremme inklusiv og bæredygtig industrialisering og understøtte innovation
10. Mindre ulighed	Reducere ulighed i og mellem lande
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	Gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige
12. Ansvarligt forbrug og produktion	Sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer
13. Klimaindsats	Handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser
14. Livet i havet	Bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer
15. Livet på land	Beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, fremme bæredygtigt skovbrug, bekæmpe ørkendannelse, standse udpining af jorden og tab af biodiversitet
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	Retfærdighed og stærke institutioner. Støtte fredelige og inkluderende samfund. Give alle adgang til retssikkerhed og opbygge effektive, ansvarlige og inddragende institutioner på alle niveauer
17. Partnerskaber for handling	Revitalisere det globale partnerskab for bæredygtig udvikling og styrke midlerne til at nå målene

Bilag 2 - Triple bottom line

Figur 37: Triple bottom lines grundelementer. Figur er udarbejdet med inspiration fra (Brusseau, 2013).

Konceptet triple bottom line er en begrebsramme, hvormed virksomheder kan evaluere deres performance. Her kan de skabe værdi på mere end blot det økonomiske resultat. Konceptet består af tre dele: økonomi, social og miljø, som det også fremgår af figur 4. Ifølge konceptet bør en virksomhed skabe bæredygtige resultater inden for hver af de tre områder, med bæredygtige resultater menes der at det ikke er nok at skabe resultater, der kun er holdbare på kort sigt (Brusseau, 2013; Elkington, 2018).

TBL – Økonomi

Den økonomiske bundlinje relaterer sig til det økonomiske resultat, som virksomheden skaber når alle omkostninger er trukket fra alle indtægter. Tages bæredygtigheden heraf i betragtning, bør det omgivende samfund også drage fordel af virksomhedens økonomiske overskud (Brusseau, 2013).

TBL – Social

Den sociale bundlinje relaterer sig til den menneskelige kapital. Her er der særligt fokus på virksomhedens forhold til det omgivende samfund, dets medarbejder og deres forhold samt andre uafhængige interessenter. Her ses der på hvordan virksomheden hjælper til at styrke samfundet samt bidrager til dets vækst. Medarbejdere behandles ordentlig og respektabelt. Der gøres ikke brug af børnearbejde, medarbejderne skal have en fair løn og sikre arbejdsmiljøer. Den sociale bundlinje måles ikke i kroner og øre, hvorfor den kan være problematisk at måle. Men der findes organisationer såsom "The Global Reporting Initiative" der har udarbejdet retningslinjer for virksomheder der ønsker at måle virksomhedens indsats på den sociale bundlinje (Brusseau, 2013).

TBL – Miljø

Den miljømæssige bundlinje relaterer sig til miljøet omkring os og overordnet set til vores planet. Jorden har begrænset antal af ressourcer og derfor er det vigtigt at der tages hensyn til, hvilket miljømæssige aftryk ens handlinger har herpå. For virksomheder er der ofte fokus på, hvor meget denne forurener eller forbruget af ressourcer. Det er vigtigt at have fokus på den miljømæssige bundlinje for selvom at de valg og handlinger man tager, måske ikke har den største konsekvens nu, kan ikke bæredygtige beslutninger betyde at planeten ikke er bæredygtig på længere sigt (Brusseau, 2013).

Bilag 3 – Skabelon til kodning

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel					
Politikker for samfundsansvar:					
- Miljø					
- Sociale forhold					
- Medarbejderforhold					
- Respekt for menneskerettigheder					
- Antikorruption og bestikkelse					
Redegørelse for politikker til handlinger:					
- Miljø					
- Sociale forhold					
- Medarbejderforhold					
- Respekt for menneskerettigheder					
- Antikorruption og bestikkelse					
Risici:					
- Miljø					
- Sociale forhold					
- Medarbejderforhold					
- Respekt for menneskerettigheder					
- Antikorruption og bestikkelse					
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer					
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil					
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI					
PRI					
UNGC					
UN SDG'er					
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom					
2. Stop sult					
3. Sundhed og trivsel					
4. Kvalitetsuddannelse					
5. Ligestilling mellem kønnene					
6. Rent vand og sanitet					
7. Bæredygtig energi					
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst					
9. Industri, innovation og infrastruktur					
10. Mindre ulighed					
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund					
12. Ansvarligt forbrug og produktion					
13. Klimainsats					
14. Livet i havet					
15. Livet på land					
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner					
17. Partnerskaber for handling					

Bilag 4 – Beskrivelser af udvælgelsesmetoder

Andersen (2013) kendetegner udvælgelsesmetoderne ved følgende:

- *Enkel, tilfældig udvælgelse*: Her har enhederne i populationen har samme sandsynlighed for at blive udvalgt til stikprøvepopulationen.
- *Systematisk udvælgelse*: Her er enhederne i populationen nummereret og man er i besiddelse af nummerlisten. Her udvælges enheder systematisk og enheder med en bestemt afstand til hinanden kommer med i stikprøvepopulationen. Er enhedernes rækkefølge tilfældig vil man få samme resultat, som ved enkel, tilfældig udvælgelse. Er enhedernes rækkefølge ikke tilfældig, men systematisk vil man ikke få en tilfældig stikprøvepopulationen. Denne metode meget anvendt, da den er hurtig.
- *Stratificeret udvælgelse*: Her er enhederne inddelt i grupper og her kommer et vist antal af bestemte enheder fra hver gruppe med i stikprøvepopulationen. Når enhederne er inddelt i grupper, er det muligt at kombinere denne metode med enkel, tilfældig udvælgelse og udvælge enhederne tilfældigt fra grupperingerne.
- *Klyngeudvalg*: Her har man ikke en populationsliste over enhederne. Enhederne inddeles i stedet i klynger, hvor man efterfølgende udvælger enheder har udvalgte klynger til stikprøvepopulationen.

Bilag 5 – Finanstilsynet: Pengeinstitutternes størrelsesgruppering 2019. Gruppe 1 – 3.

Pengeinstitutternes størrelsesgruppering 2019**Gruppe 1 - Arb. kapital over 75 mia. kr.**

3000	Danske Bank A/S
7858	Jyske Bank A/S
8079	Sydbank A/S
8117	Nykredit Bank A/S
9380	Spar Nord Bank A/S

Gruppe 2 - Arb. kapital over 12 mia. kr.

5301	Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank
7670	Ringkjøbing Landbobank. Aktieselskab
1149	Saxo Bank A/S
9335	Sparekassen Kronjylland
522	Sparekassen Sjælland-Fyn A/S
7730	Vestjysk Bank A/S
9070	Sparekassen Vendsyssel
400	Lån & Spar Bank A/S
9217	Jutlander Bank A/S
9686	Den Jyske Sparekasse A/S
7681	Alm. Brand Bank A/S

Gruppe 3 - Arb. kapital over 750 mio. kr.

755	Middelfart Sparekasse
5999	Danske Andelskassers Bank A/S
9090	Sparekassen Thy
7320	Djurslands Bank A/S
844	Fynske Bank A/S
9740	Frøs Sparekasse
6771	Lægernes Bank A/S
7780	Skjern Bank A/S
6471	Grønlandsbanken, Aktieselskab
7890	Salling Bank A/S
6860	Nordfyns Bank, Aktieselskabet
13460	Merkur Andelskasse
6520	Lollands Bank A/S
7930	Kreditbanken A/S
6140	Møns Bank A/S
6880	Totalbanken A/S
1671	Basisbank A/S
9682	Sparekassen for Nr. Nebel og Omegn
9044	Dronninglund Sparekasse
9797	Broager Sparekasse
6620	Coop Bank A/S
9137	Ekspres Bank A/S
9388	Sparekassen Djursland
7570	PenSam Bank A/S
9827	Sparekassen Bredebro
537	Dragsholm Sparekasse
7500	Hvidbjerg Bank. Aktieselskab
847	Rise Flemløse Sparekasse
9283	Langå Sparekasse
13080	Frørup Andelskasse
9312	Sparekassen Balling
9354	Rønde Sparekasse
9860	Folkesparekassen
9133	Frøslev-Møllerup Sparekasse

Bilag 6 - Finanstilsynet: Pengeinstitutternes størrelsesgruppering 2019. Gruppe 4 – 6.

Pengeinstitutternes størrelsesgruppering 2019

Gruppe 4 - Arb. kapital under 750 mio. kr.

13290 Andelskassen Fælleskassen
 9684 Fanø Sparekasse
 9124 Sønderhå-Hørsted Sparekasse
 9695 Saxo Privatbank A/S
 9135 Klim Sparekasse
 9634 Borbjerg Sparekasse
 1693 PFA Bank A/S
 13070 Faster Andelskasse
 13100 Københavns Andelskasse under kontrol
 579 Sparekassen Den lille Bikube
 5125 Leasing Fyn Bank A/S
 13350 Østervrå Andelskasse
 28001 Maj Bank A/S
 9629 Stadil Sparekasse
 13220 Andelskassen OIKOS

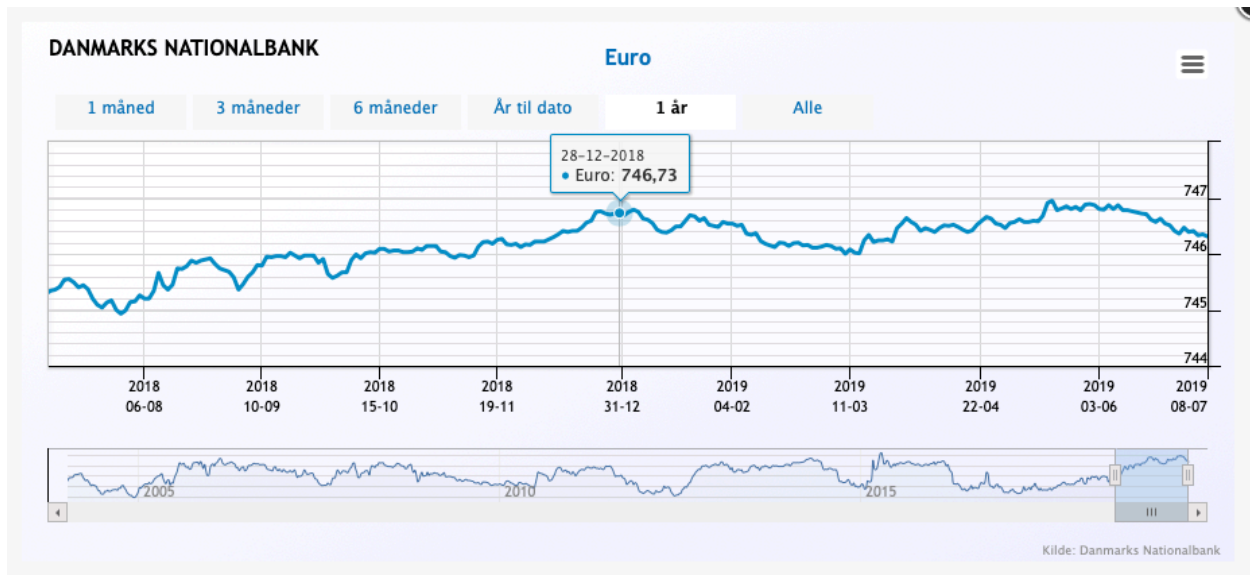
Gruppe 5 - Filialer af udenlandske institutter i Danmark

546 Siemens Financial Services Danmark, filial af Siemens Financial Services AB, Sverige
 582 IKANO Bank, filial af IKANO Bank AB (publ), Sverige
 880 Handelsbanken, filial af Svenska Handelsbanken AB (publ), Sverige
 884 Handelsbanken Kredit, filial af Stadshypotek AB, Sverige
 2222 **Nordea Danmark, filial af Nordea Bank Abp, Finland**
 5127 SEB Kort Bank, Danmark, filial af SEB Kort Bank AB, Sverige
 5128 Diners Club Danmark, filial af Diners Club Nordic AB, Sverige
 5287 **Santander Consumer Bank, filial af Santander Consumer Bank AS, Norge**
 5290 DNB Bank ASA, filial af DNB Bank ASA, Norge
 5294 FOREX Bank, filial af FOREX Bank AB, Sverige
 5295 Skandinaviska Enskilda Banken, Danmark, filial af Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), Sverige
 5299 Scania Finans. filial af Scania Finans AB. Sverige
 6004 Swedbank, filial af Swedbank AB (publ), Sverige
 6012 **J.P. Morgan Europe (UK), Copenhagen Branch, filial af J.P. Morgan Europe Limited, Storbritannien**
 6014 De Lage Landen Finans Danmark filial af De Lage Landen Finans AB, Sverige
 7958 Nordnet Bank, filial af Nordnet Bank AB, Sverige
 8222 BIL Danmark, filial af Banque Internationale à Luxembourg S.A., Luxembourg
 9043 Telia Finance Danmark, filial af Telia Finance AB, Sverige
 29000 Carnegie Investment Bank, filial af Carnegie Investment Bank AB (publ), Sverige
 29001 UBS Europe, filial af UBS Europe SE, Tyskland
 29002 Eurocard Danmark, filial af Eurocard AB, Sverige
 29003 Resurs Bank, filial af Resurs Bank Aktiebolag, Sverige
 29005 Citibank Europe plc, Denmark Branch, filial af Citibank Europe plc, Irland
 29006 BNP Paribas S.A. Denmark, filial af BNP Paribas S.A. Frankrig
 29007 EnterCard Danmark, filial af EnterCard Group AB, Sverige
 29009 J.P. Morgan Bank Luxembourg, Copenhagen Br, filial af J.P. Morgan Bank Luxembourg
 29010 J.P. Morgan AG - Copenhagen Branch, filial af J.P. Morgan AG, Tyskland

Gruppe 6 - Færøerne

6460 P/F BankNordik
 9181 P/F Betri Banki
 9865 Nordoya Sparikassi
 9870 Suduroyar Sparikassi P/F

Bilag 7 – Grafer med kurs for euro og dollar ultimo 2018 hentet fra Danmarks Nationalbanks hjemmeside

Bilag 8 – Kodningsskema for Danske Bank

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	1	1	1
Politikker for samfundsansvar:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	1	1	1
Redegørelse for politikker til handlinger:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	1	1	1
Risici:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	1	1	1
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	1	1	1	1	1
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	1	0	0	0	0
PRI	1	1	1	1	1
UNGC	1	1	1	1	1
UN SDG'er	0	0	1	1	1
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	1	1	1
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	1	1	1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	0
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0
13. Klimainsats	0	0	0	0	0
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0

Bilag 9 – Kodningsskema for Jyske Bank

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	1	1	1
Politikker for samfundsansvar:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	1	1	1
Redegørelse for politikker til handlinger:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	1	1	1
Risici:	0	0	1	1	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	0	0
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	1	1	1	1	1
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	0	0	0	0	0
PRI	1	1	1	1	1
UNGC	0	0	1	1	1
UN SDG'er	0	0	1	1	1
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	1	1	1
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	1
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	1
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	1
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	1
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	1	1	1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	1	1	1
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	1
13. Klimainsats	0	0	0	0	1
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	1	1	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	1	1	1

Bilag 10 – Kodningsskema for Sydbank

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	0	1	1
Politikker for samfundsansvar:	0	0	1	1	1
- Miljø	0	0	0	1	1
- Sociale forhold	0	0	0	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	1	1
Redegørelse for politikker til handlinger:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	1	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	1	1	1
Risici:	0	0	0	1	1
- Miljø	0	0	0	1	1
- Sociale forhold	0	0	0	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	1	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	1	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	1	1	1
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	1	1	1	1	1
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	0	0	0	0	0
PRI	1	1	1	1	1
UNGC	0	0	0	1	1
UN SDG'er	0	0	0	1	1
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	1
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	1	1
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	1
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	1	1
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	1	1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	1	1
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	1
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	1
13. Klimainsats	0	0	0	0	1
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	1
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	1	1

Bilag 11 – Kodningsskema for Nykredit

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	0	1	1
Politikker for samfundsansvar:	1	0	0	1	1
- Miljø	0	0	0	1	1
- Sociale forhold	0	0	0	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	1	1
- Antikorrupktion og bestikkelse	0	0	0	1	1
Redegørelse for politikker til handlinger:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	1	1	1
- Sociale forhold	0	0	1	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	1	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	1	1	1
- Antikorrupktion og bestikkelse	0	0	1	1	1
Risici:	0	0	0	1	1
- Miljø	0	0	0	1	1
- Sociale forhold	0	0	0	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	1	1
- Antikorrupktion og bestikkelse	0	0	0	1	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	1	1
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	1	1	1	1	1
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	1	0	0	1	1
PRI	1	0	0	1	1
UNGC	1	1	0	1	1
UN SDG'er	0	0	0	0	1
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	0
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	1
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	0	1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	1
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0
13. Klimainsats	0	0	0	0	1
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	1
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0

Bilag 12 – Kodningsskema for Spar Nord Bank

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	0	1	1
Politikker for samfundsansvar:	0	0	0	1	1
- Miljø	0	0	0	1	1
- Sociale forhold	0	0	0	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	1	1
- Antikorrupktion og bestikkelse	0	0	0	1	1
Redegørelse for politikker til handlinger:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	0	1	1
- Sociale forhold	0	0	0	1	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	1	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	1	1
- Antikorrupktion og bestikkelse	0	0	0	1	1
Risici:	0	0	0	1	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	1
- Antikorrupktion og bestikkelse	0	0	0	0	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	1	1
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	1	1	1	1	1
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	0	0	0	0	0
PRI	0	0	0	0	0
UNGC	0	0	0	0	0
UN SDG'er	0	0	0	1	1
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	1	1
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	1	1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	1	1
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0
13. Klimainsats	0	0	0	0	0
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0

Bilag 13 – Kodningsskema for Ringkjøbing Landbobank

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	0	0	0
Politikker for samfundsansvar:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Redegørelse for politikker til handlinger:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Risici:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	0	0
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	1	1	1	1	1
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	0	0	0	0	0
PRI	0	0	0	0	0
UNGC	0	0	0	0	0
UN SDG'er	0	0	0	0	0
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	0
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	0	0
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	0
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0
13. Klimainsats	0	0	0	0	0
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0

Bilag 14– Kodningsskema for Lån & Spar

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	0	0	1
Politikker for samfundsansvar:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	1
Redegørelse for politikker til handlinger:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	1
Risici:	0	0	0	0	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	0	0
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	1	1	1	1	1
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	0	0	0	0	0
PRI	0	0	0	0	0
UNGC	0	0	0	0	0
UN SDG'er	0	0	0	0	0
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	0
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	0	0
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	0
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0
13. Klimainsats	0	0	0	0	0
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0

Bilag 15 – Kodningsskema for Nordfyns Bank

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	0	0	1
Politikker for samfundsansvar:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	1
Redegørelse for politikker til handlinger:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	1
Risici:	0	0	0	0	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	1
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	0	1
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	1	1	1	1	1
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	0	0	0	0	0
PRI	0	0	0	0	0
UNGC	0	0	0	0	0
UN SDG'er	0	0	0	0	0
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	0
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	0	0
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	0
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0
13. Klimainsats	0	0	0	0	0
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0

Bilag 16 – Kodningsskema for Lollands Bank

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	0	0	1
Politikker for samfundsansvar:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	1
Redegørelse for politikker til handlinger:	1	1	1	1	1
- Miljø	0	0	0	0	1
- Sociale forhold	0	0	0	0	1
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	1
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	1
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	1
Risici:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	0	0
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	1	1	1	1	1
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	0	0	0	0	0
PRI	0	0	0	0	0
UNGC	0	0	0	0	0
UN SDG'er	0	0	0	0	0
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	0
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	0	0
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	0
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0
13. Klimaindsats	0	0	0	0	0
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0

Bilag 17 – Kodningsskema for Nordea

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	0	0	0
Politikker for samfundsansvar:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorrruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Redegørelse for politikker til handlinger:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorrruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Risici:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorrruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	0	0
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	0	0	0	0	0
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	1	1	1	1	1
PRI	1	1	1	1	1
UNGC	1	0	1	1	1
UN SDG'er	0	0	1	1	1
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	1	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	1	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	1	0	0
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	1	0
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	1	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	0
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0
13. Klimainsats	0	0	0	1	0
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	1	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	1	0	0

Bilag 18 – Kodningsskema for Santander

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	0	0	0
Politikker for samfundsansvar:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Redegørelse for politikker til handlinger:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Risici:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	0	0
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	0	0	0	0	0
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	1	1	1	1	1
PRI	1	1	1	1	1
UNGC	1	1	1	1	1
UN SDG'er	0	0	1	1	1
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	1	1	1
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	1	1	1
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	1	1	1
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	1	1	1
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	1	1	1
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	1	1	1
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	1	1	1
13. Klimaindsats	0	0	1	1	1
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	1

Bilag 19 – Kodningsskema for J.P. Morgan Chase

Dansk lovgivning - ÅRL 99a, stk. 2	2014	2015	2016	2017	2018
Beskrivelse af forretningsmodel	0	0	0	0	0
Politikker for samfundsansvar:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Redegørelse for politikker til handlinger:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Risici:	0	0	0	0	0
- Miljø	0	0	0	0	0
- Sociale forhold	0	0	0	0	0
- Medarbejderforhold	0	0	0	0	0
- Respekt for menneskerettigheder	0	0	0	0	0
- Antikorruption og bestikkelse	0	0	0	0	0
Ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer	0	0	0	0	0
Resultat af samfundsansvarsarbejde og fremtidige forventninger hertil	0	0	0	0	0
Internationale begrebsrammer (standarder, retningslinjer eller principper)	2014	2015	2016	2017	2018
GRI	1	1	1	1	1
PRI	1	1	1	1	1
UNGC	0	0	0	0	0
UN SDG'er	0	0	0	0	0
SDG'er (gældende fra 01.01.2016)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Afskaf fattigdom	0	0	0	0	0
2. Stop sult	0	0	0	0	0
3. Sundhed og trivsel	0	0	0	0	0
4. Kvalitetsuddannelse	0	0	0	0	0
5. Ligestilling mellem kønnene	0	0	0	0	0
6. Rent vand og sanitet	0	0	0	0	0
7. Bæredygtig energi	0	0	0	0	0
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	0	0	0	0	0
9. Industri, innovation og infrastruktur	0	0	0	0	0
10. Mindre ulighed	0	0	0	0	0
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	0	0	0	0	0
12. Ansvarligt forbrug og produktion	0	0	0	0	0
13. Klimainsats	0	0	0	0	0
14. Livet i havet	0	0	0	0	0
15. Livet på land	0	0	0	0	0
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	0	0	0	0	0
17. Partnerskaber for handling	0	0	0	0	0